

Congresbundel 18^e Uniecongres

17 november 2007
Nieuwe Buitensociëteit te Zwolle

Inhoudsopgave

Uitnodiging	3
Programma	4
Toelichting programma Uniecongres	5
Belangrijke data	6
Routebeschrijving	7
6 . Verslag 17 ^e Uniecongres ChristenUnie 28 april 2007	8
7.1 Herzieningsvoorstel Statuten	15
7.2 Herzieningsvoorstel Reglement Uniecongres	32
7.3 Herzieningsvoorstel Reglement Ledencongres	41
7.4 Herzieningsvoorstel Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen	48
7.5 Voorstel Bestuursverkiezingen	65
7.6 Herzieningsvoorstel Bewilligingverklaring	69
7.7 Voorstel Regeling Verenigbaarheid functies	75
7.8 Voorstel Gedragscode ChristenUnie-politici	86
8.1 Wijzigingsvoorstel Contributieregeling	95
8.2/ 8.3 Voorstel Contributieverhoging en Wijziging afdracht	96
Informatie over huishoudelijke zaken	98
Informatie over bevoegdheden en procedures	99

Uitnodiging

Aan geadresseerde

Amersfoort, 3 oktober 2007

Betreft: 18e Uniecongres en 5^e ledencongres d.d. 17 november 2007

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij nodigen wij u uit voor het **18^e Uniecongres** van de ChristenUnie dat, zo de Here wil, op zaterdag 17 november a.s. plaats vindt in het congreshotel 'De Buitensociëteit' te Zwolle (zie bijgaande routebeschrijving). Het Uniecongres start om 9:30 uur (ontvangst vanaf 8:45 uur) en duurt tot ongeveer 13:00 uur. Het grootste gedeelte van de agenda wordt bepaald door het eerste deel van de herziening van de partijreglementen. Aangezien het Landelijk Bestuur ook een voorstel tot wijziging van de statuten indient, doe ik een dringend beroep op uw aanwezigheid. Voor een statutenwijziging is namelijk ondermeer vereist dat ten minste 2/3 van het totaal aantal uit te brengen stemmen op de vergadering vertegenwoordigd is. Mocht uw bestuur niet aanwezig kunnen zijn, dan wijs ik u op de mogelijkheid om uw kiesvereniging door een ander lid van uw kiesvereniging of door de afgevaardigde van een andere kiesvereniging te laten vertegenwoordigen.

Parallel aan en aansluitend op het Uniecongres, houden we ook het **5^e Ledencongres**. Het Ledencongres duurt tot ongeveer 16.00 uur.

Het programma van deze congresdag kunt u vinden in de bijlage. De congresstukken voor het Uniecongres vindt u uiterlijk 5 oktober op de website www.christenunie.nl/congres en die voor het Ledencongres uiterlijk 2 november.

Aanmelding

Zoals gebruikelijk dient u zich aan te melden voor beide congressen door middel van het invullen van een aanmeldingsformulier. Indien u zowel het Uniecongres als het Ledencongres wilt bezoeken, dient u zich voor beide congressen apart aan te melden. De formulieren staan op onze website, onder www.christenunie.nl/congres. U kunt zich niet meer, zoals voorgaande jaren, per e-mail aanmelden. Beschikt u niet over internet, dan kunt u bellen naar het partijbureau, tel. 033 - 422 69 69. Aanmeldingen ontvangen wij in verband met de deelname aan de (gratis) lunch, graag zo spoedig mogelijk en uiterlijk 13 november 2007.

Voor meer informatie over de organisatie van dit Uniecongres, kunt u contact opnemen met het partijbureau (tel. 033 - 422 69 69) of een e-mail sturen naar bestuur@christenunie.nl. Onze medewerkers zijn u graag van dienst.

Wij hopen u op 17 november aanstaande in Zwolle te mogen ontmoeten.

Met vriendelijke groet,
mede namens het Landelijk Bestuur,

A. Poutsma-Jansen, secretaris

Bijlagen: programma
toelichting programma
belangrijke data
routebeschrijving

Programma

08.45-09.25 uur ontvangst met koffie en inschrijving

09.30 uur plenair deel Unie- en Ledencongres (grote zaal)

1. Opening
2. Mededelingen door de voorzitter
3. Afscheid leden Landelijk Bestuur: Bert Niehof en Arie de Graaf
4. Toespraak vice-premier André Rouvoet

Introductie op gang van zaken Ledencongres door voorzitter en vertrek deelnemers naar zalen deelsessies

10.30-12.30 deelsessies Uniecongres en diverse deelsessies Ledencongres

10.30-12.30 Uniecongres

5. Mededelingen door voorzitter
6. Verslag vorig Uniecongres
7. Herziening Reglementen
  - 7.1. Herzieningsvoorstel Statuten
  - 7.2. Herzieningsvoorstel Reglement Uniecongres
  - 7.3. Herzieningsvoorstel Reglement Ledencongres
  - 7.4. Herzieningsvoorstel Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen
  - 7.5. Voorstel Bestuursverkiezingen
  - 7.6. Herzieningsvoorstel Bewilligingverklaring
  - 7.7. Voorstel Regeling verenigbaarheid functies
  - 7.8. Voorstel Gedragscode voor ChristenUnie-politici
8. Contributie 2008
  - 8.1. Wijzigingsvoorstel Contributieregeling
  - 8.2. Voorstel contributieverhoging
  - 8.3. Wijziging afdracht
9. Afsluiting Uniecongres

10.30-12.30 Ledencongres (deelsessies)

5. Deelsessies over de volgende onderwerpen:
  - A. Jongeren en maatschappelijke verantwoordelijkheid
  - B. Balans tussen werk en zorg
  - C. Israël en het Midden-Oosten
  - D. De verzilvering van de samenleving
  - E. Alternatieven voor abortus en euthanasie
  - F. Onderwijs: kwaliteit en identiteit
  - G. Eindplaatje Europa
6. Afsluiting deelsessies

12.30 - 13.30 lunch (*tevens 2^e mogelijkheid stemkaarten op te halen voor het Ledencongres*)

13.30 – 16.00 Ledencongres plenair (grote zaal)

7. Terugkoppeling over uitvoering aangenomen resoluties vorig Ledencongres
8. Stemverklaringen en stemmingen over:
  - amendement(en) op ingediende resoluties (inhoudelijk en tekstueel)
  - resoluties
9. Toespraak fractievoorzitter Tweede Kamer Arie Slob
10. Afsluiting Ledencongres

Toelichting programma Uniecongres

Agendapunt 6

Het Landelijk Bestuur heeft besloten met ingang van 2005 beoordelaars aan te wijzen. De taak van de beoordelaars is het verslag van het congres binnen 2 weken na congresdatum in overleg met de notulist en de secretaris van het Landelijk Bestuur te controleren. Het bestuur kan dan het verslag van het vorige congres uiterlijk een maand na congresdatum vaststellen. De namen van de beoordelaars worden bij aanvang van het Uniecongres bekend gemaakt.

Presentieformulier

Stemgerechtigden voor het Uniecongres vinden het presentieformulier hierbij gevoegd. Tegen inlevering van dit formulier ontvangt u op de congresdag bij de inschrijving uw stemkaarten ten behoeve van het Uniecongres. Wij adviseren u om voorafgaand aan het Uniecongres uzelf ook alvast voor het Ledencongres in te schrijven. Hiervoor is een aparte inschrijfbalie, waar u stemkaarten ten behoeve van het Ledencongres ontvangt.

Congresstukken

Zowel de informatie over het Ledencongres als de stukken over het Uniecongres kunt u - zodra beschikbaar - vinden op de website www.christenunie.nl/congres. Als u niet over internet beschikt, kunt u bellen naar het partijbureau (tel. 033 - 422 69 69), en worden de stukken per post verstuurd. Uniecongresstukken worden rond 5 oktober 2007 gemaïld aan de secretarissen van de kiesverenigingen, voor zover daarvan op het partijbureau een correct e-mail adres bekend is. Op het Uniecongres ligt ook een beperkte hoeveelheid van de congresstukken bij de Helpdesk.

Bijzondere treinaanbieding bij aanmelding Ledencongres (geldig bij aanmelding vóór 3 november)

Om reizen met het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken, kan de ChristenUnie u, in samenwerking met de Nieuwe Buitensociëteit en de Nederlandse Spoorwegen, een bijzonder treinkaartje aanbieden. U betaalt vanaf ieder station in Nederland naar Zwolle voor een dagretour 2e klasse slechts € 11,20.

De Nieuwe Buitensociëteit is prima bereikbaar per trein en bevindt zich direct tegenover het NS-station. De locatie mag dan ook het NS predikaat "goed bereikbaar met de trein" voeren.

U kunt gebruik maken van deze aanbieding door de ChristenUnie te machtigen het bedrag van € 11,20 van uw rekeningnummer af te schrijven. Het kaartje zal in de week voorafgaand aan het congres naar u worden toegestuurd. Het enige dat u daarna hoeft te doen is het kaartje op het perron van een datumstempel te voorzien. Let op: u kunt alleen gebruik maken van de aanbieding als u zich (ook) aanmeldt voor het Ledencongres. Surf u voor de aanmelding naar: www.christenunie.nl/congres.

Belangrijke data

8 september 2007 (10-wekentermijn, deze termijn is inmiddels verstreken):

- Sluitingsdatum voor **het indienen van voorstellen** voor de agenda van het Uniecongres (artikel 11 Reglement Uniecongres).

5 oktober 2007

- Partijbureau plaatst de **congresbundel** Uniecongres op de website en verzendt deze op verzoek per post (in de congresbundel Uniecongres zijn alle congresstukken opgenomen).

2 november 2007

- Sluitingsdatum voor **het indienen van moties/amendementen** op agendapunten/ voorstellen (artikel 12 Reglement Uniecongres). Moties en amendementen dienen door een stemgerechtigde afgevaardigde en door tenminste drie andere stemgerechtigde afgevaardigden ondersteund te zijn. Moties liggen voorafgaande aan de vergadering op een duidelijk zichtbare plaats ter inzage en ter ondersteuning.
- **Voorbespreking** van de ingediende moties en amendementen tussen een afvaardiging van het Landelijk Bestuur en de indienende verenigingen.

De bespreking vindt plaats op het partijbureau (Puntenburgerlaan 91, Amersfoort) en begint om **18.00u**. Tijdens de vergadering zullen soep en broodjes worden geserveerd.

6 november 2007

- Partijbureau plaatst de **Nazending** bij de congresbundel op de website en verzendt deze op verzoek per post.

13 november 2007

- Uiterste datum waarop u zich dient te hebben **aangemeld** voor het Uniecongres (via www.christenunie.nl/congres).

17 november 2007

- Datum Uniecongres

Routebeschrijving

1. Vanuit de richting Apeldoorn/Amersfoort/Amsterdam:

- Afslag Zwolle-Zuid, M18.
- Onderaan afrit rechts.
- Bij tweede verkeerslicht links, richting Zwolle centrum.
- Over het spoor rechts.
- Na +/- 500 meter bevindt zich aan uw rechterhand de parkeergarage en
- Regardz Nieuwe Buitensociëteit Zwolle aan uw linkerhand.

2. Vanuit de richting Leeuwarden/Groningen:

- Afslag Zwolle-Zuid.
- Driekwart rotonde richting Zwolle-Zuid.
- Bij tweede verkeerslicht links, richting station.
- Over het spoor rechts.
- Na +/- 500 meter aan uw rechterhand de parkeergarage en "De Nieuwe Buitensociëteit" aan uw linkerhand.

Parkeergelegenheid (betaald parkeren)

De parkeergarage is direct tegenover het Regardz Meeting Center en er is tevens een parkeerterrein achter Regardz Nieuwe Buitensociëteit Zwolle

3. Vanuit de richting Enschede (binnendoor, dus niet via de snelweg)

- Bij verkeerslichten Wythmenerplas rechtdoor, u gaat onder het spoor door.
- Bij volgende verkeerslichten rechtdoor.
- Bij eerstvolgend verkeerslicht linksaf.
- De volgende twee verkeerslichten rechtdoor, weg volgen (ca. 1,5 km).
- Bij verkeersplein rijdt u recht op "De Nieuwe Buitensociëteit" af.

Verslag 17^e Uniecongres ChristenUnie 28 april 2007

1. Opening Uniecongres door voorzitter Peter Blokhuis

5 De voorzitter heet een ieder hartelijk welkom en opent het congres. Tijdens dit congres zal een aantal bestuurs- en verenigingszaken worden besproken. Er is veel gebeurd in en met de partij in de afgelopen tijd.

10 De voorzitter heet met name welkom de waarnemend voorzitter van het CDA. Ook heet hij de Kiesvereniging Limburg speciaal welkom. Hij meldt dat Ed Anker, Cynthia Ortega, Meindert Leerling en een aantal kiesverenigingen zich hebben afgemeld.

15 Een politieke partij is gericht op praten en probeert samenhang te brengen in de samenleving. De voorzitter vindt het vreemd, dat een krant onlangs schreef, dat christenen teveel praatjes krijgen. Dat is een ontkenning van de democratie. De ChristenUnie houdt zich niet bezig met loos gepraat, maar toont betrokkenheid om orde en recht in de samenleving te brengen. Niet de begeerte naar macht of pluche, maar de verantwoordelijkheid voor openbaar bestuur heeft de ChristenUnie in de regering gebracht. De ChristenUnie heeft die verantwoordelijkheid onderkend en genomen. Die verantwoordelijkheid brengt met zich mee, dat we niet zomaar wat kunnen praten, maar zorgvuldig moeten spreken, omdat we staan en leven in een samenleving waarin eerder gesproken is, namelijk woorden van God; Hij heeft het eerste woord!

2. Meditatie door Gijsbert van den Brink

25 Een meditatie is geen tijdverspilling, maar laat ons zien wat ons bindt. Ook houdt de bijbel ons voor wat ons drijft. Het is belangrijk ons te laten voeden door die bron en ons daardoor te laten motiveren.

30 Vervolgens leest ds. Van den Brink Mattheüs 12:43-45 uit de herziene statenvertaling. Hij vindt dit een intrigerend gedeelte; het is een soort gelijkenis van het leegstaande spookhuis. Het kernwoord in dit gedeelte is leeg. Een onreine geest besluit het huis waarin hij woont te verlaten. Wanneer hij geen rust vindt, besluit hij terug te gaan en vindt het huis keurig opgeruimd, maar nog steeds leeg. Hij neemt er weer zijn intrek en zoekt collega's om met hem het huis weer in bezit te nemen.

35 Deze gelijkenis gaat over mensen in hun levenshuis, gaat over individuen in een samenleving waarin Jezus zich bevindt. Na de ballingschap wordt er weer de hand aan de wet gehouden; het volk is godsdienstiger dan ooit. Nu is het enthousiast over Jezus en bijna erkent het Jezus als Messias. Dan komen echter de Joodse leiders in het geweer en verklaren Jezus demonisch belast, waarna voor Jezus geen plaats meer is in de samenleving.

40 Wat betekent deze gelijkenis voor ons?

45 Een samenleving moet niet in een geestelijk vacuüm bestaan. Wanneer er geen goede geest voor in de plaats komt, schieten we er niet veel mee op; het zal dan van kwaad tot erger worden. Volgende week wordt weer de dodenherdenking gehouden. Dan gedenken we hoe ons land los raakte van het nationaal socialisme. Nu zijn we een vrij land, waarin geen onderscheid wordt gemaakt tussen mensen. Je ziet echter dat er weer plaats komt voor allerlei stromingen als nationalisme, hedonisme, enz. Anderen vullen het vacuüm op dat is ontstaan, doordat velen de kerk verlaten. Hoe exotischer hoe beter lijkt het wel, als het maar niet om Jezus Christus gaat.

50 De bijbel wil geen domper zetten op onze vreugde, maar houdt ons wel bij de les: wat gebeurt er met het vacuüm?

55 Als ChristenUnie moeten we ons realiseren dat we het huis van onze samenleving wat kunnen opschonen, maar dat we daar niet het heil van moeten verwachten. Het is de taak van de kerken om het evangelie van Jezus Christus te verspreiden, als politieke partij kun je niet een andere geest in de samenleving laten wonen. Echte vernieuwing van de samenleving gaat dieper dan alleen de buitenkant.

De gelijkenis van het leegstaande spookhuis moet ons nuchter maken. Maar wij verliezen onze idealen en onze hoop niet. Wij zijn niet gericht op het huis van onze samenleving, maar op dat in het rijk van de God in de hemelen. Wij zoeken Hem te dienen.

60

Hierna gaat hij voor in gebed, waarna Psalm 75: 1 wordt gezongen.

3. Mededelingen door Peter Blokhuis

a. verslag vorig Uniecongres

65 Het verslag is meegelezen en goed bevonden door een tweetal mensen, dhr. Van Haeften uit Woudenberg en dhr. Sneep uit Alphen aan de Rijn. Daarna is het vastgesteld door de voorzitter en de notuliste. Er hebben zich geen sprekers gemeld, waarmee het verslag is behandeld en goedgekeurd door het Congres.

70 Voor het verslag van dit congres zijn opnieuw twee meelezers aangesteld, namelijk dhr. Van der Elst van Kiesvereniging Tholen en mw. M. van der Zee van Kiesvereniging Apeldoorn.

b. overige mededelingen

75 - Naar aanleiding van vorige congressen is besloten de reglementen te herzien. In het Landelijk Bestuur (LB) wordt hier hard aan gewerkt. Doel is dat deze op de agenda worden geplaatst van het najaarcongres.

- Het standpunt over de Israël-discussie zal op het komend Ledencongres worden gepresenteerd.

80 - Eveneens is toegezegd de code voor volksvertegenwoordigers te verbeteren. Deze wordt binnenkort in de partij gepresenteerd.

- Het LB werkt aan een herziening van het kernprogramma. Ontwerpteksten hiervoor zullen aan het Ledencongres worden voorgelegd en vervolgens aan het Uniecongres.

85

- Werving van nieuwe leden blijft noodzakelijk. De kiesvereniging met percentueel gezien de grootste groei is Limburg met een percentage van 120%! De voorzitter overhandigt Bert Tijssen, bestuurslid van ChristenUnie Limburg, een certificaat en bloemen. Tevens zal ChristenUnie Limburg een bedrag voor de kas ontvangen.

90

4. Gast uit een bij de ECPM aangesloten partij

Voor dit congres is een vertegenwoordiger van de Deense Christen-democraten uitgenodigd. Helaas is zij door problemen met het openbaar vervoer niet aanwezig. Daardoor vervalt dit agendapunt.

95 De voorzitter deelt mee dat het quorum aanwezig is. Het congres kan dus geldige besluiten nemen. Voor dit congres is een stemcommissie samengesteld, bestaande uit: Jouke-Jan de Groot (voorzitter), Annerieke Pruim, Merijn van der Moren en Alice ten Brinke.

5. Jaarverslagen

100

- schriftelijk jaarverslag LB

Hiervoor heeft zich een spreker gemeld, dhr. Russel van KV Binnenmaas.

105 Hij merkt op, dat bij punt 3.2. de gemeente Binnenmaas mist, die is ontstaan door een fusie van de gemeenten 's Gravendeel en Binnenmaas. Bij de raadsverkiezingen is een zetel behaald en dankzij een restzetel van de SGP zitten zij nu in het college.

De voorzitter zegt toe, dat deze omissie in het verslag zal worden aangepast.

110 Vervolgens vraagt hij of het Congres akkoord is met het door het LB gevoerde beleid.

Bij de daarop volgende stemming blijkt dit overduidelijk het geval te zijn.

b. financieel jaarverslag 2006 LB

115 De accountant heeft het financieel jaarverslag gecontroleerd en een goedkeurende verklaring afgegeven. Vervolgens constateert de penningmeester, dhr. Bert Boerman, met vreugde, dat het congres zonder tegenstemmers met het verslag akkoord is.

De voorzitter dankt Bert Boerman vervolgens voor het financieel beleid dat hij heeft uitgestippeld en dat dit zo goed is verlopen.

120 **6. Toelichting en verantwoording i.v.m. het regeerakkoord door André Rouvoet**

De voorzitter is blij, dat André Rouvoet hier aanwezig is na de hectische tijd die hij achter de rug heeft, om zijn ervaringen in de afgelopen tijd met het congres te delen.

Dhr. Rouvoet is van mening, dat dit geen opgave is, maar dat hij hier hoort te zijn.

125 We leven in een fascinerende tijd! De ChristenUnie maakt voor het eerst in de geschiedenis deel uit van de regering. Dat simpele feit maakt veel tongen en pennen los. En terecht. Want er is echt wat aan de hand in Nederland.

Wie had ooit gedacht dat er in 2007 zo'n brede steun zou zijn voor een kabinet van deze samenstelling? Een christelijke sociaal kabinet dat zoveel aandacht heeft voor:

- 130
1. herstel van sociale samenhang en gemeenschapszin;
  2. een duurzamer omgang met de schepping;
  3. de rol van het gezin als plek waar essentiële waarden worden overgedragen op kinderen;
  4. een andere manier van kijken naar de liberale praktijk op het gebied van abortus en euthanasie;
  5. een positieve, maar realistische rol voor Nederland in Europa en in internationale
- 135 veiligheidsvraagstukken.

Wie 10 jaar geleden, onder de Paarse kabinetten, aandrong op het instellen van een minister van Jeugd en Gezin, werd weggelachen. Wie daarbij zou hebben voorspeld dat er over 10 jaar toch zo'n minister zou zijn en dat die bovendien geleverd zou worden door de ChristenUnie, zou de risee van de natie zijn geworden. Toch is het gebeurd.

140 Dhr. Rouvoet is blij dat men heeft gebroken met de eenzijdige benadering van het individu, maar deze nu meer ziet als onderdeel van de maatschappij.

Daarbij is de ChristenUnie er niet op uit liberale wetten terug te draaien, maar om de liberale praktijk te veranderen en dat vanuit dezelfde principes.

145 Het streven van de ChristenUnie komt voort uit het streven naar christelijke politiek. Daarbij gaat het niet om het hebben van macht, maar om het aanwenden en gebruiken ervan: regeermacht dienstbaar maken aan de gerechtigheid.

Kansen moeten zo goed mogelijk worden benut, maar de juiste motivatie moeten we daarbij voor ogen houden.

150 Daardoor zullen we de kans hebben te laten zien, dat onze plannen werken en dat ze goed zijn voor de samenleving. We moeten elkaar stimuleren, versterken en vasthouden rond de regeringsverantwoordelijkheid van onze partij. De bewindslieden en fractieleiden zijn aan het werk om hieraan uitvoering te geven. Laten we elkaar steunen in denken, doen en bidden.

155 Dhr. Blokhuis dankt dhr. Rouvoet voor zijn woorden en wenst hem en de andere bewindslieden Gods zegen bij hun werk. Vervolgens vraagt hij de aanwezigen voor hen te bidden.

Als inleiding voor het volgende agendapunt wordt de tv-spot van de ChristenUnie vertoond.

7. Introductie Provinciale Unie Limburg

160 Herman Wegter, presentator van de EO, interviewt vervolgens drie mensen van de PU Limburg: Klaas Koelewijn (lijsttrekker PS-verkiezingen), Harry Philipsen (katholiek en op de kandidatenlijst geplaatst), Bert Thijssen (bestuurslid PU Limburg).

165 Het is in Limburg net niet gelukt om een vertegenwoordiger in de Provinciale Staten te krijgen. Wel is het stemmenaantal meer dan verdubbeld. De ChristenUnie toont bewogenheid met alle mensen en de natuur en is daardoor in staat de kloof te overbruggen tussen katholieken en de ChristenUnie.

Om de naamsbekendheid van de ChristenUnie in Limburg te vergroten zal nu gestart worden met het voeren van campagne.

170 Dat het gelukt is om zoveel nieuwe leden te werven in Limburg is mede te danken aan het goede werk van de ChristenUnie in de Tweede Kamer. De PU Limburg wil nu echt aan de slag met de ledenwerving en heeft zich als doel gesteld bij de volgende Provinciale Statenverkiezingen twee zetels te behalen.

175 Vervolgens vindt een intermezzo plaats verzorgd door Jo de Rijck, winnaar van het christelijke cabaretfestival.

8. Jaarverslag 2006: interview met de fractievoorzitters van Eerste Kamer, Tweede Kamer en het Europees Parlement

180 Herman Wegter interviewt hiervoor Egbert Schuurman, Arie Slob en Hans Blokland over hun werkzaamheden in het afgelopen jaar.

Tweede Kamer

Arie Slob is blij, dat het kabinet het generaal pardon al zo snel heeft opgepakt.
185 28 juni 2006, de dag van de val van het kabinet, was een bijzondere dag. D66 overspeelde zijn hand, waardoor het kabinet niet langer stand hield.

Europees Parlement

190 Dankzij steun van diverse parlementsleden, o.a. uit Slowakije, is het gelukt het verzet tegen embryo-onderzoek goed af te ronden. Ook is het gelukt om commercialisering van het menselijk lichaam uit te sluiten. In het EP heb je steeds te maken met wisselende samenstellingen voor samenwerking om punten te kunnen binnenhalen. Zo is het met andere partijen weer gelukt om de verplichting tot het hebben van een hoge verzekering voor de binnenvaart, die een bedreiging vormde voor de Nederlandse veerboten, tegen te houden.

Eerste Kamer

195 Egbert Schuurman kan zich heel boos maken over het feit, dat politici bij fouten alleen kijken naar de schuld van anderen en niet kritisch naar zichzelf kijken. Hij wil als fractie in de Eerste Kamer problemen aan de orde stellen en tegendraads zijn.

Europees Parlement

200 Hans Blokland is van mening, dat het hebben van een parlement in Straatsburg verspilling van gelden is. Deze week is, bij wijze van actie tegen Straatsburg, uitgezocht welke belasting van het klimaat dit met zich meebrengt. Dit bleek gigantisch te zijn.

205 Volgende week zal een gesprek met de voorzitter van het Europees Parlement hierover plaatsvinden. In de huidige tijd wil men problemen met het klimaat aanpakken, daarom is dit een goed moment om dit nu aan de orde te stellen.

Tweede Kamer

210 Arie Slob heeft geen leedvermaak over D66 daar zij een gevoelig zetelverlies hebben geleden, want het is altijd pijnlijk om zetels te verliezen. Wel is hij blij, dat zij niet zo'n stevige vinger meer in de politiek hebben.

Eerste Kamer

215 Armoede bestrijding in de Nederlandse Antillen en Aruba is hoogst noodzakelijk. Er is 2,5 miljoen voor beschikbaar gesteld, maar de armen hebben er nog niets van gemerkt. Daarom zal dit worden omgezet in directe steun aan niet-gouvernementele organisaties (ngo's).

Europees Parlement

220 Een goede bewaking van de grens van de Europese Unie is belangrijk om o.a. mensensmokkel tegen te gaan. In Polen is nu een bureau opgezet, dat zich daarmee bezig houdt. Dit loopt echter nog niet goed. Europa heeft nu mankracht en materieel beschikbaar gesteld om, met name, mensensmokkel tegen te gaan. Polen heeft de langste grens die moet worden bewaakt en dit moet op een serieuze manier worden aangepakt.

225 Om illegale transporten aan te kunnen pakken, zullen op 17 juni aangescherpte regels van kracht worden.

Tweede Kamer

230 In de PvdA is een discussie ontstaan of het wenselijk is, dat de politiek leider in het kabinet zit. Dit heeft ook in onze partij gespeeld, maar daar is de keuze gemaakt dat onze politiek leider de gang naar het kabinet heeft gemaakt.

Eerste Kamer

235 Egbert Schuurman is van mening, dat onderzoek naar het gebruik van embryostamcellen niet nodig is, maar wel onderzoek naar het gebruik van eigen stamcellen. Dit onderzoek is veelbelovender. Patiëntenorganisaties worden niet goed voorgelicht over deze onderzoeken. Uit onderzoek blijkt namelijk, dat juist het gebruik van embryostamcellen nergens toe leidt, maar wel het gebruik van

240 volwassenstamcellen. Deze zijn namelijk lichaamseigen waardoor niet of nauwelijks afstotingsverschijnselen zullen optreden. Hij verwacht daarom dat deze discussie zal wegvloeien en dat de nadruk zal komen te liggen op het onderzoek met volwassen stamcellen. Onderzoekers willen echter greep krijgen op de oorsprong van het leven en daarom hameren zij op het onderzoeken van stamcellen van embryo's.

245 Europees Parlement

Hans Blokland sluit hierbij aan met de opmerking, dat de lidstaten nu de vrijheid hebben om dit onderzoek al dan niet te laten plaatsvinden. Dit moet echter wel zo blijven; daarom zal hier aandacht voor moeten blijven.

250 Tweede Kamer

Herman Wegter merkt op, dat gewetensbezwaarde ambtenaren nu waarschijnlijk balen van de deelname van de ChristenUnie aan de regering. Velen komen nu in de problemen, doordat de discussie weer is opgelaaid door de opgenomen passage in het regeerakkoord.

255 Arie Slob is van mening, dat zij beter kunnen balen van de mensen die dit punt onnodig op scherp zetten. De passage in het regeerakkoord is een voortzetting van de lijn die is ingezet bij de instelling van het homohuwelijk. Er zijn dan ook veel gemeenten die benadrukken dat diversiteit bij ambtenaren mag blijven bestaan.

Met het COC is na overleg afgesproken een en ander niet onnodig te polariseren.

260 Tot slot stelt Egbert Schuurman de kandidaten voor de Eerste Kamer voor aan het congres, Remmelt de Boer en Bert Groen (Flora Lagerwerf en Roel Kuiper zijn helaas afwezig).

9. Bestuursverkiezingen o.l.v. Peter Blokhuis

a. voorstellen nieuwe bestuursleden

265 Het LB heeft vijf mensen kandidaat gesteld voor het bestuur. Een selectiecommissie heeft gesprekken gevoerd met kandidaten en deze vijf kandidaat gesteld.

Dhr. Brouwer van KV Zoetermeer is blij dat er een groot aantal kandidaten is gesteld, maar zou ook graag iets horen over de mensen die niet kandidaat zijn gesteld, zodat er iets te kiezen valt. Verder zou hij graag de visie van de kandidaat bestuursleden op het komend beleid van het LB willen horen.

270 Dhr. Blokhuis benadrukt, dat de regels voor o.a. het selecteren van bestuurleden zullen worden herzien. En dat deze in het volgend Uniecongres aan de orde gesteld zullen worden.

275 Het bestuur stelt nu voor het aantal bestuursleden uit te breiden tot het maximum van 14, daar twee van de huidige leden kenbaar hebben gemaakt eind van dit kalenderjaar af te zullen treden. Tot die tijd kunnen zij dan de nieuwe bestuursleden inwerken. Zeker voor bestuurscontactpersonen is dit belangrijk.

Het voltallige congres gaat met dit voorstel akkoord.

280 Verder stelt het LB voor dhr. Dick van Dijk te benoemen tot internationaal secretaris als opvolger van Gerard Geijtenbeek, die deze functie heeft neergelegd.

Vervolgens stellen dhr. Dick van Dijk en de andere kandidaat bestuursleden zich voor aan het congres en geven een korte motivatie voor hun kandidaatschap.

Sandra Kort: wil een brug slaan tussen bestuur en kiesverenigingen.

285 Marja Sijpestein: is enthousiast en bereid veel tijd te steken in het bestuurslidmaatschap.

Peter van Duijvenbode: wil zich richten op de kernbegrippen strategie en identiteit.

Shamir Ceuleers: wil een soort brugfunctie vervullen tussen bestuur en zijn achterban, de evangelischen.

290 Twee bestuursleden zijn aftredend, maar bereid hun lidmaatschap te verlengen, dhr. Joop Alsema en dhr. Jacques Christiaanse. Jacques Christiaanse is niet aanwezig.

Joop Alsema is tevens voorzitter van de programmacommissie. Hij geeft aan dat hij zich in de komende tijd zal buigen over het kernprogramma. Dit zal moeten worden aangepast aan deze tijd.

295 Daarbij moeten de typische kenmerken, voortvloeiend uit de visie van de ChristenUnie niet worden vergeten.

b. stemmingen conform voorgelegde stemprocedure

De stemmen worden uitgebracht en de stemformulieren verzameld om geteld te worden door de stemcommissie.

300

c. Afscheid internationaal secretaris, Gerard Geijtenbeek en bestuurscontactpersoon Esmé Wiegman
Dhr. Gerard Geijtenbeek is jarenlang binnen het bestuur werkzaam geweest als internationaal secretaris. In die functie stond hij aan de basis van de ECPM. Het bestuur spreekt zijn waardering uit voor het feit dat hij, ondanks het feit dat hij zo in beslag werd genomen door zakelijke besognes, toch zoveel tijd kon vrijmaken voor de partij. Naast het bestuurslidmaatschap heeft hij ook jarenlang zitting gehad in het lokale bestuur van de kiesvereniging en in de gemeenteraad. Vanwege zijn grote verdienste voor de partij heeft het bestuur besloten hem de gouden speld van verdienste uit te reiken, die hem vervolgens wordt opgespeld.

305

310

Dhr. Geijtenbeek dankt vervolgens de aanwezigen voor het in hem gestelde vertrouwen. Hij ziet de ChristenUnie als een goede partij met goede mensen. Na 35 jaar actief te zijn geweest in de politiek neemt hij nu afscheid en wenst een ieder veel plezier, sterkte en Gods zegen bij het werk voor en in de partij.

315

Esmé Wiegman neemt afscheid als bestuurslid, daar zij lid is geworden van de fractie van de Tweede Kamer. Haar vertrek is een forse adering voor het bestuur. Het is echter geen afscheid, maar een opschuiven in functie. Het bestuur is haar buitengewoon erkentelijk voor wat zij voor het bestuur heeft betekend en wenst haar veel succes in haar nieuwe functie.

320

Esmé antwoordt dat zij twee mooie jaren in het bestuur heeft gehad. Zij had niet verwacht dat het zo kort zou zijn, maar gaat zich nu op een andere manier voor de partij inzetten.

10. Toespraak Arie Slob, fractievoorzitter Tweede Kamer

325

Afgelopen week viel het weer sterk op: de ChristenUnie is in een nieuwe fase terechtgekomen. Neem bijvoorbeeld het feit dat zij nu al in vijf provincies is toegetreden tot het college van Gedeputeerde Staten. De kans bestaat dat ook in Fryslân de ChristenUnie collegepartij wordt. Dan zou de partij in de helft van alle provincies een gedeputeerde hebben. Een nieuwe fase voor de ChristenUnie! Woensdag waren er in het acht uur journaal drie items waarin de ChristenUnie voorbij kwam. Dit is illustratief voor de aanwezigheid in de Haagse politiek en ook voor de breedheid van de ChristenUnie. Dezelfde avond werd dhr. Slob gebeld door Andries Heidema, met het prachtige nieuws dat de gemeenteraad van Deventer hem als burgemeester wil. Een gemeente van rond de 100.000 inwoners met een ChristenUnie-burgemeester: een nieuwe fase, een nieuwe verantwoordelijkheid voor de partij!

330

335

Door dit soort ontwikkelingen moeten de ChristenUnie niet met het hoofd in de wolken gaan lopen. De ChristenUnie heeft ongekend veel reden tot dankbaarheid. De goede God geeft haar in deze tijd verrassende mogelijkheden. Op posities waar zij dat tot voor kort niet heeft gehad. Op alle bestuurlijke niveaus. Als het kan, zonder haar geloofsovertuiging en geloofwaardigheid geweld aan te doen, móet de ChristenUnie zulke mogelijkheden ook aangrijpen. Niet voor eigen eer of roem, niet omdat de macht zo lekker smaakt, maar wel als christenen dienstbaar te zijn in de samenleving. Om 'het goede te zoeken voor alle mensen'. Vanuit een diep besef dat in alle werkzaamheden de eer van God centraal gesteld mag en moet worden. De christelijk-sociale politiek van de ChristenUnie krijgt steeds meer weerklank. De fractieleden zullen er in ieder geval op toezien dat er met het huidige regeerakkoord wél iets gedaan wordt! Met de toetreding van de ChristenUnie tot het kabinet is niet opeens het geestelijk klimaat in Nederland omgeslagen. Wel is duidelijk dat de libertijnen ruimte moeten inleveren, en dat hen dat irriteert. Arie Slob is blij met discussies die ontstaan op terreinen waar het soms jarenlang oorverdovend stil is geweest. De afspraken in het regeerakkoord moeten worden uitgevoerd: daarvoor voelt hij ook persoonlijk een grote verantwoordelijkheid. "We zijn loyaal, maar niet gek". Hij weet zich als fractievoorzitter gezegend met een enthousiaste, betrokken, gemotiveerde en gekwalificeerde fractie.

340

345

350

De ChristenUnie verkeert in een nieuwe fase. Bijna iedereen is in een nieuwe rol beland. De bewindspersonen, de nieuwe Kamerleden, hijzelf als fractievoorzitter, maar ook de leden als partij. De rollen zijn nieuw en lopen uiteen, maar de basis is bekend en gemeenschappelijk. Aan het congres vraagt hij de fractie en bewindsliden kritisch te volgen en zonodig scherp te houden. Zulke mensen zijn nodig, maar er zijn ook mensen nodig die achter hen staan; mensen die voor hen bidden. Want vanuit die basis kunnen zij hun werk doen.

355

11. Afsluiting congres met gebed voor de lunch door Bert Groen

360 De vice-voorzitter, Bert Groen, maakt de uitslag van de bestuursverkiezingen bekend. Er zijn 252
geldige stemmen uitgebracht. De kandidaten hebben allen een stemmenaantal van 245 – 252
behaald, waarmee allen ruim verkozen zijn. Bert Groen wenst hen veel succes en zegen bij hun werk
in het bestuur.

365 De selectiecommissie onder voorzitterschap van Andries Heidema was onder de indruk van het talent
dat in de partij aanwezig is. Dhr. Groen dankt hem en de selectiecommissie voor het vele werk.

370 Het dragen van verantwoordelijkheid is nooit een punt geweest binnen de partij. Wel is het uniek, dat
dit nu ook gebeurt op een aantal andere niveaus. Dat is wennen voor de ChristenUnie, niet alleen
voor de nieuwe gedeputeerden en wethouders, maar ook voor hen die het volk vertegenwoordigen.
Daarbij moet niemand afwijken van de principes van de ChristenUnie, maar die verantwoordelijkheid
met verstand en evenwichtig dragen.

375 Deze nieuwe gewaarwording heeft ook gevolgen voor de mensen op bestuursniveau. Zij zullen er
vooral goed op moeten letten, dat de onderlinge communicatie goed verloopt.
Velen die de partij naar buiten toe vertegenwoordigen, hebben een zwaardere taak gekregen. Het
bestuur wil hen van harte bedanken dat zij bereid zijn die taak op zich te nemen.

Hierna sluit Bert Groen het congres met gebed en voorbede.
Vervolgens wordt het Wilhelmus gezongen.

7.1 Herzieningsvoorstel Statuten

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Herziening Statuten, Reglement Uniecongres en Reglement Ledencongres

---

Inleiding

De afgelopen jaren hebben we als ChristenUnie praktische ervaring kunnen opdoen met onze statuten en reglementen. Daarbij zijn we tegen onvolkomenheden en onduidelijkheden aangelopen. Dit was reden om alle reglementen aan een kritische blik te onderwerpen. Op het vorige Uniecongres is dit al aan u meegedeeld. Het doel van de herziening is om de geconstateerde gebreken te verhelpen en een helder en werkbaar systeem van reglementen te krijgen.

Herziening statuten, Reglement Uniecongres en Reglement Ledencongres

De statuten, het Reglement Uniecongres en het Ledencongres (agendapunten 7.1, 7.2 en 7.3) vormen het eerste 'reglementenblok'. Het zijn de werkreglementen op landelijk niveau. Bij de herziening is rekening gehouden met de onderlinge samenhang van deze documenten.

De wijzigingsvoorstellen zijn in tabelvorm weergegeven. In de eerste kolom staat de huidige tekst, in de tweede kolom de tekst na wijziging en in de derde kolom staat de toelichting. Zoals gebruikelijk worden taalkundige wijzigingen die geen inhoudelijke consequenties hebben, direct verwerkt (en niet apart toegelicht).

Enkele knelpunten

De verschillende voorstellen staan in de tabel vermeld. Maar het is goed om al vast enkele knelpunten te noemen waarop de voorstellen betrekking hebben:

Statuten

- een onduidelijk ledenbegrip (art. 4 lid 1),
- de formulering van de contributieafdrachten (art. 7),
- de juridische status van de Provinciale Unie (art. 12),
- elektronische communicatie,
- de rol en de taak van het Ledencongres (art. 19) en
- de positie van het Partijbureau ten opzichte van het Landelijk Bestuur (art. 20)
- nieuwe, verplichte elementen in het kader van de belastingregeling rondom 'algemeen nut beogende instellingen' (art. 22)

Reglement Uniecongres

- er is niets geregeld over een (in)formatiecongres (art. 1),
- het spreekrecht (art.5),
- elektronische communicatie,
- het indienen van voorstellen, amendementen en moties (art. 11, 12 en 13) en
- de wijze van ondersteuning daarvan.

Reglement Ledencongres

- huidige werkwijze op ledencongres komt onvoldoende terug in het reglement en
- de inbreng van leden wordt te veel aan vormen gebonden.

Controle meeziing door notaris

Het Landelijk Bestuur heeft op zijn vergadering van 6 juni de herziene statuten, het Reglement Uniecongres en het Reglement Ledencongres in eerste concept vastgesteld. Na vaststelling in het bestuur, zijn de voorgestelde statuten aan onze huisnotaris mr. E.R. Helder (Nysingh) voorgelegd. Hij heeft zijn waardering over het herzieningswerk uitgesproken en had slechts enkele kleine, technische

opmerkingen, welke het Landelijk Bestuur op 17 september heeft goedgekeurd. Een ander maakt dat de statuten in de voorgestelde vorm zonder problemen kunnen passeren.

Procedure statutenwijziging

Conform art. 21 van de statuten, kan een wijziging van de statuten pas doorgang vinden als op een Uniecongres

- ten minste tweederde van het totaal aantal uit te brengen stemmen op de vergadering aanwezig (vertegenwoordigd is) en
- tweederde van de aanwezigen (vertegenwoordigden) vóór het voorstel stemt.

Voorstel 7.1

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om de statuten te herzien en ze als volgt vast te stellen:

HUIDIG Statuten ChristenUnie Ingaande per 1 januari 2004	NIEUW Statuten ChristenUnie Ingaande per 17 november 2007 <i>(formeel pas na passeren door notaris)</i>	TOELICHTING
NAAM, ZETEL EN OORSPRONG. Artikel 1. 1. De vereniging draagt de naam: ChristenUnie. 2. De ChristenUnie heeft haar zetel in de gemeente Amersfoort. 3. De ChristenUnie is opgericht door en een fusie van het Gereformeerd Politiek Verbond en de Reformatorische Politieke Federatie.	NAAM, ZETEL EN OORSPRONG. Artikel 1. 1. De vereniging draagt de naam: ChristenUnie. 2. De ChristenUnie heeft haar zetel in de gemeente Amersfoort. 3. De ChristenUnie is op tweeëntwintig januari tweeduizend opgericht door, en zij is een fusie van, het Gereformeerd Politiek Verbond en de Reformatorische Politieke Federatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Toevoegen oprichtingsdatum Het is gebruikelijk om in statuten ook een oprichtingsdatum te vermelden.
DOEL. Artikel 2. 1. De ChristenUnie heeft tot doel een politiek te bevorderen als door beide oprichters is vastgesteld in de gezamenlijke Unieverklaring. 2. De ChristenUnie wenst haar doel onder meer te bereiken door: <ol style="list-style-type: none"> a. op elk politiek niveau zo krachtig mogelijk vertegenwoordigd te zijn; daartoe neemt zij actief deel aan de verkiezingen voor de Staten-Generaal, Provinciale Staten, Gemeenteraden en het Europees Parlement; b. het vaststellen van een kernprogramma en daarop gebaseerde verkiezingsprogramma's; c. de publieke opinie en de kiezers te winnen voor haar politieke overtuiging; d. politieke vorming van de leden te stimuleren; e. het uitbrengen van publicaties, studies en het houden van conferenties en cursussen; f. het verrichten van wetenschappelijk onderzoek; g. samen te werken met geestverwante politieke groeperingen in binnen- en buitenland. 	DOEL. Artikel 2. 1. De ChristenUnie heeft tot doel een politiek te bevorderen als door beide oprichters is vastgesteld in de gezamenlijke Unieverklaring. 2. De ChristenUnie wenst haar doel onder meer te bereiken door: <ol style="list-style-type: none"> a. op elk politiek niveau zo krachtig mogelijk vertegenwoordigd te zijn en daartoe actief deel te nemen aan de verkiezingen voor de Staten-Generaal, Provinciale Staten, Gemeenteraden en het Europees Parlement; b. het vaststellen van een kernprogramma en daarop gebaseerde verkiezingsprogramma's; c. de publieke opinie en de kiezers te winnen voor haar politieke overtuiging; d. de oprichting van kiesverenigingen en de politieke vorming van de leden van de kiesverenigingen te stimuleren; e. het uitbrengen van publicaties, studies en het houden van conferenties en cursussen; f. het verrichten van wetenschappelijk onderzoek; g. samen te werken met geestverwante politieke groeperingen in binnen- en buitenland; h. een partijbureau te onderhouden dat het realiseren van bovengenoemde onderdelen kan ondersteunen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadrukkelijke plaats kiesverenigingen en partijbureau in het 'middelenlijstje' (lid 2 onder d) Lid 2 is een opsomming van hoe de ChristenUnie haar doel wil bereiken. In de praktijk blijkt dat kiesverenigingen daar een grote rol in spelen; zij werken immers 'aan de basis'. Om de band tussen de landelijke verenigingen en de kiesverenigingen én hun gezamenlijke doel te benadrukken, is expliciete vermelding van de kiesverenigingen. • Ook Partijbureau vermelden als 'middel' (lid onder h) Het Partijbureau speelt in de praktijk een belangrijke, ondersteunende rol bij tal van partijactiviteiten. Daarom is het goed om het Partijbureau ook op deze plaats al te noemen.
UNIEFUNDERING. Artikel 3. De Uniefundering luidt als volgt: De ChristenUnie erkent Gods heerschappij over het staatkundig leven, dat de overheid door God is gegeven en in zijn dienst staat en dat christenen de verantwoordelijkheid hebben actief te zijn in de samenleving.	UNIEFUNDERING. Artikel 3. De Uniefundering luidt als volgt: De ChristenUnie erkent Gods heerschappij over het staatkundig leven, dat de overheid door God is gegeven en in zijn dienst staat en dat christenen de verantwoordelijkheid hebben actief te zijn in de samenleving.	<ul style="list-style-type: none"> • Ongewijzigd

Zij fundeert haar politieke overtuiging op de Bijbel, het geïnspireerde en gezaghebbende Woord van God, die door de Drie Formulieren van Eenheid wordt nagesproken en die ook voor het staatkundig leven wijsheid bevat.	Zij fundeert haar politieke overtuiging op de Bijbel, het geïnspireerde en gezaghebbende Woord van God, die door de Drie Formulieren van Eenheid wordt nagesproken en die ook voor het staatkundig leven wijsheid bevat.	
<p>LEDEN EN STRUCTUUR. Artikel 4.</p> <p>1. De ChristenUnie is een verband van kiesverenigingen. Deze kiesverenigingen zijn derhalve de leden in de zin der wet van de ChristenUnie. Waar in deze statuten wordt gesproken over de leden, worden daaronder verstaan: de leden van de kiesverenigingen, tenzij uit het zinsverband anders blijkt.</p> <p>2. Als kiesvereniging kunnen worden toegelaten: verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid, die in een aangewezen werkgebied (mede)verantwoordelijk kunnen en willen zijn voor de realisatie van de doelstellingen van de ChristenUnie op lokaal en provinciaal niveau en waarvan de statuten luiden conform het door de ChristenUnie vastgestelde model.</p> <p>3. Een kiesvereniging mag uitsluitend als haar leden toelaten: personen die de Unieverklaring en de Uniefundering onderschrijven en die woonachtig zijn in het werkgebied van de kiesvereniging.</p> <p>4. Ieder die binnen de ChristenUnie een bestuurlijke of politieke functie bekleedt dient vorenbedoelde Unieverklaring en de Uniefundering als bedoeld in artikel 3 te ondertekenen.</p>	<p>LEDEN EN STRUCTUUR. Artikel 4.</p> <p>1. De ChristenUnie is een verband van kiesverenigingen. Deze kiesverenigingen zijn de leden van de ChristenUnie.</p> <p>2. Als kiesvereniging kunnen worden toegelaten: verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid, die in een aangewezen werkgebied (mede)verantwoordelijk kunnen en willen zijn voor de realisatie van de doelstellingen van de ChristenUnie op lokaal en provinciaal niveau en waarvan de statuten luiden conform het door de ChristenUnie vastgestelde model.</p> <p>3. Een kiesvereniging mag uitsluitend als haar leden toelaten: personen die de Unieverklaring en de Uniefundering onderschrijven en die woonachtig zijn in het werkgebied van de kiesvereniging.</p> <p>4. Ieder die binnen de ChristenUnie een bestuurlijke of politieke functie bekleedt dient de in het vorige lid bedoelde Unieverklaring en de in artikel 3 bedoelde Uniefundering te ondertekenen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De definitie van “leden” in artikel 4 verduidelijken Het huidige artikel 4 lid 2 zorgt voor onduidelijkheid. Uit de statuten moet duidelijk blijken wie de leden van de landelijke ChristenUnie zijn en wat de rechten en plichten van deze leden zijn. Dat is nu niet altijd geval (bijv. art. 16). <p>Hier komt bij dat het in de statuten helemaal niet gaat over de leden van de kiesverenigingen (op artikel 19 na). Een extra reden om art. 4 lid 1 te verduidelijken (laatste volzin schrappen).</p>
<p>TOELATING. Artikel 5.</p> <p>1. Het Landelijk Bestuur beslist omtrent de toelating van kiesverenigingen.</p> <p>2. Bij niet toelating tot lid kan het Uniecongres alsnog tot toelating besluiten.</p>	<p>TOELATING. Artikel 5.</p> <p>1. Het Landelijk Bestuur beslist omtrent de toelating van kiesverenigingen.</p> <p>2. Bij niet toelating tot lid kan het Uniecongres alsnog tot toelating besluiten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ongewijzigd
<p>EINDE VAN HET LIDMAATSCHAP. Artikel 6.</p> <p>1. Het lidmaatschap eindigt:</p> <ol style="list-style-type: none"> door opzegging door de kiesvereniging; door opzegging door de ChristenUnie; door ontzetting. <p>2. Opzegging van het lidmaatschap door de kiesvereniging of door de ChristenUnie kan slechts geschieden tegen het einde van het boekjaar en met inachtneming van een opzeggingstermijn van ten minste vier weken. Echter kan het lidmaatschap onmiddellijk worden beëindigd:</p> <ol style="list-style-type: none"> indien van de ChristenUnie of van de kiesvereniging 	<p>EINDE VAN HET LIDMAATSCHAP. Artikel 6.</p> <p>1. Het lidmaatschap eindigt:</p> <ol style="list-style-type: none"> door opzegging door de kiesvereniging; door opzegging door de ChristenUnie; door ontzetting. <p>2. Opzegging van het lidmaatschap door de kiesvereniging of door de ChristenUnie kan slechts geschieden tegen het einde van het boekjaar en met inachtneming van een opzeggingstermijn van ten minste vier weken. Echter kan het lidmaatschap onmiddellijk worden beëindigd:</p> <ol style="list-style-type: none"> indien van de ChristenUnie of van de kiesvereniging 	<ul style="list-style-type: none"> • Ongewijzigd

<p>redelijkerwijs niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren;</p> <p>b. indien het bepaalde in lid 4, sub b of c, van dit artikel toepassing vindt.</p> <p>Een kiesvereniging kan haar lidmaatschap met onmiddellijke ingang opzeggen binnen een maand nadat haar een besluit waarbij haar rechten zijn beperkt of haar verplichtingen zijn verzwaaard, is bekend geworden of meegegeeld; het besluit is alsdan niet op haar van toepassing.</p> <p>De bevoegdheid tot opzegging van het lidmaatschap met onmiddellijke ingang komt echter niet aan de kiesverenigingen toe ingeval van wijziging van geldelijke rechten en verplichtingen.</p> <p>3. Een opzegging in strijd met het bepaalde in het vorige lid doet het lidmaatschap eindigen op het vroegst toegelaten tijdstip volgende op de datum waartegen was opgezegd.</p> <p>4. Opzegging door de ChristenUnie geschiedt door het Landelijk Bestuur en kan slechts plaatsvinden:</p> <p>a. wanneer een kiesvereniging heeft opgehouden aan de vereisten, als bedoeld in artikel 4 lid 2 te voldoen;</p> <p>b. wanneer een kiesvereniging één of meer van haar verplichtingen jegens de ChristenUnie niet nakomt;</p> <p>c. zodra de betrokken kiesvereniging wordt ontbonden;</p> <p>d. wanneer redelijkerwijs van de ChristenUnie niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.</p> <p>5. Ontzetting uit het lidmaatschap geschiedt door het Landelijk Bestuur en kan alleen worden uitgesproken wanneer een kiesvereniging in strijd met de statuten, reglementen of besluiten der vereniging handelt, of de ChristenUnie op onredelijke wijze benadeelt.</p> <p>6. Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap door de ChristenUnie op grond dat redelijkerwijs van de ChristenUnie niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren en van een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap staat de betrokkene binnen een maand na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open op het Uniecongres.</p> <p>De kiesvereniging wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit, met opgave van redenen, in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is de kiesvereniging als lid van de ChristenUnie geschorst.</p>	<p>redelijkerwijs niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren;</p> <p>b. indien het bepaalde in lid 4, sub b of c, van dit artikel toepassing vindt.</p> <p>Een kiesvereniging kan haar lidmaatschap met onmiddellijke ingang opzeggen binnen een maand nadat haar een besluit waarbij haar rechten zijn beperkt of haar verplichtingen zijn verzwaaard, is bekend geworden of meegegeeld; het besluit is alsdan niet op haar van toepassing.</p> <p>De bevoegdheid tot opzegging van het lidmaatschap met onmiddellijke ingang komt echter niet aan de kiesverenigingen toe ingeval van wijziging van geldelijke rechten en verplichtingen.</p> <p>3. Een opzegging in strijd met het bepaalde in het vorige lid doet het lidmaatschap eindigen op het vroegst toegelaten tijdstip volgende op de datum waartegen was opgezegd.</p> <p>4. Opzegging door de ChristenUnie geschiedt door het Landelijk Bestuur en kan slechts plaatsvinden:</p> <p>a. wanneer een kiesvereniging heeft opgehouden aan de vereisten, als bedoeld in artikel 4 lid 2 te voldoen;</p> <p>b. wanneer een kiesvereniging één of meer van haar verplichtingen jegens de ChristenUnie niet nakomt;</p> <p>c. zodra de betrokken kiesvereniging wordt ontbonden;</p> <p>d. wanneer redelijkerwijs van de ChristenUnie niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.</p> <p>5. Ontzetting uit het lidmaatschap geschiedt door het Landelijk Bestuur en kan alleen worden uitgesproken wanneer een kiesvereniging in strijd met de statuten, reglementen of besluiten der vereniging handelt, of de ChristenUnie op onredelijke wijze benadeelt.</p> <p>6. Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap door de ChristenUnie op grond dat redelijkerwijs van de ChristenUnie niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren en van een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap staat de betrokkene binnen een maand na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open op het Uniecongres.</p> <p>De kiesvereniging wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit, met opgave van redenen, in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is de kiesvereniging als lid van de ChristenUnie geschorst.</p>	
<p>JAARLIJKSE GELDELIJKE BIJDRAGEN. Artikel 7. 1. De kiesverenigingen zijn gehouden tot het betalen van een</p>	<p>JAARLIJKSE GELDELIJKE BIJDRAGEN. Artikel 7. 1. De kiesverenigingen zijn verplicht om de jaarlijkse geldelijke</p>	<p>• Meer uniforme bepaling, die recht doet aan de huidige praktijk De huidige formulering is zo, dat het lijkt alsof de</p>

<p>jaarlijkse bijdrage, die door het Uniecongres zal worden vastgesteld.</p> <p>2. Het Landelijk Bestuur is bevoegd in bijzondere gevallen gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting tot het betalen van een bijdrage te verlenen.</p>	<p>bijdragen waartoe hun leden zijn gehouden, aan de ChristenUnie te doen toekomen.</p> <p>2. De kiesverenigingen zijn verplicht om de hoogte van deze jaarlijkse geldelijke bijdragen in overeenstemming te laten zijn met wat het Uniecongres daaromtrent bepaalt.</p> <p>3. Het Uniecongres regelt de wijze waarop deze jaarlijkse bijdragen tussen de ChristenUnie, de Provinciale Unies en de kiesverenigingen worden verdeeld.</p>	<p>kiesverenigingen aan de landelijke afdragen, terwijl het in de praktijk juist net andersom is. Individuele leden betalen rechtstreeks aan de landelijke vereniging en vervolgens wordt het contributiegeld aan de Provinciale Unies en de kiesverenigingen afgedragen. De landelijke vereniging houdt ook een deel.</p>
<p>BESTUUR. Artikel 8.</p> <p>1. Het Landelijk Bestuur is het bestuur van de ChristenUnie in de zin der wet.</p> <p>2. Het Landelijk Bestuur bestaat uit een door het Uniecongres te bepalen aantal van ten minste zeven en ten hoogste veertien natuurlijke personen, die door het Uniecongres worden benoemd.</p> <p>3. Slechts leden van de kiesverenigingen kunnen tot bestuurslid worden benoemd.</p>	<p>HET LANDELIJK BESTUUR - SAMENSTELLING - ADVISEURS Artikel 8.</p> <p>1. Het Landelijk Bestuur is het bestuur van de ChristenUnie. Het bestaat uit de volgende natuurlijke personen:</p> <ol style="list-style-type: none"> de voorzitter, die in functie door het Uniecongres wordt benoemd en algemene bestuursleden, die door het Uniecongres worden benoemd, waarbij het aantal bestuursleden door het Uniecongres wordt bepaald op ten minste zeven en ten hoogste veertien. <p>2. Slechts leden van de kiesverenigingen kunnen tot bestuurslid worden benoemd.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuur wijst uit zijn midden een vice-voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. Het kan daarnaast voor elk van hen een vervanger aanwijzen.</p> <p>4. De volgende personen zijn vaste adviseurs van het Landelijk Bestuur:</p> <ol style="list-style-type: none"> de fractievoorzitter van de ChristenUnie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de fractievoorzitter van de ChristenUnie in de Eerste Kamer der Staten-Generaal, de eerste vertegenwoordiger van de ChristenUnie in het Europees Parlement en de directeur van het Partijbureau. <p>5. De vaste adviseurs hebben met een raadgevende stem toegang tot de vergaderingen van het Landelijk Bestuur en worden daartoe door het Landelijk Bestuur uitgenodigd, tenzij het Landelijk Bestuur anders beslist.</p> <p>6. Het Landelijk Bestuur kan voorts andere personen als adviseur aanwijzen. Het in het vorige lid bepaalde is op hen van overeenkomstige toepassing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalingen over samenstelling LB in één artikel De huidige statuten kennen geen artikel dat expliciet en helder de samenstelling van het bestuur regelt. Artikel 8, het eerste artikel dat over het bestuur gaat, heeft het alleen over het <i>aantal</i> bestuursleden, maar zegt niets over de <i>samenstelling</i> van het bestuur. Artikel 10 zegt iets over de samenstelling en midden in artikel 11 gaat het over de adviseurs die ook toegang krijgen tot en uitgenodigd worden voor de bestuursvergaderingen. Omwille van de duidelijkheid, is het goed om dit in één artikel samen te brengen. • Directeur Partijbureau is vast adviseur van LB De praktijk is dat de directeur nu ook als adviseur fungeert. • Naast vaste, ook 'andere' adviseurs Het doet recht aan de praktijk om naast de vaste adviseurs ook 'andere' adviseurs te benoemen.
<p>EINDE BESTUURSLIDMAATSCHAP – SCHORSING LANDELIJK BESTUUR. Artikel 9.</p>	<p>EINDE BESTUURSLIDMAATSCHAP – SCHORSING LANDELIJK BESTUUR. Artikel 9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kleine wijziging in lid 3 Formeel gezien kan een bestuurslid niet lid zijn van de ChristenUnie, alleen van een kiesvereniging.

<p>1. Elk bestuurslid, ook wanneer hij voor een bepaalde tijd is benoemd, kan te allen tijde door het Uniecongres worden ontslagen of geschorst. Een schorsing die niet binnen zes maanden gevolgd wordt door een besluit tot ontslag, eindigt door het verloop van die termijn.</p> <p>2. Elk bestuurslid treedt uiterlijk vier jaar na zijn benoeming af, volgens een door het Landelijk Bestuur op te maken rooster van aftreden. De aftredende is eenmaal herbenoembaar. Degene die in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt op het rooster van aftreden de plaats van zijn voorganger in.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuurslidmaatschap eindigt voorts:</p> <ol style="list-style-type: none"> door het eindigen van het lidmaatschap van de ChristenUnie; door bedanken; doordat hij het vrije beheer over zijn vermogen verliest; door ontslag door de rechter. 	<p>1. Elk bestuurslid, ook wanneer hij voor een bepaalde tijd is benoemd, kan te allen tijde door het Uniecongres worden ontslagen of geschorst. Een schorsing die niet binnen zes maanden gevolgd wordt door een besluit tot ontslag, eindigt door het verloop van die termijn.</p> <p>2. Elk bestuurslid treedt uiterlijk vier jaar na zijn benoeming af, volgens een door het Landelijk Bestuur op te maken rooster van aftreden. De aftredende is eenmaal herbenoembaar. Degene die in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt op het rooster van aftreden de plaats van zijn voorganger in.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuurslidmaatschap eindigt voorts:</p> <ol style="list-style-type: none"> door het eindigen van het lidmaatschap van een kiesvereniging; door bedanken; doordat hij het vrije beheer over zijn vermogen verliest; door ontslag door de rechter. 	
<p>BESTUURSFUNCTIES - BESLUITVORMING VAN HET LANDELIJK BESTUUR. Artikel 10.</p> <p>1. Het Landelijk Bestuur wijst uit zijn midden een vicevoorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. Het kan voor elk hunner uit zijn midden een vervanger aanwijzen. De voorzitter wordt in functie door het Uniecongres benoemd.</p> <p>2. Van het verhandelde in elke vergadering worden door de secretaris notulen opgemaakt, die door de voorzitter en de secretaris worden vastgesteld en ondertekend. Het oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.</p> <p>3. Bij reglement kunnen nadere regels aangaande de vergaderingen van en de besluitvorming door het Landelijk Bestuur worden vastgesteld.</p>	<p>BESLUITVORMING EN WERKWIJZE LANDELIJK BESTUUR. Artikel 10.</p> <p>1. Van het verhandelde in een vergadering van het Landelijk Bestuur worden notulen opgemaakt.</p> <p>2. Het oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuur regelt zijn eigen werkwijze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Algemener notulen-bepaling Het is een fictie dat de secretaris eigenhandig de notulen uitschrijft. Vandaar de wijziging. • Werkwijze Landelijk Bestuur flexibel regelen Ondanks de dubbele statutaire oproep (zie ook art. 23) tot een reglement inzake de nadere regels aangaande zijn werkwijze, bestaat dit reglement nog niet. Aan de andere kant is het niet zo, dat het Landelijk Bestuur niets geregeld heeft. Het bestaat alleen niet in de vorm van een reglement. Door de formulering van artikel 10 te kiezen zoals is voorgesteld, wordt aan de bestaande praktijk recht gedaan. • Verplaatsen van lid 1 naar artikel 8 Eerder is al aangegeven dat het wenselijk is om lid 1 naar artikel 5 te verplaatsen.
<p>BESTUURSTAAK - VERTEGENWOORDIGING - COMMISSIES. Artikel 11.</p> <p>1.</p> <ol style="list-style-type: none"> Behoudens de beperkingen volgens de statuten is het Landelijk Bestuur belast met het besturen van de ChristenUnie. Elke bestuurder is tegenover de ChristenUnie gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak. Indien het een aangelegenheid betreft die tot de werking van twee of meer 	<p>BESTUURSTAAK - VERTEGENWOORDIGING - COMMISSIES. Artikel 11.</p> <p>1. Behoudens de beperkingen volgens de statuten is het Landelijk Bestuur belast met het besturen van de ChristenUnie.</p> <p>2. Elke bestuurder is tegenover de ChristenUnie gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak. Indien het een aangelegenheid betreft die tot de werking van twee of meer bestuurders behoort, is ieder van hen voor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Concreter invullen taak 'onderbezet' Landelijk Bestuur In geval van onderbezetting van het Landelijk Bestuur moet het Landelijk Bestuur een Uniecongres bijeenroepen waarin de onderbezetting aan de orde komt (huidig lid 2). Bedoeld wordt natuurlijk ook: een Uniecongres bijeenroepen waarop in de vacatures wordt voorzien. Het voorgestelde lid 3 geeft daar invulling aan. • Verplaatsen 'vaste adviseurs' naar artikel 8 Eerder is al aangegeven dat het wenselijk is om het lid over

<p>bestuurders behoort, is ieder van hen voor het geheel aansprakelijk terzake van een tekortkoming, tenzij deze niet aan hem is te wijten en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.</p> <p>2. Indien het aantal bestuursleden beneden een voorgeschreven minimum is gedaald, blijft het Landelijk Bestuur bevoegd. Het is echter verplicht zo spoedig mogelijk een algemene vergadering te beleggen waarin de voorziening in de open plaats of de open plaatsen aan de orde komt.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies die door het Landelijk Bestuur worden ingesteld en opgeheven. Het Landelijk Bestuur benoemt en ontslaat de leden van die commissies.</p> <p>4. Het Landelijk Bestuur is bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de ChristenUnie zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt.</p> <p>5. De voorzitters van de fracties van de ChristenUnie in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en de eerste vertegenwoordiger van de ChristenUnie in het Europese Parlement zijn vaste adviseurs van het Landelijk Bestuur. Zij hebben met een raadgevende stem toegang tot de vergaderingen van het Landelijk Bestuur en worden daartoe uitgenodigd, tenzij het Landelijk Bestuur anders beslist.</p> <p>6. De ChristenUnie wordt vertegenwoordigd door:</p> <ol style="list-style-type: none"> het voltallig Landelijk Bestuur, of de voorzitter tezamen met een ander bestuurslid, of door de vicevoorzitter tezamen met een ander bestuurslid. 	<p>het geheel aansprakelijk terzake van een tekortkoming, tenzij deze niet aan hem is te wijten en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.</p> <p>3. Indien het aantal bestuursleden beneden het voorgeschreven minimum is gedaald, blijft het Landelijk Bestuur bevoegd. Het is echter verplicht zo spoedig mogelijk een Uniecongres te beleggen waarop in de open plaats of de open plaatsen kan worden voorzien.</p> <p>4. Het Landelijk Bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies die door het Landelijk Bestuur worden ingesteld en opgeheven. Het Landelijk Bestuur benoemt en ontslaat de leden van die commissies.</p> <p>5. Het Landelijk Bestuur is bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de ChristenUnie zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt.</p> <p>6. De ChristenUnie wordt vertegenwoordigd door:</p> <ol style="list-style-type: none"> het voltallig Landelijk Bestuur, of de voorzitter tezamen met een ander bestuurslid, of door de vice-voorzitter tezamen met een ander bestuurslid. 	<p>de adviseurs naar artikel 8 te verplaatsen.</p>
<p>PROVINCIALE UNIES EN UNIECONVENT. Artikel 12.</p> <p>1. In elke provincie is een Provinciale Unie belast met de behartiging van de aangelegenheden van de ChristenUnie op provinciaal niveau. Een Provinciale Unie is een orgaan van de ChristenUnie zonder rechtspersoonlijkheid. Het bestuur van de Provinciale Unie wordt benoemd uit en door de kiesverenigingen in de desbetreffende provincie. De taken, bevoegdheden en werkwijze van de Provinciale Unies</p>	<p>DE PROVINCIALE UNIES. Artikel 12.</p> <p>1. De kiesverenigingen in een provincie vormen tezamen een Provinciale Unie. Provinciale Unie heeft als taak de aangelegenheden van de ChristenUnie op provinciaal niveau te behartigen.</p> <p>2. Een Provinciale Unie heeft een Provinciale Unievergadering en een Provinciaal Uniebestuur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formaliseren en verduidelijken 'afdelingenpraktijk' Provinciale Unies Feitelijk opereert de Provinciale Unie als <i>afdeling</i> binnen de vereniging, hoewel zij in de huidige statuten een <i>orgaan</i> heet. Daarom is het goed om praktijk en statuten met elkaar in overeenstemming te brengen. Het gaat om de volgende (inhoudelijke) aanpassingen: <ul style="list-style-type: none"> • er is een beschrijving van de Provinciale Unie toegevoegd,

<p>worden landelijk nader geregeld in een reglement.</p> <p>2. Het Unieconvent bestaat uit de voorzitters van de Provinciale Unies als bedoeld in lid 1. Het Unieconvent heeft als taken en bevoegdheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> het Landelijk Bestuur gevraagd en ongevraagd van advies dienen in alle aangelegenheden die de ChristenUnie betreffen; de goedkeuring van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal; alle andere taken en bevoegdheden die hem bij statuten of reglement zijn toegekend. 	<ol style="list-style-type: none"> In de Provinciale Unievergadering heeft een kiesvereniging een aantal stemmen gelijk aan haar ledental gedeeld door vijftienzeventig, afgerond naar boven. De Provinciale Unievergadering benoemt de leden van het Provinciale Uniebestuur. Slechts leden van de kiesverenigingen uit de betreffende provincie kunnen tot bestuurslid worden benoemd. Een Provinciale Unie is een afdeling van de ChristenUnie en bezit geen rechtspersoonlijkheid. Het Landelijk Bestuur verleent het Provinciale Uniebestuur, met het oog op zijn taakvervulling, een volmacht om aan het rechtsverkeer te kunnen deelnemen. Het Uniecongres stelt een reglement vast inzake de taken, de bevoegdheden en de werkwijze van de Provinciale Unies. 	<ul style="list-style-type: none"> onderscheid Provinciale Uniebestuur en Provinciale Unievergadering wordt aangegeven, het verschil in stemgewicht op het Uniecongres geldt ook voor de Provinciale Unievergadering; dat de PU's feitelijk afdelingen van de ChristenUnie zijn, wordt expliciet genoemd, er wordt een volmachtstelsel geregeld (met een volmacht kunnen PU-bestuurders namens de ChristenUnie aan het economische verkeer deelnemen, zonder volmacht doen zij dat eigenlijk op persoonlijke titel), deze volmacht kan overigens 'stiltwijgend' door het bestuur worden verleend (huidige feitelijke situatie). Door deze aanpassingen vallen de Provinciale Unies onder art. 2:41a van het Burgerlijk Wetboek. In de praktijk betekent dit dat Provinciale Unies net zo functioneren als de landelijke en de lokale ChristenUnies, met een apart bestuur en een algemene vergadering. <ul style="list-style-type: none"> Vaststellen Reglement door Uniecongres De Provinciale Unie is een afdeling van de ChristenUnie. Een afdeling die uit kiesverenigingen bestaat. Daarom is het goed dat de kiesverenigingen ook zélf over het Reglement Provinciale Unie gaan. Om er voor te zorgen dat in alle provincies hetzelfde Reglement is, is het goed om dit op landelijk niveau, op het Uniecongres te regelen.
	<p>HET UNIECONVENT. Artikel 12A.</p> <ol style="list-style-type: none"> De ChristenUnie kent een Unieconvent. Het Unieconvent is de vergadering van de voorzitters van de Provinciale Uniebesturen. Het heeft als taken en bevoegdheden: <ol style="list-style-type: none"> het Landelijk Bestuur gevraagd en ongevraagd van advies dienen in alle aangelegenheden die de ChristenUnie betreffen, de goedkeuring van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal en alle andere taken en bevoegdheden die hem bij statuten of reglement zijn toegekend. Het Landelijk Bestuur stelt een reglement vast inzake de taken, de bevoegdheden en de werkwijze van het Unieconvent. 	<ul style="list-style-type: none"> Splitsen Provinciale Unie en Unieconvent Aangezien het om twee verschillende "lichamen" of geledingen gaat, is het goed om dit ook in de statuten duidelijk(er) tot uitdrukking te laten komen.
<p>JAARVERSLAG - REKENING EN VERANTWOORDING. Artikel 13.</p> <ol style="list-style-type: none"> Het boekjaar van de ChristenUnie is gelijk aan het kalenderjaar. Het Landelijk Bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de ChristenUnie zodanige aantekeningen te houden dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend. 	<p>JAARVERSLAG - REKENING EN VERANTWOORDING. Artikel 13.</p> <ol style="list-style-type: none"> Het boekjaar van de ChristenUnie is gelijk aan het kalenderjaar. Het Landelijk Bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de ChristenUnie zodanige aantekeningen te laten houden dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend. 	<ul style="list-style-type: none"> Kleine 'aanpassing aan de praktijk' in lid 2

<p>3. Het Landelijk Bestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door het Uniecongres, zijn jaarverslag uit over de gang van zaken in de ChristenUnie en het gevoerde beleid. Het Landelijk Bestuur legt de balans en de staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring aan de vergadering over. Deze stukken worden ondertekend door de bestuurders; ontbreekt ondertekening van één of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. Na verloop van de termijn kan ieder lid van de gezamenlijke bestuurders in rechte vorderen dat zij deze verplichting nakomen.</p> <p>4. Voor het onderzoek van de balans en de staat van baten en lasten met toelichting wordt een accountant ingeschakeld, die omtrent de getrouwheid van de stukken aan het Uniecongres een verklaring overlegt als bedoeld in art. 393, lid 1, Boek 2 Burgerlijk Wetboek.</p> <p>5. Het Landelijk Bestuur is verplicht de bescheiden bedoeld in de leden 2 en 3, gedurende de door de wet voorgeschreven termijn te bewaren.</p>	<p>3. Het Landelijk Bestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door het Uniecongres, zijn jaarverslag uit over de gang van zaken in de ChristenUnie en het gevoerde beleid. Het Landelijk Bestuur legt de balans en de staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring aan de vergadering over. Deze stukken worden ondertekend door de bestuurders; ontbreekt ondertekening van één of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. Na verloop van de termijn kan ieder lid van de gezamenlijke bestuurders in rechte vorderen dat zij deze verplichting nakomen.</p> <p>4. Voor het onderzoek van de balans en de staat van baten en lasten met toelichting wordt een accountant ingeschakeld, die omtrent de getrouwheid van de stukken aan het Uniecongres een verklaring overlegt als bedoeld in art. 393, lid 1, Boek 2 Burgerlijk Wetboek.</p> <p>5. Het Landelijk Bestuur is verplicht de bescheiden bedoeld in de leden 2 en 3, gedurende de door de wet voorgeschreven termijn te bewaren.</p>	
<p>HET UNIECONGRES. Artikel 14.</p> <p>1. Het Uniecongres is de algemene vergadering in de zin der wet van de ChristenUnie. Aan het Uniecongres komen in de ChristenUnie derhalve alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen.</p> <p>2. Jaarlijks, uiterlijk zes maanden na afloop van het boekjaar, wordt een vergadering -de jaarvergadering- van het Uniecongres gehouden. In de jaarvergadering komen onder meer aan de orde:</p> <ol style="list-style-type: none"> het jaarverslag en de balans en de staat van baten en lasten met toelichting bedoeld in artikel 13 met de verklaring van de aldaar bedoelde accountant; voorziening in eventuele vacatures; voorstellen van het Landelijk Bestuur of de kiesverenigingen, aangekondigd bij de oproeping voor de vergadering. <p>3. Andere vergaderingen van het Uniecongres worden gehouden zo dikwijls het Landelijk Bestuur dit wenselijk oordeelt.</p> <p>4. Voorts is het Landelijk Bestuur op schriftelijk verzoek van ten minste een zodanig aantal kiesverenigingen als bevoegd is tot het uitbrengen van één/tiende gedeelte der stemmen</p>	<p>HET UNIECONGRES. Artikel 14.</p> <p>1. Het Uniecongres is de algemene vergadering van de ChristenUnie. Aan het Uniecongres komen in de ChristenUnie alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen.</p> <p>2. Het Uniecongres stelt een reglement vast inzake zijn eigen werkwijze.</p>	<p>De artikelen 13 tot en met 18 gaan over het Uniecongres. Veel van wat nu in de statuten staat, is min of meer (wettelijk) verplicht. Soms zijn passages bijna letterlijk uit het Burgerlijk Wetboek gehaald. Sommige zaken (zoals het stemrecht voor niet-kiesverenigingen) moeten van de wetgever ook persé in statuten geregeld worden. Meer praktische zaken die met het Uniecongres te maken hebben, staan nu in het Reglement Uniecongres geregeld. Dat is op zich een goede zaak en het Landelijk Bestuur wil dit waar mogelijk nog verder doorvoeren.</p> <p>Ten aanzien van artikel 14:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dubbele bepaling (lid 2) schrappen Lid 2 regelt iets dat eigenlijk ook al in 13 lid 3 staat (sub a). De zaken die conform het sub b en c bepaalde eveneens tijdens 'de jaarvergadering' (een begrip dat we binnen de partij eigenlijk helemaal niet gebruiken) aan de orde moeten komen, kunnen ook net zo goed in het Reglement Kandidaatstelling of het Reglement Uniecongres geregeld worden. Bepalingen (leden 3 en 4) over de bijeenroeping naar art. 15 De leden 3 en 4 zeggen eigenlijk niet zo zeer iets over het Uniecongres als wel over de bijeenroeping en hoe vaak dat moet. Ze kunnen dus beter naar artikel 15.

<p>verplicht tot het bijeenroepen van een vergadering van het Uniecongres op een termijn van niet langer dan vier weken. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan door oproeping overeenkomstig artikel 15 of bij advertentie in ten minste een landelijk verspreid dagblad. De verzoekers kunnen alsdan anderen dan bestuursleden belasten met de leiding der vergadering en het opstellen van de notulen.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Reglement Uniecongres in art. 14 regelen In lijn met wat bij art. 12 is aangegeven, is het duidelijker om al vast in dit artikel aan te geven dat het Uniecongres een reglement inzake zijn eigen werkwijze vaststelt.
<p>BIJEENROEPING UNIECONGRES. Artikel 15.</p> <p>1. Het Uniecongres wordt bijeengeroepen door het Landelijk Bestuur. De oproeping geschiedt schriftelijk aan de adressen van de kiesverenigingen volgens het door het Landelijk Bureau bijgehouden register. De termijn voor de oproeping bedraagt ten minste veertien dagen, de dag van de oproeping en die van de vergadering niet medegerekend.</p> <p>2. Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld.</p>	<p>BIJEENROEPING UNIECONGRES. Artikel 15.</p> <p>1. Het Landelijk Bestuur roept het Uniecongres bijeen,</p> <ol style="list-style-type: none"> zo dikwijls het dit wenselijk acht, wanneer het daartoe volgens de wet of volgens statuten of reglementen verplicht is, of op schriftelijk of elektronisch vastgelegd verzoek van ten minste een zodanig aantal kiesverenigingen als bevoegd is tot het uitbrengen van een tiende gedeelte van de stemmen die op het Uniecongres uitgebracht kunnen worden. Het Landelijk Bestuur is na een dergelijk verzoek verplicht tot het bijeenroepen van een Uniecongres binnen een termijn van niet langer dan vier weken na indiening van het verzoek. <p>2. Indien aan het verzoek als bedoeld in het vorige lid, onder c, binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen, de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het bestuur de algemene vergadering bijeenroept of bij advertentie in ten minste één ter plaatse waar de vereniging gevestigd is, veelgelezen dagblad. De verzoekers kunnen in dat geval anderen dan bestuursleden belasten met de leiding der vergadering.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuur roept het Uniecongres bijeen door een schriftelijk toegezonden uitnodiging aan de adressen van de kiesverenigingen die door hen voor dit doel bij het Partijbureau zijn bekend gemaakt. De uitnodiging bevat in ieder geval de te behandelen onderwerpen.</p> <p>4. Indien een kiesvereniging daarmee instemt, kan de bijeenroeping ook geschieden door een langs elektronische weg toegezonden leesbare en reproduceerbare uitnodiging aan het adres van deze kiesverenigingen dat door haar voor dit doel bij het Partijbureau is bekend gemaakt.</p> <p>5. De termijn voor het toezenden van de uitnodiging bedraagt tenminste veertien dagen voorafgaande aan de datum van het Uniecongres, de datum van de uitnodiging en die van het Uniecongres niet meegerekend.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalingen over de bijeenroeping bij elkaar Artikel 15 gaat over de bijeenroeping van het Uniecongres. In het voorstel komt het in onder lid 3 en lid 4 van artikel 14 bepaalde in de (huidige) statuten qua inhoud terug. • Uitnodiging ook elektronisch (lid 4) Nieuw in het voorstel is dat de uitnodiging voor het Uniecongres ook elektronisch kan plaatsvinden. De formulering is gekozen conform in het (nieuwe) artikel in het Burgerlijk Wetboek (2:41 lid 5 BW).

<p>TOEGANG EN STEMRECHT. Artikel 16.</p> <ol style="list-style-type: none"> Vergaderingen van het Uniecongres zijn openbaar. Ieder lid van de ChristenUnie heeft het recht om op het Uniecongres het woord te voeren, behoudens hetgeen daaromtrent eventueel in het door het Uniecongres vastgestelde reglement is bepaald. Omtrent het spreekrecht van andere personen beslist het Landelijk Bestuur met inachtneming van hetgeen daaromtrent eventueel in het door het Uniecongres vastgestelde reglement is bepaald. Iedere kiesvereniging heeft een aantal stemmen gelijk aan haar ledental gedeeld door vijfenzeventig (75), afgerond naar boven. Inzake politieke en daarmee direct verbonden beleidsonderwerpen worden voor de uitoefening van het stemrecht de door de ChristenUnie erkende jongerenorganisatie en de door de ChristenUnie erkende bestuurdersvereniging beschouwd als orgaan van de ChristenUnie. Aan de jongerenorganisatie komen voor de uitoefening van het in het voorgaande lid bedoelde stemrecht een op gelijke wijze als in lid 2 berekend aantal stemmen toe, met een maximum van dertig (30), echter met dien verstande dat het door de jongerenorganisatie uitgebrachte aantal stemmen nimmer meer mag bedragen dan een/tiende van het totaal aantal uitgebrachte stemmen. Aan de Bestuurdersvereniging komen vijf (5) stemmen toe. Een stemgerechtigde kan zijn stemrecht slechts uitoefenen door middel van één vertegenwoordiger. 	<p>TOEGANG EN STEMRECHT. Artikel 16.</p> <ol style="list-style-type: none"> De vergaderingen van het Uniecongres zijn openbaar, behoudens hetgeen daarover door het Uniecongres in een reglement is bepaald. Naast de kiesverenigingen hebben ook de door de ChristenUnie erkende jongerenorganisatie en de door de ChristenUnie erkende bestuurdersvereniging stemrecht, zij het alleen inzake politieke en daarmee direct verbonden beleidsonderwerpen. Voor de uitoefening van het stemrecht worden de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging als orgaan van de ChristenUnie beschouwd. Iedere kiesvereniging heeft een aantal stemmen gelijk aan haar ledental gedeeld door vijfenzeventig, afgerond naar boven. De jongerenorganisatie heeft een aantal stemmen gelijk aan haar ledental gedeeld door vijfenzeventig, afgerond naar boven. Het aantal stemmen bedraagt echter in geen geval meer dan een tiende van het totaal aantal uitgebrachte stemmen en kent een maximum van dertig. De bestuurdersvereniging heeft vijf stemmen. Een stemgerechtigde die meerdere stemmen heeft, kan zijn stemmen alleen in gelijke zin uitbrengen. Een stemgerechtigde kan een andere stemgerechtigde schriftelijk volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem. Aan de eis van schriftelijkheid van de volmacht wordt voldaan indien de volmacht elektronisch is vastgelegd. Een stemgerechtigde kan voor maximaal één andere stemgerechtigde als gevolmachtigde optreden. 	<ul style="list-style-type: none"> Creëren van mogelijkheid tot besloten vergaderingen De statuten bieden in de huidige vorm geen expliciete mogelijkheid om (bij reglement) van de eis van openbaarheid (lid 1, eerste volzin) af te wijken. Toch gebeurt dat in het Reglement Uniecongres wel en dat is dus feitelijk in strijd met de statutaire bepaling. Het is goed dat het Uniecongres de mogelijkheid heeft om onderwerpen in beslotenheid te bespreken. Daarom stelt het Landelijk Bestuur voor om de statuten op dit punt aan te passen. Spreekrecht regelen in Reglement Uniecongres De huidige spreekrecht-constructie is onduidelijk. Eerst wordt in de statuten aan ieder individueel ChristenUnie-lid spreekrecht gegeven en dat wordt vervolgens in het Reglement Uniecongres dusdanig ingeperkt dat van de aanvankelijke 27.000 leden er slechts zo'n 225 spreekgerechtigde afgevaardigden overblijven. Feitelijk holt het Reglement de statutaire bepaling behoorlijk uit en dat is discutabel. Het voorstel is om het spreekrecht in zijn geheel uit de statuten te halen en in het Reglement Uniecongres op een heldere manier te regelen. Stemmen per volmacht in statuten opnemen Wanneer een kiesvereniging niet op het Uniecongres aanwezig kan zijn, kan zij een (afgevaardigde van een) andere kiesvereniging een volmacht verlenen. Deze bepaling staat momenteel niet in de statuten, maar gold altijd al wel: het is een wettelijke bepaling. Nieuw in het Burgerlijk Wetboek is dat de volmacht nu ook elektronisch kan worden vastgelegd (2:38 lid 5 BW). Omwille van de duidelijkheid is het goed dat deze bepaling -die ook geldt wanneer deze niet in de statuten zou zijn opgenomen- expliciet in de statuten staat. De wet biedt wel ruimte om het volmachtstemmen in de statuten aan nadere regels te onderwerpen. Daarvan wordt in het voorgestelde lid 7 (laatste volzin) ook gebruik van gemaakt, om onverhoopte 'ronselpraktijken' te voorkomen.
<p>VOORZITTERSCHAP - NOTULEN. Artikel 17.</p> <ol style="list-style-type: none"> Het Uniecongres wordt geleid door de voorzitter van de ChristenUnie of zijn plaatsvervanger. Ontbreken de voorzitter en zijn plaatsvervanger, dan treedt een der andere bestuursleden, door het Landelijk Bestuur aan te wijzen, als voorzitter op. Wordt ook op deze wijze niet in het voorzitterschap voorzien, dan voorziet de vergadering daarin zelve. 	<p>LEIDING UNIECONGRES - NOTULEN. Artikel 17.</p> <ol style="list-style-type: none"> Het Uniecongres wordt geleid door de voorzitter of de vice-voorzitter van de ChristenUnie, of door een door het Landelijk Bestuur aangewezen dagvoorzitter. Van het verhandelde in het Uniecongres worden notulen gemaakt, die door de voorzitter en de notulist worden vastgesteld en ondertekend. Zij die het Uniecongres bijeenroepen kunnen een notarieel proces-verbaal van het 	<ul style="list-style-type: none"> Flexiblere voorzittersbepaling Het voorstel is om het voorzitterschap flexibeler te regelen. In principe zit de voorzitter of de vice-voorzitter het Uniecongres voor, maar eventueel kan ook een door het Landelijk Bestuur aangewezen dagvoorzitter dit doen. Algemene notulen-bepaling Het is een fictie dat de secretaris eigenhandig de notulen uitschrijft. Vandaar de wijziging.

<p>2. Van het verhandelde in elke vergadering worden door de secretaris of een ander door de voorzitter daartoe aangewezen persoon notulen gemaakt, die door de voorzitter en de notulist worden vastgesteld en ondertekend. Zij die de vergadering bijeenroepen kunnen een notarieel proces-verbaal van het verhandelde doen opmaken. De inhoud van de notulen of van het proces-verbaal wordt ter kennis van de kiesverenigingen gebracht.</p>	<p>verhandelde doen opmaken. De inhoud van de notulen of van het proces-verbaal wordt ter kennis van de kiesverenigingen gebracht.</p>	
<p>BESLUITVORMING IN HET UNIECONGRES. Artikel 18.</p> <p>1. Het in het Uniecongres uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.</p> <p>2. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in het eerste lid bedoeld oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid der vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.</p> <p>3. Voorzover de statuten of de wet niet anders bepalen, worden alle besluiten van het Uniecongres genomen met volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.</p> <p>4. Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.</p> <p>5. Indien bij een verkiezing van personen niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, heeft een tweede stemming, of ingeval van een bindende voordracht, een tweede stemming tussen de voorgedragen kandidaten, plaats. Heeft alsdan weder niemand de volstreekte meerderheid verkregen, dan vinden herstemmingen plaats, totdat hetzij één persoon de volstreekte meerderheid heeft verkregen, hetzij tussen twee personen is gestemd en de stemmen staken. Bij gemelde herstemmingen (waaronder niet is begrepen de tweede stemming) wordt telkens gestemd tussen de personen, op wie bij de voorafgaande stemming is gestemd, evenwel uitgezonderd de persoon, op wie bij die voorafgaande stemming het geringste aantal stemmen is uitgebracht. Is bij die voorafgaande stemming het geringste aantal</p>	<p>BESLUITVORMING IN HET UNIECONGRES. Artikel 18.</p> <p>1. Voorzover de statuten of de wet niet anders bepalen, worden alle besluiten van het Uniecongres genomen met volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.</p> <p>2. Een eenstemmig besluit van alle stemgerechtigden, ook al zijn deze niet in een vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het Landelijk Bestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van het Uniecongres.</p> <p>3. Het Uniecongres stelt bij reglement nadere regels vast inzake stemmingen en besluitvorming op zijn vergaderingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Besluitvormingsprocedure naar Reglement Uniecongres Artikel 18 heeft betrekking op de praktische gang van zaken van de stemmingen tijdens het Uniecongres. De inhoud van dit artikel kan beter naar het Reglement Uniecongres worden verplaatst. Het Reglement is, meer dan de statuten, een praktisch handboek voor de vergaderingen van het Uniecongres is. Artikel 16 van het Reglement bepaalt overigens ook al het een en ander over de stemmingen. De verschillende bepalingen kunnen dan tezamen in een (praktisch) artikel komen. De eerste twee leden van het huidige artikel 18 zijn overigens 'dwingend recht' volgens het Burgerlijk Wetboek en gelden ook als ze niet in statuten of reglementen staan opgenomen. Het voorstel is echter om ook deze bepalingen gewoon in het Reglement op te nemen. • “Eenstemmig besluit buiten het Uniecongres” Het huidige lid 8 kan in principe in de statuten blijven staan. Het is een formele (wettelijke) bepaling, die in de praktijk niet zo snel voor zal komen. Het is dus niet nodig om deze bepaling in het praktisch georiënteerde Reglement Uniecongres op te nemen. Om niet te vergeten dat de mogelijkheid wel bestaat, kan het in de statuten blijven staan.

<p>stemmen op meer dan één persoon uitgebracht, dan wordt door loting uitgemaakt, op wie van die personen bij de nieuwe stemming geen stemmen meer kunnen worden uitgebracht. Ingeval bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken, beslist het lot wie van beiden is gekozen.</p> <p>6. Indien de stemmen staken over een voorstel niet rakende verkiezing van personen, dan is het verworpen.</p> <p>7. Alle stemmingen geschieden mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één der stemgerechtigden zulks voor de stemming verlangt. Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes. Besluitvorming bij acclamatie is mogelijk, tenzij een stemgerechtigde hoofdelijke stemming verlangt.</p> <p>8. Een eenstemmig besluit van alle stemgerechtigden, ook al zijn deze niet in een vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het Landelijk Bestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van het Uniecongres.</p>		
<p>LEDENCONGRES. Artikel 19.</p> <p>1. Het Ledencongres is de vergadering van leden van de kiesverenigingen. Het Ledencongres is bevoegd resoluties aan te nemen inzake alle onderwerpen die bij de oproeping tot de vergadering zijn geagendeerd.</p> <p>2. Het Ledencongres wordt bijeengeroepen door het Landelijk Bestuur indien en zo vaak het Landelijk Bestuur dit wenselijk oordeelt.</p> <p>3. Voorts is het Landelijk Bestuur op schriftelijk verzoek van de voorzitter van de fractie van de ChristenUnie in de Eerste Kamer of van de voorzitter van de fractie van de ChristenUnie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal of van de eerste vertegenwoordiger van de ChristenUnie in het Europese Parlement verplicht tot het bijeenroepen van het Ledencongres op een termijn van niet langer dan vier weken. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kan de verzoeker zelf tot die bijeenroeping overgaan door oproeping overeenkomstig artikel 15 of bij advertentie in ten minste een landelijk verspreid dagblad. De verzoeker kan alsdan anderen dan bestuursleden belasten met de leiding der vergadering en het opstellen van de notulen.</p> <p>4. Het bepaalde in de artikelen 16, 17 en 18 is van overeenkomstige toepassing op het Ledencongres, tenzij en</p>	<p>LEDENCONGRES. Artikel 19</p> <p>1. Het Ledencongres is de vergadering van de leden van de kiesverenigingen. Het houdt zich bezig met de bezinning op politieke en maatschappelijke onderwerpen en is bevoegd om daarover uitspraken te doen.</p> <p>2. Het Landelijk Bestuur roept het Ledencongres bijeen zo dikwijls het dit wenselijk acht, maar tenminste een keer per jaar.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuur stelt de leden van de kiesverenigingen en alle geledingen binnen de ChristenUnie in de gelegenheid tot het aandragen van onderwerpen als bedoeld in het eerste lid.</p> <p>4. Het Uniecongres stelt een reglement vast inzake de werkwijze van het Ledencongres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Taken en bevoegdheid Ledencongres duidelijker omschrijven Het Ledencongres is een bijzondere figuur binnen de partij, omdat het niet uit de eigenlijke leden van de ChristenUnie bestaat, maar uit “de leden van de leden”. Bij de oprichting van de ChristenUnie is bewust gekozen voor een kiesverenigenstructuur. Maar dat ‘gewone leden’ ook een belangrijke rol hebben binnen de partij, is vanaf het begin de insteek geweest. Daarom is er toen ook al gekozen voor het Ledencongres. De betekenis van het Ledencongres wordt in de huidige statuten onvoldoende duidelijk en doet daarmee ook onvoldoende recht aan de rol die individuele leden kunnen spelen bij de standpuntbepaling van de partij inzake politieke en maatschappelijke onderwerpen. Het voorstel is dan ook om de taken en de bevoegdheid van het Ledencongres duidelijk(er) in de statuten op te nemen. • Minstens eens per jaar een Ledencongres Om het belang van het Ledencongres verder tot uitdrukking te brengen, stelt het Landelijk Bestuur ook voor om op te nemen dat minstens eens per jaar een Ledencongres wordt georganiseerd. • Huidige lid 3 schrappen Het voorgestelde artikel 19 maakt duidelijk dat we als partij zowel de inbreng van individuele leden als die van de diverse partijgeledingen serieus nemen. Het huidige lid 3 doet dat te eenzijdig (leden worden niet genoemd). Het is

<p>voor zover daarvan niet is afgeweken bij een reglement als bedoeld in artikel 23 lid 1.</p>		<p>bovendien een te formalistische bepaling die geforceerd is gekopieerd uit het proces van de bijeenroeping van het Uniecongres. Het voorgestelde lid 3 drukt meer uit wat de bedoeling is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reglement Ledencongres in art. 19 regelen In lijn met wat bij art. 12 en 14 is aangegeven, is het duidelijker om al vast in dit artikel aan te geven dat het Uniecongres een reglement inzake zijn eigen werkwijze vaststelt.
<p>LANDELIJK BUREAU. Artikel 20. Er is een Landelijk Bureau ten behoeve van de ondersteuning en de ontwikkeling van de ChristenUnie en de ondersteuning van het Landelijk Bestuur. De taken, bevoegdheden en werkwijze van het Landelijk Bureau worden nader geregeld in het directiestatuut als bedoeld in artikel 23 lid 2.</p>	<p>PARTIJBUREAU. Artikel 20. 1. De ChristenUnie kent een Partijbureau. Het Partijbureau is belast met de ondersteuning en de ontwikkeling van de ChristenUnie en met de ondersteuning van het Landelijk Bestuur en wordt geleid door een door het Landelijk Bestuur aangestelde directeur. 2. Het Landelijk Bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door het Partijbureau. 3. Het Landelijk Bestuur stelt, na overleg met de directeur van het Partijbureau, een directiestatuut vast, waarin de taken, bevoegdheden en werkwijze van het Partijbureau en de directeur nader worden geregeld.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Van Landelijk Bureau naar Partijbureau Gaandeweg is het Partijbureau binnen de partij van naam veranderd. Eerst Landelijk Bureau, nu Partijbureau. • Mandateren uitvoeringstaken aan Partijbureau Net zoals het Landelijk Bestuur bepaalde taken kan laten uitvoeren door een commissie (art. 11), zo kan het ook bepaalde uitvoeringstaken door het Partijbureau laten uitvoeren. Het Landelijk Bestuur blijft echter altijd verantwoordelijk. Formeel is er daarom ook geen sprake van <i>delegeren</i>, maar van <i>mandateren</i>. • Directiestatuut door Landelijk Bestuur laten vaststellen In de huidige statuten wordt niet duidelijk wie het directiestatuut vaststelt. Dat wordt in het voorgestelde lid 3 wel geregeld.
<p>STATUTENWIJZIGING. Artikel 21. 1. In de statuten van de ChristenUnie kan geen verandering worden gebracht dan door een besluit van een algemene vergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld. 2. Zij die de oproeping tot het Uniecongres ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste vijf dagen voor de vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, op een daartoe geschikte plaats voor de kiesverenigingen ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. 3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft ten minste twee/derde van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee/derde van het aantal stemmen dat door de stemgerechtigden gezamenlijk kan worden uitgebracht vertegenwoordigd is. Is niet ten minste</p>	<p>STATUTENWIJZIGING. Artikel 21. 1. In de statuten van de ChristenUnie kan geen verandering worden gebracht dan door een besluit van een algemene vergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld. 2. Zij die de oproeping tot het Uniecongres ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste vijf dagen voor de vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, op een daartoe geschikte plaats voor de kiesverenigingen ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. 3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft ten minste twee/derde van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee/derde van het aantal stemmen dat door de stemgerechtigden gezamenlijk kan worden uitgebracht vertegenwoordigd is. Is niet ten minste</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ongewijzigd

<p>twee/derde van het hiervoor bedoelde aantal stemmen vertegenwoordigd dan wordt binnen vier weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden, waarin over het voorstel zoals dat in de vorige vergadering aan de orde is geweest, ongeacht het aantal stemmen dat kan worden uitgebracht, kan worden besloten, mits met een meerderheid van ten minste twee/derde van de uitgebrachte stemmen.</p> <p>4. Een statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder bestuurslid bevoegd.</p>	<p>twee/derde van het hiervoor bedoelde aantal stemmen vertegenwoordigd dan wordt binnen vier weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden, waarin over het voorstel zoals dat in de vorige vergadering aan de orde is geweest, ongeacht het aantal stemmen dat kan worden uitgebracht, kan worden besloten, mits met een meerderheid van ten minste twee/derde van de uitgebrachte stemmen.</p> <p>4. Een statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder bestuurslid bevoegd.</p>	
<p>ONTBINDING. Artikel 22.</p> <p>1. De ChristenUnie kan worden ontbonden door een besluit van het Uniecongres. Het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van het voorgaande artikel is van overeenkomstige toepassing.</p> <p>2. Voor zover de rechter geen andere vereffenaars heeft benoemd, geschiedt de vereffening van het vermogen van de ontbonden vereniging door de bestuurders.</p> <p>3. Aan het batig saldo na vereffening wordt bij het besluit tot ontbinding een bestemming gegeven.</p> <p>4. De boeken en bescheiden van de ChristenUnie moeten worden bewaard gedurende de door de wet voorgeschreven termijn na afloop der vereffening. Bewaarder is degene die door de vereffenaars als zodanig is aangewezen.</p>	<p>ONTBINDING. Artikel 22.</p> <p>1. De ChristenUnie kan worden ontbonden door een besluit van het Uniecongres. Het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van het voorgaande artikel is van overeenkomstige toepassing.</p> <p>2. Voor zover de rechter geen andere vereffenaars heeft benoemd, geschiedt de vereffening van het vermogen van de ontbonden vereniging door de bestuurders.</p> <p>3. Aan het batig saldo na vereffening wordt bij het besluit tot ontbinding een bestemming gegeven overeenkomstig de doelstelling van de ChristenUnie of ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling.</p> <p>4. De boeken en bescheiden van de ChristenUnie moeten worden bewaard gedurende de door de wet voorgeschreven termijn na afloop der vereffening. Bewaarder is degene die door de vereffenaars als zodanig is aangewezen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wijziging tbv aanmerking ChristenUnie als algemeen nut beogende instelling (lid 3) Per 1 januari 2008 gelden er nieuwe, strengere fiscale regels voor algemeen nut beogende instellingen (ANBI's). Alleen instellingen die van de Belastingdienst het etiket ANBI hebben gekregen, zijn ook daadwerkelijk zo'n ANBI. Een en ander is met name van belang voor fiscale aftrekbaarheid van giften. Eén van de eisen is dat uit de statuten van een instelling moet blijken dat een eventueel batig saldo bij vereffening besteed zal worden overeenkomstig de doelstelling van de instelling of ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling. Aan die verplichting wordt met het nieuwe lid 3 voldaan.
<p>REGLEMENTEN. Artikel 23.</p> <p>1. Het Uniecongres stelt reglementen vast inzake zijn eigen werkwijze en de werkwijze van het Ledencongres. Het Uniecongres is te allen tijde bevoegd een door hem vastgesteld reglement te wijzigen of op te heffen.</p> <p>2. Het Landelijk Bestuur stelt reglementen vast, voor zover de bevoegdheid daartoe ingevolge het bepaalde in deze statuten niet berust bij het Uniecongres. Tot de door het bestuur vast te stellen reglementen behoren in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een reglement inzake de werkwijze van het Landelijk Bestuur; - een reglement inzake de taken, bevoegdheden en werkwijze van het Unieconvent; - een reglement inzake de taken, bevoegdheden en werkwijze van de Provinciale Unies; 	<p>GESCHILLENCOMMISSIE Artikel 23.</p> <p>1. De ChristenUnie kent een geschillencommissie, die in eerste en enige instantie bevoegd is om over geschillen inzake de uitleg en toepassing van de statuten en daaruit voortvloeiende reglementen uitspraak te doen.</p> <p>2. Het Uniecongres stelt een regeling vast inzake de taken, de bevoegdheden en de werkwijze van de geschillencommissie, alsmede de benoeming van haar leden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verplaatsing van reglement-verplichting naar betreffende artikelen Alle reglement-verplichtingen in het huidige artikel 23 staan in de voorgestelde statuten bij het betreffende onderdeel waar het reglement betrekking op heeft. Ten tijde van de vaststelling de statuten, moesten veel van deze reglementen nog geschreven worden. Daarom was het wellicht handig en overzichtelijk om deze 'statutaire actielijst' in één artikel te zetten. Nu deze reglementen in al omloop zijn, is dit niet meer zo noodzakelijk. • Ruimte voor geschillencommissie De in artikel 23 genoemde geschillenregeling is echter nog niet ondergebracht in de statuten. Het bestaan van een commissie en een regeling kan (na het schrappen van de rest), nu mooi in artikel 23 worden opgenomen.

<ul style="list-style-type: none"> - een directiestatuut inzake het Landelijk Bureau; - een geschillenregeling. <p>3. Een reglement mag niet in strijd zijn met de wet, ook waar die geen dwingend recht bevat, noch met de statuten.</p>		<p>Het is overigens ook goed om in de statuten op te nemen wat er gedaan moet worden wanneer er over de uitleg of toepassing van de statuten onenigheid bestaat. Dat is nu nog niet het geval. Het Landelijk Bestuur stelt voor om de geschillencommissie de bevoegdheid te geven om uitspraak te doen in dit soort geschillen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geschillenregeling vast laten stellen door Uniecongres Hoewel de geschillencommissie (gelukkig) nog niet vaak aan het werk is geweest, is het wel een belangrijk instituut. Het doet immers uitspraak over de uitleg en toepassing van het 'verenigingsrecht'. Daarom is het goed dat het hoogste orgaan binnen de ChristenUnie, het Uniecongres, het laatste woord heeft over de geschillenregeling.
	<p>VERTROUWENS- EN INTEGRITEITSKWESTIES ARTIKEL 24. Het Uniecongres stelt een regeling vast inzake de wijze waarop de partij met vertrouwens- en integriteitskwesties omgaat en hoe zij deze afhandelt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuw artikel over de vertrouwenspersoon De integriteit van alle mensen die bij de ChristenUnie zijn betrokken, moet boven iedere twijfel zijn verheven. In dat kader is er ook gedragscode voor ChristenUnie-politici opgesteld. Daarnaast is het echter goed om in het basisdocument van de ChristenUnie, de statuten, aan te geven dat de partij zorgvuldig met integriteitsvraagstukken wil omgaan.
<p>Aldus vastgesteld krachtens besluit van het Uniecongres d.d. 24 mei 2003.</p> <p>In werking getreden op 1 januari 2004 door opneming in een notariële akte, verleden ten overstaand van notaris mr. Hendrik Alexander van Doorn, Nysingh Dijkstra de Graaff, gevestigd te Zwolle.</p>		

7.2 Herzieningsvoorstel Reglement Uniecongres

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Herziening Reglement Uniecongres

Voorstel 7.2

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om de het Reglement Uniecongres te herzien en het als volgt vast te stellen:

HUIDIG Reglement Uniecongres Ingaande per 1 januari 2004	NIEUW Reglement Uniecongres Ingaande per 17 november 2007	TOELICHTING
<p>TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET UNIECONGRES. Artikel 1.</p> <p>1. Het Uniecongres is onder meer belast met:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. het goedkeuren van het kernprogramma van de ChristenUnie; b. het goedkeuren van de verkiezingsprogramma's en kandidatenlijsten van de ChristenUnie bij landelijke en Europese verkiezingen; c. het goedkeuren van de modelprogramma's van de ChristenUnie voor deelname aan provinciale en gemeentelijke verkiezingen; d. het benoemen van bestuursleden en de voorzitter van het Landelijk Bestuur; e. het bespreken van het jaarverslag van de fracties van de ChristenUnie in de Staten-Generaal en het Europees Parlement. f. Het goedkeuren van de balans en staat van baten en lasten over een afgelopen jaar <p>2. Het Landelijk Bestuur is aan het Uniecongres verantwoording schuldig over het gevoerde beleid. Het Uniecongres is bevoegd zich uit te spreken over het beleid van het Landelijk Bestuur.</p>	<p>TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET UNIECONGRES. Artikel 1.</p> <p>1. Het Uniecongres is onder meer belast met:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. het goedkeuren van het kernprogramma van de ChristenUnie; b. het goedkeuren van de verkiezingsprogramma's en kandidatenlijsten van de ChristenUnie bij verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement; c. het benoemen van bestuursleden en de voorzitter van het Landelijk Bestuur; d. het bespreken van het jaarverslag van de fracties van de ChristenUnie in de Staten-Generaal en het Europees Parlement; e. het bespreken van het onderhandelingsresultaat in geval van deelname aan coalitiebesprekingen op nationaal niveau; f. het goedkeuren van de balans en staat van baten en lasten over een afgelopen jaar. <p>2. Het Landelijk Bestuur is aan het Uniecongres verantwoording schuldig over het gevoerde beleid. Het Uniecongres is bevoegd zich uit te spreken over het beleid van het Landelijk Bestuur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevoegdheid vaststelling kandidatenlijst Eerste Kamer niet bij Uniecongres (lid 1, onderdeel b) In lid 1, onderdeel b, wordt nu nog bepaald dat de goedkeuring van de kandidatenlijsten van landelijke verkiezingen een taak van het Uniecongres is. De verkiezingen voor de Eerste Kamer zijn ook 'landelijk', maar de goedkeuring van de EK-lijst is een statutaire bevoegdheid van het Unieconvent. Daarom moet deze bepaling duidelijker geformuleerd worden. • Goedkeuring modelprogramma's schrappen Aangezien de ledenvergaderingen op provinciaal en lokaal niveau de verkiezingsprogramma's vaststellen, hoeft dat niet ook op het Uniecongres te gebeuren. Het Partijbureau zorgt voor een model dat door het Landelijk Bestuur wordt goedgekeurd. • Toevoegen mogelijkheid van "(In)formatie-Uniecongres" Het bespreken van het regeerakkoord en het formatieproces past in het rijtje van artikel 1 lid 1. Het regeerakkoord is een beleidsstuk waar de fractie in de Tweede Kamer zich aan heeft verbonden. Aangezien het verkiezingsprogramma en het jaarverslag aan de orde komen (onderdelen b en e van artikel 1), past het om ook het onderhandelingsresultaat aan een bespreking te onderwerpen.

		<p>De exacte vorm waarin dit dient te gebeuren laat het Reglement in het midden. Het is met deze specifieke toevoeging wel logisch dat als er een “(In)formatiebijeenkomst” georganiseerd wordt, dit in de vorm van een (bijzonder) Uniecongres gebeurt. Je bent dan wel gebonden aan de regels van het Reglement Uniecongres. Maar dat kan op zich prima. De mogelijkheid bestaat immers om binnen twee weken een Uniecongres bijeen te roepen. In de voorgestelde artikelen 3 (lid 3) en 12 (lid 3) krijgt het Landelijk Bestuur bovendien de mogelijkheid om soepel met de normale termijnen om te gaan.</p> <p>Het Landelijk Bestuur kiest er bewust niet voor om een verplicht <i>goedkeuringscongres</i> in de statuten of reglementen op te nemen (zoals de PvdA bijvoorbeeld kent). Het onderhandelingsresultaat en de weg daar naar toe zijn een zelfstandige verantwoordelijkheid van de fractieleden, die past bij hun rol van volksvertegenwoordiger.</p>
<p>VOORBEREIDING VAN HET UNIECONGRES. Artikel 2. Het Landelijk Bestuur bereidt de vergaderingen van het Uniecongres voor en is belast met: het (doen) vervaardigen van voorstellen die aan het Uniecongres worden voorgelegd; de organisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om een verantwoorde besluitvorming op het Uniecongres te bevorderen.</p>	<p>VOORBEREIDING VAN HET UNIECONGRES. Artikel 2. Het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor de voorbereiding van het Uniecongres en belast het Partijbureau met de organisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om een verantwoorde besluitvorming op het Uniecongres te bevorderen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veralgemenseren voorbereidingstaak LB In dit artikel wordt het LB belast met “het (doen) vervaardigen van voorstellen”. Maar het vervaardigen van voorstellen is natuurlijk geen taak op zich; het is een middel. Het LB moet de vereniging besturen en als daartoe een voorstel moet worden ingediend op het congres, dan doet het LB dat. Dat kan dus worden geschrapt. <p>Daarnaast wordt geformuleerd wat in de praktijk al gebeurt: het Partijbureau is belast met de (praktische) voorbereidingen van het Uniecongres.</p>
<p>AANKONDIGING, AGENDA EN VERGADERSTUKKEN VAN HET UNIECONGRES. Artikel 3. 1. Het tijdstip van een Uniecongres en de termijnen waarbinnen voorstellen, moties en amendementen kunnen worden ingediend, worden zo mogelijk tenminste vijf maanden tevoren bekend gemaakt door middel van een aankondiging in het partijorgaan en op de website. 2. Het Landelijk Bestuur draagt er zorg voor dat tenminste zes weken voor de vergadering de congresbundel bevattende een uitnodiging, de agenda, het presentieformulier, de voorstellen en overige vergaderstukken wordt verstuurd.</p>	<p>AANKONDIGING VAN EN UITNODIGING VOOR HET UNIECONGRES. Artikel 3. 1. Het Landelijk Bestuur draagt er zorg voor om de datum van het Uniecongres ten minste twaalf weken voorafgaande aan de vergaderdatum, of zo veel eerder als mogelijk, aan te kondigen in het partijorgaan en op de website, onder vermelding van de termijnen waarbinnen voorstellen kunnen worden ingediend. 2. Het Landelijk Bestuur draagt er zorg voor om de uitnodiging voor het Uniecongres ten minste zes weken voorafgaande aan de vergaderdatum te versturen. De uitnodiging kan zowel schriftelijk als elektronisch worden verstuurd. In de uitnodiging staan in ieder geval vermeld: a. de te behandelen onderwerpen, b. de termijnen waarbinnen moties en amendementen kunnen worden ingediend en c. de wijze waarop van de vergaderstukken kennis kan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassen aankondigingstermijn De termijn van vijf maanden in het huidige reglement is enigszins arbitrair. Waarom bijvoorbeeld geen vier of zes maanden? Een tijdige aankondiging is echter noodzakelijk om kiesverenigingen de gelegenheid te geven om zich goed voor te bereiden en eventueel met initiatiefvoorstellen te komen. De termijn van voorstellen is 10 weken. Door in dit artikel een uiterste termijn van 12 weken te noemen, worden deze termijnen duidelijker gekoppeld. • Veralgemenseren eisen aan uitnodiging De wijze van uitnodigen en bekendmaken van de vergaderstukken wordt momenteel ‘strakker’ geregeld dan dat het in de praktijk gaat (lid 2). Het voorstel is dan ook om een wat ruimere bepaling op te nemen. • Toevoegen afwijkmogelijkheid aankondiging en uitnodiging Het huidige artikel 3 spreekt niet over mogelijkheden tot

	<p>worden genomen.</p> <p>3. Indien het Landelijk Bestuur zicht niet houdt aan hetgeen in de vorige twee leden is bepaald, dan geeft het in de uitnodiging aan wat hiervan de redenen zijn geweest.</p>	<p>afwijking van dit artikel. Die mogelijkheid is er echter wel, maar wordt pas in een bijzin ergens in artikel 11 geregeld. Dit moet daarom aan dit artikel worden toegevoegd (lid 3).</p>
<p>AFGEVAARDIGDEN, INSCHRIJVING EN QUORUM. Artikel 4.</p> <p>1. Op vertoon van een ondertekend presentieformulier worden de afgevaardigden van de kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging ingeschreven op de presentielijst en ontvangen zij de hun toekomende stemkaarten. Inschrijving is mogelijk tot uiterlijk de eerste stemming die plaatsvindt.</p> <p>2. Het Uniecongres kan slechts geldige besluiten nemen indien blijkt dat het quorum aanwezig is, te weten de helft van het totaal aantal uit te brengen stemmen. Voorafgaande aan de eerste stemming wordt op basis van de presentielijst vastgesteld of het quorum aanwezig is. Zodra het quorum gehaald is heeft wijziging in het aantal aanwezige stemmen tijdens de vergadering geen invloed op de geldigheid van de genomen besluiten.</p>	<p>AFVAARDIGING, INSCHRIJVING, VOLMACHT EN QUORUM. Artikel 4.</p> <p>1. Kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging kunnen zich elk door één afgevaardigde op het Uniecongres laten vertegenwoordigen.</p> <p>2. Afgevaardigde zijn zij die daartoe blijkens een door het betreffende bestuur afgegeven verklaring is aangewezen.</p> <p>3. Afgevaardigden handelen zonder last, met dien verstande dat zij hun inbreng zoveel mogelijk baseren op hetgeen de betreffende kiesvereniging, de jongerenorganisatie of de bestuurdersvereniging als haar opvatting kenbaar heeft gemaakt.</p> <p>4. Afgevaardigden schrijven zich voor het Uniecongres in. Na inschrijving ontvangen zij de hen toekomende stemkaarten.</p> <p>5. Afgevaardigden van stemgerechtigden die gevolmachtigd zijn als bedoeld in artikel 16 lid 7 van de statuten ontvangen eveneens de aan de volmachtgever toekomende stemkaarten.</p> <p>6. Het Uniecongres kan, behoudens het in artikel 21 van de statuten bepaalde, slechts geldige besluiten nemen indien de voorzitter voorafgaande aan de eerste stemming vaststelt dat het quorum, te weten de helft van het totaal aantal uit te brengen stemmen, op het Uniecongres vertegenwoordigd is. Wanneer dit het geval is, dan heeft een wijziging in het aantal vertegenwoordigde stemmen tijdens het Uniecongres geen invloed op de geldigheid van de genomen besluiten.</p> <p>7. Indien niet kan worden vastgesteld dat de helft van het totaal aantal uit te brengen stemmen vertegenwoordigd is, dan kan het Uniecongres desondanks besluiten nemen. Aldus genomen besluiten worden aan het eerstvolgende Uniecongres ter bekrachtiging voorgelegd. Het besluit ter bekrachtiging is niet aan het quorum gebonden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Definitie 'afgevaardigde' (lid 1, 2) In het huidige artikel 4 ontbreekt een duidelijke definitie van wie afgevaardigde is. Het idee is dat er per kiesvereniging (slechts) één stemgerechtigde afgevaardigde is. De afgegeven verklaring is nu nog het presentieformulier, maar is in deze omschrijving vormvrij en kan zowel schriftelijk als elektronisch worden afgegeven. • (Terug)koppeling afgevaardigde-kiesvereniging (lid 3) De termijnen voor de bekendmaking en uitnodiging en het indienen van voorstellen e.d. zijn er op gericht om kiesverenigingen in de gelegenheid te stellen om de achterban bijeen te roepen en te raadplegen. Door het expliciet opnemen van het voorgestelde lid 2, wordt hier ook daadwerkelijk uitdrukking aan gegeven: een afgevaardigde zit er niet voor zichzelf, maar voor de leden van zijn kiesvereniging. • Verruimen inschrijfmogelijkheid (lid 4) Dat een afgevaardigde zich persé vóór de eerste stemming dient in te schrijven (huidig reglement), is te rigide; het is best mogelijk om afgevaardigden die niet eerder konden komen, ook ná de eerste stemming nog in de gelegenheid te stellen zich in te schrijven. Zij kunnen dan gewoon aan latere stemmingen meedoen. • Schrappen van verplicht presentieformulier en -lijst Het presentieformulier en de presentielijst zijn middelen om de inschrijving goed te laten verlopen. Prima middelen, maar wellicht dat het in de toekomst anders geregeld gaat worden. Door deze begrippen te schrappen, ontstaat hiervoor de nodige ruimte. • Van 'aanwezig zijn' naar 'vertegenwoordigd zijn' (lid 6) Het is zaak om in de quorumbevestiging duidelijk te laten uitkomen dat de helft van het aantal stemmen <i>vertegenwoordigd</i> dient te zijn. Dat dekt de lading ook beter, aangezien een kiesvereniging niet lijfelijk aanwezig kán zijn. Ook in de statuten wordt gesproken over vertegenwoordiging en dan is het ook goed om dat in het Reglement te doen. • Creëren 'escape' in geval quorum niet aanwezig is (lid 7) Het huidige Reglement kent geen <i>escape</i> mogelijkheid in geval het quorum niet gehaald zou worden. Die <i>escape</i> wordt in het voorgestelde lid 5 gecreëerd.

<p>SPREEKRECHT, SPREKERSLIJST EN SPREEKTIJD Artikel 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afgevaardigden hebben het recht om het woord te voeren. De voorzitter beslist ter vergadering over het spreekrecht van sprekers op de sprekerslijst die geen afgevaardigden zijn. In beginsel geldt dat wanneer het Uniecongres niet in plenaire zitting bijeenkomt, alle aanwezigen deel kunnen nemen aan de beraadslagingen voor zover de orde van de vergadering dat toelaat. 2. Personen die het woord willen voeren in een plenaire zitting, tekenen voor de aanvang van het Uniecongres de sprekerslijst. 3. De voorzitter bepaalt de spreektijd per spreker op basis van de sprekerslijst. 	<p>SPREEKRECHT Artikel 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afgevaardigden hebben het recht om het woord te voeren. De voorzitter beslist ter vergadering over het spreekrecht van personen die geen afgevaardigden zijn. 2. Personen die over een bepaald agendapunt het woord willen voeren, geven dit als volgt aan het Landelijk Bestuur te kennen: <ol style="list-style-type: none"> a. elektronisch, op een door het Landelijk Bestuur aangegeven wijze of b. schriftelijk, door de sprekerslijst te tekenen, uiterlijk voor aanvang van het Uniecongres. 3. De voorzitter bepaalt de spreektijd per spreker. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spreekrecht uit statuten en alleen in Reglement Het spreekrechtgedeelte wordt in de voorgestelde wijzigingen in de statuten en het Reglement Uniecongres alleen nog maar genoemd en geregeld in het Reglement Uniecongres. Dat is nu nog niet het geval. Uit artikel 5 moet duidelijk worden wie er op het Uniecongres het woord mogen voeren: in beginsel alleen afgevaardigden, de voorzitter beslist over spreekrecht van anderen. • Schrappen plenair en sessies In het huidige Reglement wordt onderscheid gemaakt tussen het Uniecongres in plenaire zitting en het Uniecongres in niet-plenaire zitting. Dit onderscheid is er in de praktijk niet (meer) en kan daarom worden geschrapt. • (Digitaal) tekenen lijsten ook vóór Uniecongres Het 'tekenen' van de sprekerslijsten kan net zo goed eerder gedaan worden dan op de dag van het Uniecongres.
<p>LEIDING. Artikel 6. De vergaderingen van het Uniecongres worden geleid door de voorzitter en bij diens afwezigheid door de vice-voorzitter, dan wel door een door het Landelijk Bestuur aangewezen dagvoorzitter.</p>	<p>LEIDING. Artikel 6. Het Uniecongres wordt geleid door de voorzitter of de vice-voorzitter van de ChristenUnie, of door een door het Landelijk Bestuur aangewezen dagvoorzitter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Leiding Uniecongres conform statuten De regeling van de leiding van de algemene vergadering (=Uniecongres) dient in de statuten te staan. Daar komt bij dat de huidige bepaling in het reglement ook niet strookt wat daarover in de statuten staat. Vanuit praktisch oogpunt kan een opmerking over de leiding wel in het reglement blijven staan, maar moet qua inhoud geheel overeenstemmen met wat in de statuten is bepaald.
<p>STEMCOMMISSIE. Artikel 7.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij aanvang van elk Uniecongres wordt op voordracht van de voorzitter een stemcommissie benoemd die zorg draagt voor de telling van de stemmen. 2. Het Landelijk Bureau is verantwoordelijk voor een goede instructie van de stemcommissie. 	<p>STEMCOMMISSIE. Artikel 7. Bij aanvang van elk Uniecongres wordt op voordracht van de voorzitter een stemcommissie benoemd die zorg draagt voor de telling van de stemmen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Schrappen instructiebepaling. Het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor een goede organisatie van het Uniecongres. Dat geldt ook voor de stemmingen. Een extra instructiebepaling is daarom niet nodig. Daar komt bij dat zo'n bepaling er ook niet voor andere (deel)taken is.
<p>VERGADERORDE EN ORDEVOORSTELLEN. Artikel 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De voorzitter beslist over de vergaderorde. 2. De vergaderorde kan door het Uniecongres worden gewijzigd door middel van een ordevoorstel, dat gedurende de vergadering door iedere afgevaardigde kan worden ingediend. De voorzitter neemt onmiddellijk een besluit over ordevoorstellen, gehoord hebbende de vergadering. 	<p>VERGADERORDE EN ORDEVOORSTELLEN. Artikel 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De voorzitter beslist over de vergaderorde. 2. De vergaderorde kan door het Uniecongres worden gewijzigd door middel van een ordevoorstel, dat gedurende de vergadering door iedere afgevaardigde kan worden ingediend. De voorzitter neemt onmiddellijk een besluit over ordevoorstellen, gehoord hebbende de vergadering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel 8 kan ongewijzigd blijven
<p>HANDHAVING VAN DE ORDE. Artikel 9.</p>	<p>HANDHAVING VAN DE ORDE. Artikel 9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veralgemeneren ordehandhaving Het huidige artikel 9 geeft één concrete invulling bij een

<p>De voorzitter is belast met de handhaving van de orde en kan een deelnemer het woord ontnemen.</p>	<p>De voorzitter is belast met de handhaving van de orde.</p>	<p>algemene taak van de voorzitter: de handhaving van de orde. Daardoor kan de indruk ontstaan dat deze geen andere middelen tot zijn beschikking heeft (zoals schorsing of ontzegging van de toegang). Dit is een onjuiste indruk en daarom kan deze taak prima algemeen geformuleerd worden.</p>
<p>BESLOTEN VERGADERING. Artikel 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> Het Uniecongres kan besluiten één of meerdere punten van de agenda in besloten vergadering te behandelen. Tot een besloten vergadering hebben toegang afgevaardigden en het Landelijk Bestuur. Aan het eind van de besloten vergadering beslist het Uniecongres omtrent de wijze waarop de besluitvorming openbaar gemaakt wordt. Een ordevoorstel tot besloten vergadering kan door elke stemgerechtigde afgevaardigde en het Landelijk Bestuur worden ingediend en wordt in besloten vergadering behandeld. Een ieder die in een besloten vergadering aanwezig is, onthoudt zich tegenover hen die niet gerechtigd waren in de besloten vergadering aanwezig te zijn van het doen van mededelingen omtrent hetgeen in de besloten vergadering besproken is. 	<p>OPENBARE EN BESLOTEN VERGADERINGEN. Artikel 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> De vergaderingen van het Uniecongres zijn openbaar. Het Uniecongres kan echter besluiten om één of meerdere punten van de agenda in besloten vergadering te behandelen. Tot een besloten vergadering hebben bij uitsluiting toegang: <ol style="list-style-type: none"> afgevaardigden en leden van het Landelijk Bestuur. Een ordevoorstel tot besloten vergadering kan zowel door een afgevaardigde als door het Landelijk Bestuur worden ingediend. Aan het eind van de besloten vergadering beslist het Uniecongres in deze besloten vergadering omtrent de wijze waarop de besluitvorming openbaar gemaakt wordt. Een ieder die in een besloten vergadering aanwezig is, onthoudt zich tegenover hen die niet gerechtigd waren in de besloten vergadering aanwezig te zijn van het doen van mededelingen omtrent hetgeen in de besloten vergadering besproken is. 	<ul style="list-style-type: none"> Inhoudelijk is er niet veel veranderd aan dit artikel; het is eigenlijk een 'herschikking' van de verschillende elementen.
<p>VOORSTELLEN. Artikel 11.</p> <ol style="list-style-type: none"> Naast het Landelijk Bestuur hebben de kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging het recht om voorstellen in te dienen conform hun bevoegdheid. Voorstellen kunnen worden ingediend tot uiterlijk tien weken voor de datum van het Uniecongres. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor agendering. In afwijking van de termijnen in het voorgaande lid en in artikel 3 lid 2 kan het Landelijk Bestuur besluiten tot het hanteren van een kortere termijn voor het indienen van voorstellen. Het Landelijk Bestuur verantwoordt zich waarom de termijn conform lid 1 van dit artikel niet gehaald is. Voorstellen volgens deze korte procedure dienen schriftelijk minimaal één week voor een congres te worden verstuurd naar de kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging. 	<p>VOORSTELLEN, MOTIES EN AMEDEMEMENTEN. Artikel 11.</p> <ol style="list-style-type: none"> Het Landelijk Bestuur heeft het recht om voorstellen te doen aan het Uniecongres. Daarnaast hebben de kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de Bestuurdersvereniging het recht om conform hun bevoegdheid voorstellen, moties en amendementen in te dienen. Het Landelijk Bestuur agendeert ingediende voorstellen, moties en amendementen voor het eerstvolgende Uniecongres, mits de voor de indiening geldende termijnen in acht zijn genomen. Indien organisatorische redenen daartoe aanleiding geven, kan het Landelijk Bestuur ingediende voorstellen en moties voor een later Uniecongres agenderen. Onder een voorstel wordt in dit verband verstaan: een 	<p>Toelichting op artikelen 11, 12 en 13</p> <ul style="list-style-type: none"> Uniforme procedures De voorgestelde opbouw heeft ten doel om de uniformiteit van de procedures voor het indienen van voorstellen, moties en amendementen te benadrukken. Wijziging ondersteuningensysteem Het voorstel is om de ondersteuning te koppelen aan het stemgewicht van de ondersteuning. Nu is het zo dat altijd vier (1+3) kiesverenigingen nodig zijn om een voorstel, motie of amendement in behandeling te nemen, onafhankelijk van hun omvang. Dat is niet helemaal eerlijk, omdat iedere kiesvereniging al een groep leden vertegenwoordigd. Soms zelfs een heel grote groep. <p>Daarom is het voorstel om de ondersteuning te koppelen aan een percentage van het totaal aantal uit te brengen stemmen (stemgewicht). Dit totaal ligt nu rond de 490. Dit</p>

<p>3. Voorstellen welke zijn ingediend door een kiesvereniging, de jongerenorganisatie of bestuurdersvereniging kunnen slechts in behandeling worden genomen indien zij voor aanvang van het Uniecongres zijn getekend door een stemgerechtigde afgevaardigde en indien tenminste drie andere stemgerechtigde afgevaardigden dit voorstel ondertekenen. Voorstellen liggen voorafgaande aan de vergadering op een duidelijk zichtbare plaats ter inzage.</p>	<p>onderwerp dat ter behandeling wordt voorgelegd aan het Uniecongres.</p> <p>5. Onder een motie wordt verstaan: een uitnodiging aan het Uniecongres om:</p> <p>a. zich over een bepaalde kwestie uit te spreken of</p> <p>b. het Landelijk Bestuur te verzoeken of op te dragen om iets te doen dan wel iets na te laten.</p> <p>6. Onder een amendement wordt verstaan: een voorstel aan het Uniecongres om een ingediend voorstel te wijzigen.</p> <p>7. Het Landelijk Bestuur stelt een standaardmodellen voor voorstellen, moties en amendementen beschikbaar.</p>	<p>betekent dat de voorgestelde 2% van de stemmen in de praktijk neerkomt op zo'n 10 stemmen (die weer staan voor 750 leden). Gemiddeld heeft een kiesvereniging 2,5 stemmen, dus je blijft (gemiddeld) 4 kiesverenigingen nodig hebben.</p> <p>Het voorstel is om dit systeem ook toe te passen bij de moties die ter vergadering kunnen worden ingediend.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flexibele agenderingsbevoegdheid Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor agendering. Daarbij moet het ondermeer rekening houden met organisatorische aspecten (zie art. 2). Daarom is het goed om het Landelijk Bestuur expliciet de mogelijkheid te geven om, wanneer dat organisatorisch beter uitkomt, een ingediend voorstel naar een volgend Uniecongres te verplaatsen.
<p>MOTIES. Artikel 12.</p> <p>1. De kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging hebben het recht om moties in te dienen conform hun bevoegdheid. Een motie is een ontwerpuitpraak van het Uniecongres. In een motie kan het Landelijk Bestuur tevens worden verzocht iets te doen of na te laten.</p> <p>2. Moties kunnen worden ingediend tot uiterlijk twee weken voor de datum van het Uniecongres of tot tenminste vier weken na de verzending van voorstellen waarop deze moties betrekking hebben. Het bestuur draagt zorg voor agendering.</p> <p>3. Tenminste tien dagen voor de vergadering worden ingediende moties verstuurd naar de kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging. Indien er sprake is van voorstellen die zijn ingediend volgens een verkorte procedure (volgens de procedure in artikel 11 lid 2) kunnen moties op deze voorstellen worden ingediend tot uiterlijk 12.00 uur van de laatste werkdag voorafgaande aan de vergadering van het Uniecongres.</p> <p>4. Moties welke zijn ingediend kunnen slechts in behandeling worden genomen indien zij voor aanvang van het Uniecongres zijn getekend door een stemgerechtigde afgevaardigde en indien tenminste drie andere stemgerechtigde afgevaardigden de motie ondertekenen. Moties liggen voorafgaande aan de vergadering op een duidelijk zichtbare plaats ter inzage.</p> <p>5. In afwijking van lid 1 en 2 kunnen ook moties tijdens de behandeling van een agendapunt worden ingediend (flitsprocedure). Deze moties dienen kort geformuleerd te</p>	<p>HET INDIENEN VAN VOORSTELLEN, MOTIES EN AMENDEMENTEN. Artikel 12.</p> <p>1. De termijnen voor het indienen zijn als volgt:</p> <p>a. voorstellen: tot uiterlijk tien weken voorafgaande aan de datum van het Uniecongres.</p> <p>b. moties en amendementen: tot uiterlijk twee weken voorafgaande aan de datum van het Uniecongres.</p> <p>2. De in het vorige lid bepaalde termijnen kunnen door het Landelijk Bestuur worden verruimd, indien:</p> <p>a. het Landelijk Bestuur zich niet houdt aan hetgeen in artikel 3, eerste en tweede lid, omtrent de aankondiging van en de uitnodiging voor het Uniecongres is bepaald, de stukken waarop eventuele moties en amendementen betrekking kunnen hebben niet ten minste zes weken voorafgaande aan de datum van het Uniecongres zijn bekend gemaakt of</p> <p>c. er in zijn ogen sprake is van bijzondere omstandigheden.</p> <p>3. De verruimde termijnen voor het indienen zijn als volgt:</p> <p>a. voorstellen: tot een door het Landelijk Bestuur te bepalen moment dat uiterlijk twee weken voorafgaande aan de datum van het Uniecongres is,</p> <p>b. moties en amendementen: tot een door het Landelijk Bestuur te bepalen moment dat uiterlijk 12.00 uur van de laatste werkdag voorafgaande aan de datum van het Uniecongres is.</p> <p>4. Voorstellen, moties en amendementen die door kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de Bestuurdersvereniging zijn ingediend, worden slechts in behandeling genomen als zij voor aanvang van de vergadering voldoende zijn ondersteund. Dit is het geval als</p>	<p>Voorbeeld Ruim voor het Uniecongres van 28 april j.l., diende KV Barneveld een voorstel in om de Contributieregeling te wijzigen. De contributie is in de praktijk een jaarlijks terugkerend iets op de 'najaarsvergadering'. Daar kwam bij dat op de najaarsvergadering allerlei regelingen worden herzien. In overleg met de KV is daarom besloten om dit voorstel voor een later Uniecongres te agenderen.</p>

<p>zijn en mogen alleen worden ingediend als het zaken betreft naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen tijdens de vergadering en die niet buiten de geagendeerde punten vallen.</p> <p>Voor dergelijke moties gelden de volgende procedurele criteria ten aanzien van het indienen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Het indienen van een motie is niet mogelijk tijdens de opening, rondvraag, sluiting, stemming of de behandeling van een andere motie. b. Dergelijke moties kunnen slechts worden behandeld indien ze door tien stemgerechtigde afgevaardigden worden ondersteund. <p>6. Elke motie wordt opgesteld volgens een standaard model.</p>	<p>het aantal stemmen van de indiener en eventuele ondersteuners bij elkaar ten minste 2% bedraagt van het totaal aantal stemmen dat op een Uniecongres uitgebracht kan worden. De ondersteuning kan zowel schriftelijk als elektronisch plaatsvinden.</p> <p>5. Moties kunnen voorts tijdens de beraadslaging worden ingediend, indien tijdens deze beraadslaging blijkt dat het om nieuwe ontwikkelingen inzake het betreffende agendapunt gaat. Deze moties worden slechts in behandeling genomen als het aantal stemmen van de indiener en eventuele ondersteuners bij elkaar ten minste 4% bedraagt van het totaal aantal stemmen dat op een Uniecongres uitgebracht kan worden.</p>	
<p>AMENDEMENTEN. Artikel 13.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging hebben het recht om amendementen in te dienen conform hun bevoegdheid. Een amendement is een wijzigingsvoorstel waardoor het Uniecongres zelf besluit tot een wijziging van een voorstel, die vervolgens door het bestuur dient te worden overgenomen en verwerkt. 2. Voor amendementen geldt een termijn van minimaal vier weken tussen de verzending van voorstellen en de uiterste datum van indiening van amendementen op deze voorstellen. Tenminste tien dagen voor de vergadering worden ingediende amendementen verstuurd naar de kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging. Indien er sprake is van voorstellen die zijn ingediend volgens een verkorte procedure (volgens de procedure in artikel 11 lid 2) kunnen amendementen op deze voorstellen worden ingediend tot uiterlijk 12.00 uur van de laatste werkdag voorafgaande aan de vergadering van het Uniecongres. 3. Amendementen welke zijn ingediend kunnen slechts in behandeling worden genomen indien zij voor aanvang van het Uniecongres zijn getekend door een stemgerechtigde afgevaardigde en indien tenminste drie andere stemgerechtigde afgevaardigden het amendement ondertekenen. Amendementen liggen voorafgaande aan de vergadering op een duidelijk zichtbare plaats ter inzage. 4. Elk amendement wordt opgesteld volgens een standaard model. 	<p>HET BEKENDMAKEN VAN INGEDIENDE VOORSTELLEN, MOTIES EN AMENDEMENTEN Artikel 13. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor bekendmaking van de ingediende voorstellen, moties en amendementen conform de in de uitnodiging vermelde wijze.</p>	

<p>KANDIDAATSTELLING. Artikel 14. Voor de procedure voor kandidaatstelling voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, het Europese Parlement en het Landelijk Bestuur is het reglement Kandidaatstelling van toepassing.</p>	<p>KANDIDAATSTELLINGSPROCEDURE VERKIEZINGEN TWEDE KAMER EN EUROPEES PARLEMENT. Artikel 14. Voor de procedure voor kandidaatstelling voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal en het Europese Parlement is het reglement Kandidaatstelling van toepassing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • LB verkiezingen uit het Reglement Kandidaatstelling Verkiezingen voor een bestuur zijn wezenlijk anders dan stemmingen over een kandidatenlijst. Vandaar het voorstel om de bestuursverkiezingen uit het reglement te halen en in het Reglement Uniecongres te stoppen.
	<p>BESTUURSVERKIEZINGEN. Artikel 14a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zie separaat Voorstel Bestuursverkiezingen
<p>BERAADSLAGING. Artikel 15. 1. De beraadslaging bestaat uit maximaal twee termijnen. 2. Voorstellen, moties en amendementen die op hetzelfde betrekking hebben, worden gezamenlijk behandeld. 3. De indiener van een voorstel, motie of amendement kan deze op elk moment intrekken.</p>	<p>BERAADSLAGING. Artikel 15. 1. De beraadslaging bestaat uit maximaal twee termijnen. 2. Voorstellen, moties en amendementen die op hetzelfde betrekking hebben, worden gezamenlijk behandeld. 3. De indiener van een voorstel, motie of amendement kan deze op elk moment intrekken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel 15 kan ongewijzigd blijven
<p>STEMMING. Artikel 16. 1. Voorafgaand aan elke stemming geeft de voorzitter aan waarover gestemd gaat worden. Indien er meerdere alternatieven zijn, worden deze in volgorde van verst strekkendheid in stemming gebracht. 2. Bij de besluitvorming over een voorstel worden eerst de daarop ingediende amendementen in stemming gebracht. Stemming over moties vindt plaats na de besluitvorming over het voorstel. 3. Alvorens over te gaan tot stemming kan de voorzitter de afgevaardigden de gelegenheid bieden tot het afleggen van een stemverklaring. 4. De uitslag van de stemming wordt pas dan bekend gemaakt als alle stemmen (voor-, tegen-, blanco) zijn uitgebracht.</p>	<p>BESLUITVORMING EN STEMMINGEN. Artikel 16. 1. De voorzitter geeft voorafgaande aan een stemming aan waarover gestemd gaat worden. Indien er meerdere alternatieven zijn, worden deze in volgorde van verst strekkendheid in stemming gebracht. 2. Indien er op een voorstel amendementen zijn ingediend, brengt de voorzitter eerst deze in stemming. 3. Voordat de voorzitter tot stemming overgaat, kan hij de afgevaardigden de gelegenheid bieden tot het afleggen van een stemverklaring. 4. De stemmingen geschieden openlijk door opsteking van de stemkaarten, tenzij de voorzitter of één van de afgevaardigden een gesloten stemming verlangt. Besluitvorming bij acclamatie is mogelijk, tenzij één van de afgevaardigden een reguliere stemming verlangt. 5. Voorzover de statuten, de wet of dit reglement niet anders bepalen, worden de besluiten van het Uniecongres genomen met volstreekte meerderheid van stemmen. 6. Blanco en ongeldige stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht. 7. De uitslag van de stemming wordt pas bekend gemaakt als alle stemmen zijn uitgebracht.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eén artikel over besluitvorming en stemmingen Het voorgestelde artikel 16 combineert artikel 18, eerste tot en met zevende lid, van de statuten met het huidige artikel 16 van het Reglement. Alle relevante bepalingen over de besluitvorming en stemmingen op het Uniecongres staan daarmee bij elkaar. • Uniforme formulering over ‘openlijke’ en ‘gesloten’ stemmingen In de statuten werd over mondelinge stemmingen en stemmingen bij ondertekende, gesloten briefjes gesproken. De praktijk is al jaren dat er niet mondeling, maar door opsteking van de stemkaarten wordt gestemd. En de gesloten stemmingen over de kandidatenlijst gebeurde de laatste keer niet via deze briefjes, maar door middel van stemkastjes. Strikt genomen is dit niet helemaal conform de statuten. Het voorstel is om dit aan te passen (nieuw lid 3). • Schrappen verplichting om motie na voorstel in stemming te brengen In de regel is dit een juiste volgorde, maar er kunnen zich situaties voordoen waarin het handig kan zijn om het toch andersom te doen. • Blanco én ongeldig wordt geacht niet te zijn uitgebracht In het voorstel wordt toegevoegd dat ook ongeldige stemmen geacht worden niet te zijn uitgebracht.

	<p>8. Het in het Uniecongres uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.</p> <p>9. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in het vorige lid bedoelde oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid der vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.</p> <p>10. Bij verkiezingen van personen wordt de volgende procedure in acht genomen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Indien niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, heeft een tweede stemming, of ingeval van een bindende voordracht, een tweede stemming tussen de voorgedragen kandidaten, plaats. b. Heeft dan opnieuw niemand de volstreekte meerderheid verkregen, dan vinden herstemmingen plaats, totdat hetzij één persoon de volstreekte meerderheid heeft verkregen, hetzij tussen twee personen is gestemd en de stemmen staken. c. Bij herstemmingen, waaronder niet is begrepen de tweede stemming als bedoeld onder a, wordt telkens gestemd tussen de personen, op wie bij de voorafgaande stemming is gestemd, met uitzondering van de persoon, op wie bij die voorafgaande stemming het minst aantal stemmen is uitgebracht. d. Is bij die voorafgaande stemming het minst aantal stemmen op meerdere personen uitgebracht, dan wordt door loting uitgemaakt, op wie van die personen bij de nieuwe stemming geen stemmen meer kunnen worden uitgebracht. e. Wanneer bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken, beslist het lot wie van beiden is gekozen. 	
<p>UITVOERING. Artikel 17. Het Landelijk Bestuur informeert het Uniecongres regelmatig over de voortgang van de uitvoering van aangenomen voorstellen, moties en afgesproken acties.</p> <p>Aldus vastgesteld krachtens besluit van het Uniecongres d.d. 8 november 2003.</p>	<p>UITVOERING. Artikel 17. Het Landelijk Bestuur informeert het Uniecongres regelmatig over de voortgang van de uitvoering van aangenomen voorstellen, moties en afgesproken acties.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel 17 kan ongewijzigd blijven

7.3 Herzieningsvoorstel Reglement Ledencongres

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Herzieningsvoorstel Reglement Ledencongres

Voorstel 7.3

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om het Reglement Ledencongres te herzien en als volgt vast te stellen:

HUIDIG Reglement Ledencongres ChristenUnie Ingaande per 1 januari 2004	VOORSTEL Reglement Ledencongres ChristenUnie Ingaande per 17 november 2007	TOELICHTING <i>De voorgestelde wijzigingen hebben onder meer ten doel dat het reglement van toepassing kan zijn op grote Ledencongressen (met deelsessies) als op kleinere themabijeenkomsten (zoals bijvoorbeeld de studiedag Burger en Politiek). Zo'n kleinere bijeenkomst zou dan een thema-Ledencongres kunnen heten.</i>
TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET LEDENCONGRES. Artikel 1. 1. Het Ledencongres houdt zich bezig met: <ol style="list-style-type: none"> a. Politieke meningsvorming; b. Bezinning op maatschappelijke vraagstukken; 	TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET LEDENCONGRES. Artikel 1. 1. Het Ledencongres is de vergadering van de leden van de kiesverenigingen. Het houdt zich bezig met de bezinning op en meningsvorming over politieke en maatschappelijke vraagstukken. 2. Het Ledencongres is bevoegd om over politieke en maatschappelijke vraagstukken uitspraken te doen.	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbrengen onderscheid taken en bevoegdheden Het huidige artikel 1 maakt geen onderscheid tussen de taken en de bevoegdheden van het Ledencongres. De bevoegdheden worden zelfs niet eens genoemd. Door het Reglement hiermee te laten beginnen, is meteen duidelijk wat het Ledencongres is.
VOORBEREIDING VAN HET LEDENCONGRES. Artikel 2. 1. Het Landelijk Bestuur bereidt de vergaderingen van het Ledencongres voor en is belast met: <ol style="list-style-type: none"> a. het (doen) vervaardigen van resoluties die aan het Ledencongres worden voorgelegd; b. de organisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om een verantwoorde besluitvorming op het Ledencongres te bevorderen. 	VOORBEREIDING VAN HET LEDENCONGRES - AGENDERING. Artikel 2. 1. Het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor de voorbereiding van het Ledencongres en belast het Partijbureau met de organisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om een verantwoorde besluitvorming op het Ledencongres te bevorderen. 2. Het Landelijk Bestuur bepaalt de vormgeving van het Ledencongres aan de hand van de aard en omvang van de agenda en het aantal ingeschreven deelnemers.	<ul style="list-style-type: none"> • Veralgemeneren voorbereidingstaak Het vervaardigen van resoluties is niet een taak die persé bij het Landelijk Bestuur moet liggen. Sterker: het is juist de bedoeling dat initiatieven bij andere partijgeledingen en bij leden vandaan komen. Een algemene organisatorische voorbereidingstaak volstaat dan ook. • Verplaatsen vormgevingsbepaling naar art. 2 Het is logischer om een bepaling over de vormgeving van het congres met de voorbereidingstaak in één artikel op te nemen.
AANKONDIGING, AGENDA EN VERGADERSTUKKEN VAN	AANKONDIGING VAN EN UITNODIGING VOOR HET	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibiliseren kennisname vergaderstukken

<p>HET LEDENCONGRES. Artikel 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het Landelijk Bestuur schrijft zo vaak als hij nodig acht, maar tenminste één keer per jaar, een Ledencongres uit. 2. Het tijdstip van een Ledencongres en de termijnen waarbinnen resoluties en amendementen kunnen worden ingediend worden zo mogelijk tenminste vijf maanden tevoren bekend gemaakt door middel van een aankondiging in het partijorgaan en op de website. 3. Het Landelijk Bestuur draagt er zorg voor dat tenminste zes weken voor de vergadering de congresbundel bevattende een uitnodiging, de agenda, de resoluties en overige vergaderstukken, gepubliceerd wordt op de website en op aanvraag voor de leden van de kiesverenigingen beschikbaar is. Ieder lid dat zich heeft aangemeld krijgt deze stukken toegestuurd. 	<p>LEDENCONGRES. Artikel 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het Landelijk Bestuur roept het Ledencongres bijeen zo dikwijls het dit wenselijk acht, maar tenminste een keer per jaar. 2. Het Landelijk Bestuur draagt er zorg voor om de datum van het Ledencongres ten minste twaalf weken voorafgaande aan de vergaderdatum, of zo veel eerder als mogelijk, aan te kondigen in het partijorgaan en op de website, onder vermelding van de termijnen waarbinnen te behandelen onderwerpen ter behandeling en resoluties kunnen worden ingediend. 3. Het Landelijk Bestuur draagt er zorg voor om de uitnodiging voor het Ledencongres ten minste zes weken voorafgaande aan de vergaderdatum zo mogelijk in het partijorgaan en in ieder geval op de website te publiceren. In deze uitnodiging staan in ieder geval vermeld: <ol style="list-style-type: none"> a. de te behandelen onderwerpen, b. de termijnen waarbinnen amendementen kunnen worden ingediend en c. de wijze waarop van de vergaderstukken kennis kan worden genomen. 4. Indien het Landelijk Bestuur zicht niet houdt aan hetgeen in de vorige twee leden is bepaald, dan geeft het bij de uitnodiging aan wat hiervan de redenen zijn geweest. 	<p>Het huidige reglement bepaalt dat ieder aangemeld lid de stukken toegestuurd krijgt. In de praktijk wordt echter zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de website, waar men de vergaderstukken van kan downloaden. Op aanvraag stuurt het Partijbureau de stukken per e-mail of per post toe. Dit voldoet prima en het voorstel is dan ook om dit zo te regelen (lid 3).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwerpen ter behandeling Zie toelichting bij art. 9.
<p>DEELNAME EN INSCHRIJVING. Artikel 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deelname aan het Ledencongres staat open voor leden van ChristenUnie-kiesverenigingen en leden van de jongerenorganisatie en vindt plaats door voorafgaande inschrijving. 2. De vormgeving van het Ledencongres wordt bepaald door de aard en omvang van de agenda en het aantal ingeschreven deelnemers. 3. Elke ingeschreven deelnemer ontvangt voor aanvang van het Ledencongres een stemkaart. 	<p>DEELNAME, INSCHRIJVING EN VOLMACHT. Artikel 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ieder lid van een ChristenUnie-kiesvereniging of van de jongerenorganisatie kan aan het Ledencongres deelnemen. 2. Deelnemers schrijven zich voor het Ledencongres in. Na inschrijving ontvangen zij de hen toekomende stemkaart. 	
<p>LEIDING. Artikel 5. De vergaderingen van het Ledencongres worden geleid door een door het Landelijk Bestuur aangewezen dagvoorzitter.</p>	<p>LEIDING. Artikel 5. Het Ledencongres wordt geleid door een door het Landelijk Bestuur aangewezen dagvoorzitter.</p>	
<p>STEMCOMMISSIE. Artikel 6.</p>	<p>STEMCOMMISSIE. Artikel 6.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Schrappen instructiebepaling Het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor een goede

<p>1. Bij aanvang van elk Ledencongres wordt op voordracht van de voorzitter een stemcommissie benoemd die zorg draagt voor het tellen van de stemmen.</p> <p>2. Het Landelijk Bureau is verantwoordelijk voor een goede instructie van de stemcommissie.</p>	<p>Bij aanvang van elk Ledencongres wordt op voordracht van de voorzitter een stemcommissie benoemd die zorg draagt voor het tellen van de stemmen.</p>	<p>organisatie van het Ledencongres (art. 2). Dat geldt ook voor de stemmingen. Een extra instructiebepaling is daarom niet nodig. Daar komt bij dat zo'n bepaling er ook niet voor andere (deel)taken is.</p>
<p>VERGADERORDE EN ORDEVOORSTELLEN. Artikel 7.</p> <p>1. De voorzitter beslist over de vergaderorde.</p> <p>2. De vergaderorde kan door het Ledencongres worden gewijzigd door middel van een ordevoorstel, dat gedurende de vergadering door iedere deelnemer kan worden ingediend. De voorzitter neemt onmiddellijk een besluit over ordevoorstellen, gehoord hebbende de vergadering.</p>	<p>VERGADERORDE EN ORDEVOORSTELLEN. Artikel 7.</p> <p>1. De voorzitter beslist over de vergaderorde.</p> <p>2. De vergaderorde kan door het Ledencongres worden gewijzigd door middel van een ordevoorstel, dat gedurende de vergadering door iedere deelnemer kan worden ingediend. De voorzitter neemt onmiddellijk een besluit over ordevoorstellen, gehoord hebbende de vergadering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel 7 kan ongewijzigd blijven
<p>HANDHAVING VAN DE ORDE. Artikel 8.</p> <p>De voorzitter is belast met de handhaving van de orde en kan een deelnemer het woord ontnemen.</p>	<p>HANDHAVING VAN DE ORDE. Artikel 8.</p> <p>De voorzitter is belast met de handhaving van de orde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veralgemeineren ordehandhaving Het 'ontnemen van het woord' is een van de middelen die de voorzitter tot zijn beschikking heeft om de orde te handhaven. Het is dus een middel naast andere en het kan daarom uit artikel 8 geschrapt worden. Het noemen van de algemene taak volstaat.
<p>RESOLUTIES. Artikel 9.</p> <p>1. Het Landelijk Bestuur, ChristenUnie-parlementsleden en leden van ChristenUnie-kiesverenigingen en van de jongerenorganisatie hebben het recht om resoluties in te dienen. Een resolutie is een politiek inhoudelijke ontwerpuitpraak van het Ledencongres. Resoluties kunnen worden ingediend tot uiterlijk tien weken voor de datum van het Ledencongres. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor agendering.</p> <p>2. Het Landelijk Bestuur kan beslissen tot het hanteren van een kortere termijn voor het indienen van resoluties. Het Landelijk Bestuur verantwoordt zich waarom de termijn conform lid 1 van dit artikel niet gehaald is. Resoluties volgens deze korte procedure dienen schriftelijk minimaal één week voor een congres te worden vermeld op de website en te worden toegezonden naar alle leden die zich hebben aangemeld.</p> <p>3. Resoluties welke zijn ingediend door een lid kunnen slechts in behandeling worden genomen indien zij worden ondersteund door tenminste tien andere leden. Van die ondersteuning moet bij de indiening blijken. Resoluties liggen voorafgaande aan de vergadering op een</p>	<p>ONDERWERPEN TER BEHANDELING, RESOLUTIES EN AMENDEMENTEN. Artikel 9.</p> <p>1. Ieder lid van een ChristenUnie-kiesvereniging of van de jongerenorganisatie heeft individueel het recht om onderwerpen ter behandeling, resoluties en amendementen in te dienen.</p> <p>2. Daarnaast hebben ook alle partijgeledingen het recht het recht om onderwerpen ter behandeling, resoluties en amendementen in te dienen.</p> <p>3. Het Landelijk Bestuur agendeert ingediende voorstellen ter behandeling, resoluties en amendementen voor het eerstvolgende Ledencongres, mits de voor de indiening geldende termijnen in acht zijn genomen. Indien organisatorische redenen daartoe aanleiding geven, kan het Landelijk Bestuur ingediende voorstellen ter behandeling, en resoluties voor een later Ledencongres agenderen.</p> <p>4. Onder een onderwerp ter behandeling wordt in dit verband verstaan: een politiek of maatschappelijk onderwerp dat ter bezinning of meningsvorming wordt voorgelegd aan het Uniecongres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie 'onderwerpen ter behandeling' Het is gebleken dat het voor leden niet altijd gemakkelijk is om een uitgewerkte, onderbouwde resolutie in te dienen. Met de introductie van het 'onderwerp ter behandeling', kan ieder lid vormvrij een onderwerp aandragen dat hij graag op het Ledencongres aan bod wil laten komen. Hij hoeft dan niet persé met een eigen stellingname te komen (zoals dat bij resoluties wel het geval is), maar kan volstaan met een vormvrije beschrijving van het onderwerp met een toelichting daarbij. Samen met het Partijbureau kan de indiener vervolgens naar een geschikte 'behandelvorm' zoeken. Het Landelijk Bestuur hoopt en verwacht dat de individuele leden het op deze manier gemakkelijker vinden om zelf met ideeën en onderwerpen voor het Ledencongres te komen. • Partijgeledingen in plaats van fracties TK en EK In het huidige Reglement krijgen het Landelijk Bestuur, de fracties van de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europees Parlement expliciete aandacht. Ook andere partijgeledingen, zoals het Wetenschappelijk Instituut, een commissie Burger en Politiek of een werkgroep Waterschappen, moeten iets aan het Ledencongres kunnen

<p>duidelijk zichtbare plaats ter inzage.</p> <p>4. In afwijking van lid 1 en 2 kunnen ook resoluties tijdens de vergadering worden ingediend (flitsprocedure). Deze resoluties dienen kort geformuleerd te zijn en mogen alleen worden ingediend als het zaken betreft naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen tijdens de vergadering en die niet buiten de geagendeerde punten vallen. Voor dergelijke resoluties geldt de volgende procedure t.a.v. het indienen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Het indienen van een resolutie is niet mogelijk tijdens de opening, rondvraag, sluiting, stemming of de behandeling van een andere resolutie. Dergelijke resoluties kunnen slechts worden behandeld indien ze door vijftientig leden worden ondersteund. <p>5. Elke resolutie wordt opgesteld volgens een vastgesteld model.</p>	<p>5. Onder een resolutie wordt verstaan: een uitnodiging aan het Ledencongres om zich over een politiek of maatschappelijk onderwerp uit te spreken.</p> <p>6. Onder een amendement wordt verstaan: een voorstel aan het Ledencongres om een ingediende resolutie te wijzigen.</p> <p>7. Het Landelijk Bestuur stelt een standaardmodel voor resoluties en amendementen beschikbaar. Onderwerpen ter behandeling zijn niet aan een bepaald model gebonden, met dien verstande dat de indiener zorg dient te dragen om het onderwerp te voorzien van een deugdelijke toelichting.</p>	<p>voorstellen. Zonder de gewaardeerde inbreng en betrokkenheid van de landelijke en Europese fracties tekort te willen doen, is het goed om de meer algemene bepaling 'alle partijgeledingen' te gebruiken.</p> <ul style="list-style-type: none"> Flexibele agenderingsbevoegdheid (lid 3) Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor agendering. Daarbij moet het ondermeer rekening houden met organisatorische aspecten (zie art. 2). Daarom is het goed om het Landelijk Bestuur expliciet de mogelijkheid te geven om, wanneer dat organisatorisch beter uitkomt, een ingediend onderwerp naar een volgend Ledencongres te verplaatsen.
<p>AMENDEMENTEN. Artikel 10.</p> <p>1. Leden van ChristenUnie-kiesverenigingen en van de jongerenorganisatie hebben het recht om amendementen in te dienen. Een amendement is een wijzigingsvoorstel waardoor het Ledencongres zelf besluit tot een wijziging van een resolutie, die vervolgens door het Landelijk Bestuur dient te worden overgenomen en verwerkt.</p> <p>2. Voor amendementen geldt een termijn van minimaal vier weken tussen de verzending van resoluties en de uiterste datum van indiening van amendementen op deze resoluties. Tenminste tien dagen voor de vergadering worden ingediende amendementen geplaatst op de website. Indien er sprake is van resoluties die zijn ingediend volgens een verkorte procedure (volgens de procedure in artikel 9 lid 2) kunnen amendementen op deze resoluties worden ingediend tot uiterlijk 12.00 uur van de laatste werkdag voorafgaande aan de vergadering van het Ledencongres.</p> <p>3. Amendementen kunnen slechts in behandeling worden genomen indien zij worden ondersteund door tenminste tien andere leden. Van die ondersteuning moet bij de indiening blijken. Amendementen liggen voorafgaande aan de vergadering op een duidelijk zichtbare plaats ter inzage.</p> <p>4. Elk amendement wordt opgesteld volgens een standaard model.</p>	<p>HET INDIENEN VAN ONDERWERPEN TER BEHANDELING, RESOLUTIES EN AMENDEMENTEN. Artikel 10.</p> <p>1. De termijnen voor het indienen zijn als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> onderwerpen ter behandeling en resoluties: tot uiterlijk tien weken voorafgaande aan de datum van het Ledencongres; amendementen: tot uiterlijk twee weken voorafgaande aan de datum van het Ledencongres. <p>2. De in het vorige lid bepaalde termijnen kunnen door het Landelijk Bestuur worden verruimd, indien:</p> <ol style="list-style-type: none"> het Landelijk Bestuur zich niet houdt aan hetgeen in artikel 3, tweede en derde lid, omtrent de aankondiging van en de uitnodiging voor het Ledencongres is bepaald, de stukken waarop eventuele amendementen betrekking kunnen hebben niet ten minste zes weken voorafgaande aan de datum van het Ledencongres zijn bekend gemaakt of er in zijn ogen sprake is van bijzondere omstandigheden. <p>3. De verruimde termijnen voor het indienen zijn als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> onderwerpen ter behandeling en resoluties: tot een door het Landelijk Bestuur te bepalen moment dat uiterlijk een week voorafgaande aan de datum van het Ledencongres is; amendementen: tot een door het Landelijk Bestuur te bepalen moment dat uiterlijk 12.00 uur van de laatste werkdag voorafgaande aan de datum van het 	<ul style="list-style-type: none"> Normale indieningstermijnen onveranderd Om een goede voorbereiding op het Ledencongres te garanderen, blijven de indieningstermijnen gehandhaafd (lid 1). Het Landelijk Bestuur krijgt echter de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden (twee van die omstandigheden staan genoemd in lid 2, onder a en b), hiervan af te wijken. Voorop blijft echter staan wat in art. 2 is bepaald: het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor een 'verantwoorde besluitvorming' op het Ledencongres. Daartoe is voldoende voorbereidingstijd noodzakelijk. Het Landelijk Bestuur zal daarom terughoudend met termijnversoepelingen omgaan.

	<p>Ledencongres is.</p> <p>4. Onderwerpen ter behandeling, resoluties en amendementen die niet door een partijgeleding zijn ingediend, worden slechts in behandeling genomen als zij voor aanvang van de vergadering voldoende zijn ondersteund. Dit is het geval als het aantal stemmen van de indiener en de ondersteuners bij elkaar ten minste 10 bedraagt. De ondersteuning kan zowel schriftelijk als elektronisch plaatsvinden.</p> <p>5. Resoluties kunnen voorts tijdens de beraadslaging worden ingediend, indien tijdens deze beraadslaging blijkt dat het om nieuwe ontwikkelingen inzake het betreffende agendapunt gaat. Deze resoluties worden slechts in behandeling genomen als het aantal stemmen van de indiener en de ondersteuners bij elkaar ten minste 5% bedraagt van het aantal ingeschreven deelnemers.</p>	
	<p>HET BEKENDMAKEN VAN INGEDIENDE ONDERWERPEN TER BEHANDELING, RESOLUTIES EN AMEDEMEMENTEN. Artikel 10a. Het Landelijk Bestuur draagt zorg voor bekendmaking van de ingediende onderwerpen ter behandeling, resoluties en amendementen conform de in de uitnodiging vermelde wijze.</p>	<p>Dit artikel wordt na omnummeren artikel 11.</p>
<p>AFRONDENDE BESLUITVORMING. Artikel 11.</p> <p>1. Resoluties en amendementen die op hetzelfde betrekking hebben, worden gezamenlijk behandeld.</p> <p>2. De indiener van een resolutie of amendement kan deze op elk moment intrekken.</p> <p>3. Voorafgaand aan elke stemming geeft de voorzitter aan waarover gestemd gaat worden. Indien er meerdere alternatieven zijn, worden deze in volgorde van verst strekking in stemming gebracht.</p> <p>4. Bij de besluitvorming over een resolutie worden eerst de daarop ingediende amendementen in stemming gebracht.</p> <p>5. De uitslag van de stemming wordt pas dan bekend gemaakt als alle stemmen (voor-, tegen- en blancostemmen) zijn uitgebracht.</p>	<p>BERAADSLAGING. Artikel 11.</p> <p>1. De beraadslaging vindt plaats in plenaire vergadering.</p> <p>2. Indien de aard en omvang van de agenda en het aantal ingeschreven deelnemers daartoe aanleiding geven, kan de beraadslaging in plenaire vergadering worden voorafgegaan door een beraadslaging in deelsessies. Een deelsessie wordt geleid door een door de voorzitter aangewezen sessievoorzitter, die in plenaire vergadering verslag kan uitbrengen van hetgeen in de deelsessie aan de orde is geweest.</p> <p>3. Deelnemers aan het Ledencongres hebben het recht om het woord te voeren. Indien organisatorische redenen daartoe aanleiding geven, kan, voor het uitoefenen van het spreekrecht in de plenaire vergadering, van deelnemers worden gevraagd dat zij daartoe een sprekerslijst tekenen.</p> <p>4. De voorzitter en de sessievoorzitter bepalen de spreektijd per spreker in de plenaire vergadering respectievelijk de deelsessie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbrengen onderscheid 'plenair' en 'deelsessies' Sinds het eerste Ledencongres is er een beetje geëxperimenteerd om een goede, werkbare vorm te vinden. Het Landelijk Bestuur meent dat deze vorm momenteel gevonden is. De meer formele beraadslaging en de stemmingen vinden in een plenair gedeelte plaats. En aan dat plenair gedeelte kan een deelsessie-gedeelte vooraf. De uitkomsten van de deelsessies kunnen aan de plenaire vergadering worden voorgelegd. <p>Het Landelijk Bestuur wil deze gang van zaken nu ook vastleggen in het voorgestelde artikel 11.</p> <p>Dit artikel wordt na omnummeren artikel 12.</p>

	<p>5. Onderwerpen ter behandeling, resoluties en amendementen die op hetzelfde betrekking hebben, worden gezamenlijk behandeld.</p> <p>6. De indiener van een onderwerp ter behandeling, een resolutie of een amendement kan deze op elk moment intrekken.</p>	
	<p>STEMMINGEN. Artikel 12.</p> <p>1. De voorzitter geeft voorafgaande aan een stemming aan waarover gestemd gaat worden. Indien er meerdere alternatieven zijn, worden deze in volgorde van verstrekking in stemming gebracht.</p> <p>2. Indien er op een resolutie amendementen zijn ingediend, brengt de voorzitter eerst deze in stemming.</p> <p>3. Voordat de voorzitter tot stemming overgaat, kan hij de deelnemers de gelegenheid bieden tot het afleggen van een stemverklaring.</p> <p>4. De stemmen geschieden openlijk door opsteking van de stemkaarten.</p> <p>5. Besluiten van het Ledencongres worden genomen met volstreekte meerderheid van stemmen.</p> <p>6. Blanco en ongeldige stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht.</p> <p>7. De uitslag van de stemming wordt pas bekend gemaakt als alle stemmen zijn uitgebracht.</p> <p>8. Het in het Ledencongres uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.</p> <p>9. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in het vorige lid bedoelde oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid der vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verduidelijken stemprocedure Het huidige reglement is op dit punt onvolledig. <p>Dit artikel wordt na omnummeren artikel 13.</p>
	UITVOERING.	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoording

	<p>Artikel 13. Het Landelijk Bestuur informeert het Ledencongres over de voortgang van de uitvoering van hetgeen op het Ledencongres behandeld en besproken is.</p>	<p>Om te voorkomen dat hetgeen besproken en uitgesproken is, in het luchtledige komt te hangen, stelt het Landelijk Bestuur voor om zichzelf deze verplichting op te leggen.</p> <p>Dit artikel wordt na omnummeren artikel 14.</p>
--	---	--

7.4 Herzieningsvoorstel Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Herzieningsvoorstel Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen

---

Inleiding

In de afgelopen tijd is de partij behoorlijk druk geweest met verkiezingen. In het tijdsbestek van iets meer dan een jaar hadden we achtereenvolgens verkiezingen voor gemeenteraden, de Tweede Kamer, Provinciale Staten en de Eerste Kamer. Het waren verkiezingen waar we als partij qua resultaten met dankbaarheid op kunnen terugzien.

Tegelijk hebben de verkiezingen en de kandidaatstellingsprocedures ons kennis laten maken met de werking van het Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen. Daarbij is ook een aantal knelpunten naar voren gekomen. Het aanpakken van deze knelpunten vormt, samen met de uitgangspunten van de memo Herziening Reglementen ChristenUnie, aanleiding om het Reglement Kandidaatstelling te herzien.

Knelpunten

In het herzieningsvoorstel is per artikel of onderdeel aangegeven wat de wijzigingen zijn. Daarnaast is het goed om hier al vast enkele knelpunten te noemen:

- de verplichting om met iedere kandidaat een selectiegesprek te voeren brengt soms (zeker bij landelijke procedures) te veel werk met zich mee;
- het is in de huidige procedure onduidelijk wie, wanneer en hoe afgewezen kandidaten informeert;
- het is onduidelijk hoe de selectiecommissie met vertrouwelijke gegevens in het (openbare) rapport dient om te gaan;
- in het huidige reglement is onvoldoende duidelijk wie in de besluitvormende vergadering wijzigingsvoorstellen op de voorgestelde kandidatenlijst van het bestuur mag indienen;
- onduidelijkheid omtrent de maximale omvang van (het advies op) de kandidatenlijst en de rol van eventuele 'reservekandidaten'.

Permanente selectie – partijbreed databestand

De selectiecommissie voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2006 signaleerde ook nog een ander knelpunt. Het 'knelde' dat de selectiecommissie de kandidaten in een relatief korte selectieprocedure met daarin een aantal 'piekmomenten' moest beoordelen. Er bestond behoefte om kandidaten gedurende een langere periode te kunnen volgen, om zo tot een beter oordeel te kunnen komen.

Momenteel is men binnen het Landelijk Bestuur en het partijbureau aan het nadenken hoe hieraan het beste vorm gegeven kan worden. Het idee van een 'permanente scoutingcommissie' die een 'partijbreed databestand' beheert en laat beheren, staat inmiddels. In zo'n databestand kunnen kwalitatieve gegevens van kandidaten worden beheerd en bekeken. Hoewel de uitwerking van dit idee nog verder ontwikkeld moet worden, zal 'het partijbrede databestand' wel alvast een plek in het herziene kandidaatstellingsreglement krijgen. Een kleine plek weliswaar; er zal nog een protocol opgesteld worden voor (gebruik van) het databestand.

Duidelijkere rol selectiecommissie

In het voorgestelde reglement komt duidelijker naar voren dat de selectiecommissie ook echt een selectietaak heeft. De commissie kan aan de hand van op te stellen profielen nagaan, in hoeverre personen die solliciteren naar of worden voorgedragen voor een plaats op de kandidatenlijst, daar

daarvoor daadwerkelijk geschikt zijn. De selectiecommissie kan daarbij het partijbrede databestand gebruiken.

Om aan het belang van deze selectietaak extra uitdrukking te geven, dient de samenstelling van de commissie door de ledenvergadering (Uniecongres) goedgekeurd te worden.

Voorstel 7.4

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om het Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen te herzien en als volgt vast te stellen:

Reglement Kandidaatstelling en Verkiezingen ChristenUnie Ingaande per 13 november 2004	Reglement Kandidaatstelling en Verkiezingen Ingaande per 17 november 2007	TOELICHTING						
<p>Begripsbepalingen. Artikel 1. Dit reglement verstaat onder:</p> <ol style="list-style-type: none"> Aanbodlijst: Zo uitgebreid mogelijke lijst met namen van (mogelijke) kandidaten voor een plek op een kandidatenlijst of een bepaalde partijpolitieke functie. Groslijst: Alfabetische lijst van alle personen die lid zijn van de ChristenUnie, die voldoen aan de eisen der wet en die de bewilligingverklaring voor de betreffende kandidaatstellingsprocedure hebben ondertekend. Advieslijst: Lijst van alle personen die lid zijn van de ChristenUnie, die voldoen aan de eisen der wet en die de bewilligingverklaring voor de betreffende kandidaatstellingsprocedure hebben ondertekend in de geadviseerde volgorde cq samenstelling. Kandidatenlijst: Vastgestelde lijst van kandidaten voor een bepaalde verkiezing. Selectiecommissie: Onafhankelijke commissie die tot taak heeft kandidaten van de groslijst te selecteren voor de advieslijst. Bewilligingverklaring: Interne partijverklaring die alle kandidaten voor zowel bestuurlijke als politieke functies, zowel landelijk, provinciaal als lokaal, moeten ondertekenen. Door ondertekening aanvaardt de kandidaat zijn kandidatuur voor een functie of een plek op een kandidatenlijst en stemt tevens in met o.a. dit reglement, de uniefundering, de unieverklaring, het kernprogramma en het verkiezingsprogramma. Lijsttrekker: Kandidaat die door het besluitvormend orgaan op de eerste positie van de kandidatenlijst is gesteld. Lijstduwer: Kandidaat die door het besluitvormend orgaan op de laatste positie van de kandidatenlijst is gesteld. Dag der kandidaatstelling: Dag waarop ingevolge de Kieswet de kandidatenlijsten voor verkiezingen moeten worden ingediend (43ste dag voor de verkiezingen). 	<p>Toepassing. Artikel 1. Dit reglement is van toepassing op de kandidaatstellingprocedures voor de verschillende verkiezingen voor vertegenwoordigende organen, zoals deze zijn genoemd in artikel 2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Schrappen definitiebepalingen Het voorstel is om bepaalde zaken die nu vrij prominent in het reglement zijn opgenomen, te schrappen (aanbodlijst, groslijst). Niet dat een bestuur niet meer met deze begrippen zou kunnen of mogen werken, maar ze worden niet meer als vast onderdeel in de procedure opgenomen. Van 'dag van kandidaatstelling' naar 'dag van de verkiezingen' Een algemene opmerking. In het herziene reglement wordt de verkiezingsdatum het 'ijkpunt'. In het huidige reglement wordt constant over 'de dag der kandidaatstelling' gesproken (43^e dag voor de verkiezingen). Omdat deze dag vaak wat minder in de geheugens staat gegrift, wordt in het herziene reglement gerekend met de 'dag van de verkiezingen'. 						
<p>Verantwoordelijkheid procedure en besluitvorming. Artikel 2. 1. Voor elke kandidaatstellingsprocedure is er een verantwoordelijk bestuur en een besluitvormend orgaan. In dit reglement wordt hieronder verstaan:</p> <table border="1" data-bbox="190 1342 808 1437"> <thead> <tr> <th>Procedure</th> <th>Verantwoordelijk bestuur</th> <th>Besluitvormend orgaan</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kandidatenlijst Eerste Kamer der</td> <td>Landelijk bestuur</td> <td>Unieconvent</td> </tr> </tbody> </table>	Procedure	Verantwoordelijk bestuur	Besluitvormend orgaan	Kandidatenlijst Eerste Kamer der	Landelijk bestuur	Unieconvent	<p>Verantwoordelijkheid en voorbereiding. Artikel 2. 1. Ten aanzien van de verschillende kandidaatstellingsprocedures voor verkiezingen voor vertegenwoordigende organen, zijn er de volgende besturen en vergaderingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer: het Landelijk Bestuur en het Uniecongres; voor de verkiezingen voor de Eerste Kamer: het Landelijk Bestuur en het Unieconvent; 	<ul style="list-style-type: none"> Schrappen verschillende bestuursverkiezingen De landelijke statuten geven al aan dat het Uniecongres en de Provinciale Unievergaderingen de leden van het Landelijk Bestuur respectievelijk die van de Provinciale Uniebesturen benoemen. In de statuten van de kiesverenigingen staat dat ook ten aanzien van de vergadering en het bestuur. Het hoeft hier dus niet opnieuw te worden vermeld. Uitzondering voor waterschapsverkiezingen In 2008 worden ook de algemene besturen van de
Procedure	Verantwoordelijk bestuur	Besluitvormend orgaan						
Kandidatenlijst Eerste Kamer der	Landelijk bestuur	Unieconvent						

Staten-Generaal Kandidatenlijst Tweede Kamer der Staten-Generaal	Landelijk bestuur	Uniecongres	<p>c. voor de verkiezingen voor het Europees Parlement: het Landelijk Bestuur en het Uniecongres;</p> <p>d. voor de verkiezingen voor Provinciale Staten: het Provinciale Uniebestuur en de Provinciale Unievergadering;</p> <p>e. voor de verkiezingen voor een gemeenteraad: het bestuur van de kiesvereniging onder wiens werkgebied de betreffende gemeente valt en de leden van die kiesvereniging.</p> <p>2. Het bestuur is verantwoordelijk voor de voorbereidingen voor de kandidaatstelling en verkiezingen. Het maakt daartoe een planning, waarbij het de in dit reglement genoemde uiterste termijnen in acht neemt.</p>	<p>werschappen door middel van een 'lijstensysteem', rechtstreeks gekozen. De rol van de ChristenUnie hierin en de manier waarop we eventuele deelname gaan vormgeven, staat nog niet vast. Daarom de kandidaatstelling voor deze verkiezingen (in ieder geval vooralsnog) buiten het reglement.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schrappen kwaliteitseisen aan lidmaatschap In het huidige artikel 2, lid 2 worden beperkingen aan het stemrecht van leden gesteld. Het betreft 'reglementaire' beperkingen aan 'statutaire' rechten en dat is niet toegestaan. Hier komt bij dat het een bepaling is waarvan betwijfeld kan worden in hoeverre deze in de praktijk van de kiesverenigingen speelt.
Kandidatenlijst Europees Parlement	Landelijk bestuur	Uniecongres		
Verkiezing leden Landelijk Bestuur en andere landelijke partijfuncties	Landelijk bestuur	Uniecongres		
Kandidatenlijst Provinciale Staten	Bestuur Provinciale Unie	Provinciale Unievergadering		
Verkiezing leden bestuur Provinciale Unie en andere provinciale partijfuncties	Bestuur Provinciale Unie	Provinciale Unievergadering		
Kandidatenlijst Gemeenteraad	Bestuur Lokale ChristenUnie	Algemene Vergadering Lokale ChristenUnie		
Verkiezing leden bestuur Lokale ChristenUnie en andere lokale partijfuncties	Bestuur Lokale ChristenUnie	Algemene Vergadering Lokale ChristenUnie		
<p>2. Bij de procedure voor de kandidatenlijst voor de gemeenteraad zijn alleen leden van de Lokale ChristenUnie stemgerechtigd die wonen in de gemeente waar de kandidatenlijst wordt ingediend en die op de dag van de besluitvormende vergadering tenminste drie maanden lid zijn en hun contributie hebben betaald.</p>			<p>Partijbreed databestand met kwalitatieve gegevens van leden. Artikel 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De ChristenUnie kent een partijbreed databestand waarin kwalitatieve gegevens van leden worden beheerd. 2. Dit databestand wordt mede beheerd met het oog op permanente scouting van kandidaten in de verschillende kandidaatstellingsprocedures. 3. Het beheer en het gebruik van dit databestand is onderworpen aan een protocol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuw: partijbreed databestand voor 'permanente werving en selectie' (lid 1, 2) Het voorstel is om de functie die de aanbodlijst en groslijst hadden, door een 'partijbrede databank' te laten overnemen. Het doel is om op zo'n manier continu bezig te zijn met het bijhouden van het potentieel van onze leden. Daarbij gaat het niet alleen om de vraag <i>wie</i> wat kan en wil doen binnen de partij, maar ook om <i>wat</i> iemand kan en wil doen (en al gedaan heeft). <p>Het databestand is echt een hulpmiddel en heeft niet de pretentie 'uitputtend' te zijn. De verantwoordelijke besturen blijven daarom ook een eigen verantwoordelijkheid houden</p>

		<p>voor de scouting, buiten het databestand om.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Privacygevoelig, daarom: een protocol (lid 3) Niet iedereen wil dat zijn persoonsgegevens 'zomaar' door Jan en alleman bekeken kunnen worden. Daarom zal het Landelijk Bestuur met een nader uitgewerkt voorstel komen inzake een protocol omtrent het gebruik van de databank. De gebruikersrechten van de database zullen aan dit protocol gekoppeld worden.
<p>Deelname aan verkiezingen, samenwerking en verkiezingsprogramma. Artikel 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het verantwoordelijke bestuur besluit uiterlijk één jaar voor de dag van kandidaatstelling of er wordt deelgenomen aan de verkiezingen. 2. Indien er besloten is om niet deel te nemen aan de verkiezingen informeert het verantwoordelijke bestuur de stemgerechtigden van het besluitvormend orgaan over dit besluit. 3. Het besluitvormend orgaan beslist uiteindelijk over lijstverbinding of lijstineenschuiving. Deze besluiten worden genomen voordat de stemmingen over de kandidatenlijst plaatsvinden. 4. Indien er besloten is om deel te nemen aan de verkiezingen stelt het verantwoordelijke bestuur een profielschets voor de kandidaten en een fractieprofiel vast en legt deze ter goedkeuring voor aan het besluitvormend orgaan. Tevens wordt onder verantwoordelijkheid van dit bestuur een verkiezingsprogramma opgesteld dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het besluitvormend orgaan. 	<p>Deelname aan verkiezingen, profielschetsen en samenwerking. Artikel 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uiterlijk veertien maanden voorafgaande aan de dag van de verkiezingen, besluit het bestuur om al dan niet aan de verkiezingen mee te doen. 2. Indien het bestuur heeft besloten om aan de verkiezingen mee te doen, roept het uiterlijk dertien maanden voorafgaande aan de dag van de verkiezingen de vergadering bijeen waarop het de volgende onderwerpen agendeert: <ol style="list-style-type: none"> a. een voorstel betreffende de profielschets van de kandidaten, b. een voorstel betreffende de profielschets van de fractie, c. een voorstel tot of een bespreking van eventuele lijstverbinding of lijstineenschuiving en d. een voorstel tot de totstandkoming van het verkiezingsprogramma en e. een voorstel voor de samenstelling van de selectiecommissie. 3. De oproeping voor de vergadering vindt plaats conform de voor de betreffende vergadering geldende procedure. 4. Indien het bestuur heeft besloten om niet aan de verkiezingen mee te doen, brengt het de vergadering hiervan zo snel mogelijk in kennis. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ledenvergadering één jaar voor de verkiezingen (lid 2) Wanneer de bijeenroeping 13 maanden voorafgaande aan de verkiezingen plaatsvindt, zal de ledenvergadering uiterlijk (ongeveer) een jaar voorafgaande aan de verkiezingen plaatsvinden. • Goedkeuring samenstelling selectiecommissie (lid 2, onder e) De voorstellen die het bestuur conform art. 4 lid 2 aan de vergadering doet, moeten door de vergadering worden goedgekeurd. Nieuw is dat de samenstelling van de selectiecommissie ook goedkeuring van vergadering behoeft. Daarmee wordt meer tot uitdrukking gebracht dat de selectiecommissie ook aan de vergadering adviseert.
<p>Sollicitatie, voordracht en aanbodlijst. Artikel 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ten behoeve van de kandidaatstelling nodigt het verantwoordelijke bestuur de leden van de ChristenUnie in haar werkgebied uit om vóór een door het bestuur vastgestelde datum te solliciteren en kandidaten voor te dragen voor de aanbodlijst. Bij provinciale en landelijke kandidaatstellingsprocedures worden Lokale ChristenUnies tevens uitgenodigd kandidaten voor te dragen. De reactietermijn voor sollicitaties en voordrachten bedraagt tenminste zes weken. 		<ul style="list-style-type: none"> • Aanbodlijst en groslijst schrappen Zie toelichting bij het voorgestelde art. 3 • Sollicitatie en voordracht verplaatsen naar art. 6 Zie toelichting bij het voorgestelde art. 6

<p>2. Iedere persoon die solliciteert of is voorgedragen wordt geplaatst op de aanbodlijst en krijgt daarvan schriftelijk bericht van het verantwoordelijke bestuur.</p>		
<p>Groslijst. Artikel 5.</p> <p>1. Uiterlijk 8 maanden voor de dag van de kandidaatstelling wordt alle kandidaten op de aanbodlijst door het verantwoordelijke bestuur schriftelijk verzocht de bewilligingverklaring te tekenen. Zij krijgen daarbij de mogelijkheid om aan te geven of ze een gesprek met de selectiecommissie willen.</p> <p>2. De reactietermijn bedraagt tenminste twee weken (in de periode juli – augustus: vier weken).</p> <p>3. Alle kandidaten die lid zijn van de ChristenUnie, die voldoen aan de eisen der wet en die de bewilligingverklaring voor de betreffende kandidaatstellingsprocedure hebben ondertekend worden in alfabetische volgorde geplaatst op de groslijst.</p> <p>4. Het verantwoordelijke bestuur stelt de groslijst vast en stelt deze uiterlijk 7 maanden voor de dag van de kandidaatstelling ter beschikking aan de selectiecommissie tezamen met de vastgestelde profielschets voor kandidaten, het fractieprofiel en een opdrachtbeschrijving.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Zie art. 3
<p>Selectiecommissie. Artikel 6.</p> <p>1. Uiterlijk 8 maanden voor de dag van de kandidaatstelling, stelt het verantwoordelijke bestuur een selectiecommissie in van tenminste drie leden;</p> <p>2. Het lidmaatschap van de selectiecommissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van het verantwoordelijke bestuur en met een kandidatuur in de betreffende kandidaatstellingsprocedure.</p> <p>3. Van de eisen in lid 1 en 2 van dit artikel mag afgeweken worden, maar alleen na voorafgaande toestemming van het besluitvormend orgaan, waarbij het verantwoordelijke bestuur heeft gewezen op de normale procedure.</p>	<p>Selectiecommissie. Artikel 5.</p> <p>1. De selectiecommissie is belast met:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de werving van kandidaten, b. het selecteren van kandidaten die het voor een plaats op de kandidatenlijst geschikt acht en c. het opstellen van een advies over de kandidatenlijst. <p>2. De selectiecommissie bestaat uit minimaal drie leden.</p> <p>3. De Regeling Verenigbaarheid functies is van toepassing op de verenigbaarheid van het lidmaatschap van de selectiecommissie met andere functies.</p> <p>4. In afwijking van het vorige artikel, tweede lid, onder e, kan het bestuur voorstellen om af te zien van het instellen van een selectiecommissie. In dat geval vervult het bestuur de functie van de selectiecommissie. De op de selectiecommissie van toepassing zijnde artikelen, zijn dan op het bestuur zo veel mogelijk van overeenkomstige toepassing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Link met Regeling Verenigbaarheid functies Het is goed dat er richtlijnen zijn die de onafhankelijkheid van de selectiecommissie waarborgen. Deze zijn momenteel geregeld in de Regeling (oud: notitie) Verenigbaarheid functies. De richtlijn is: <ol style="list-style-type: none"> 1. niet meer dan één bestuurslid in de commissie, 2. zittende leden van Kamer, raden en staten <u>niet</u> in hun eigen selectiecommissie en 3. idem voor mensen die aan de selectieprocedure mee willen doen. • Bestuur 'als selectiecommissie' (lid 4) Als er geen commissie wordt ingesteld (wat in kleinere kiesverenigingen nogal eens zal voorkomen), zijn de in het reglement opgenomen bepalingen over de selectiecommissie op het bestuur van overeenkomstige toepassing. Het gaat dan met name over het voorgestelde art. 8 (de selectieprocedure).

	<p>Werving. Artikel 6.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De selectiecommissie roept individuele leden op om voor een plaats op de kandidatenlijst te solliciteren. Zij kan daarnaast ook gericht leden benaderen met het verzoek om aan deze oproep gehoor te geven. 2. Het bestuur en de kiesverenigingen hebben eveneens de mogelijkheid om, gemotiveerd, personen voor een plaats op de kandidatenlijst voor te dragen. Bij gemeenteraadsverkiezingen geldt deze mogelijkheid ook voor individuele leden. Een dergelijke voordracht behoeft de instemming van de persoon die het betreft. 3. De selectiecommissie maakt bekend aan welke eisen een sollicitatie of voordracht dient te voldoen. 4. De sollicitatie- en voordrachtermijn bedraagt ten minste zes weken en sluit uiterlijk negen maanden voorafgaande aan de dag van de verkiezingen. 5. De selectiecommissie bevestigt de ontvangst van de ingediende sollicitaties en voordrachten. Het vermeldt daarbij het geplande verdere verloop van de procedure. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheid voor ‘werving’ gaat naar de selectiecommissie De werving van kandidaten loopt nu zowel via het bestuur (art. 5 lid 1) als via de selectiecommissie (art. 8 lid 5). In het voorstel gaat de wervingstaak naar de selectiecommissie. De commissie doet een algemene oproep, maar kan (bijvoorbeeld op basis van het partijbrede databestand) ook zelf mensen benaderen. Er blijft wel een taak voor het bestuur, want het kan leden voordragen. Die mogelijkheid houden kiesverenigingen ook gewoon. Het is wel zo dat voorgedragen kandidaten in de verdere procedure in principe dezelfde gang gaan als mensen die uit eigen beweging naar een plaats op de kandidatenlijst solliciteert. • Bewilligingverklaring later in procedure In het nieuwe systeem is niet iedereen die solliciteert naar of wordt voorgedragen voor een plaats op de kandidatenlijst automatisch ‘kandidaat’. Daar zit nog een selectieprocedure tussen. Daarom is het logische om het bewilligen dmv de Bewilligverklaring in de kandidaatstelling ook later in de procedure plaats te laten vinden (tegelijk met de instemmingsverklaring ingevolge de Kieswet).
<p>Vertrouwenspersoon. Artikel 7.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het verantwoordelijke bestuur kan een vertrouwenspersoon aanwijzen tot wie personen met een klacht over de werk- en handelwijze van de selectiecommissie zich kunnen wenden. De vertrouwenspersoon moet lid zijn van de ChristenUnie. Hij maakt geen deel uit van het bestuur of de selectiecommissie. 2. De vertrouwenspersoon rapporteert over de klacht in overleg met de klager anoniem aan het bestuur en/of de selectiecommissie. Het bestuur, de selectiecommissie of de voorzitter kunnen slechts na toestemming van de klager worden ingelicht over de identiteit van de klager. 3. Indien nodig spreekt het bestuur na het horen van de selectiecommissie zich uit over de klacht. Het bestuur informeert de selectiecommissie en de vertrouwenspersoon over haar oordeel. De vertrouwenspersoon informeert de klager. 4. De selectiecommissie kan besluiten na behandeling van de klacht haar oordeel over de geschiktheid van een kandidaat te herzien. 		<ul style="list-style-type: none"> • Zie voorgesteld art. 20
<p>Selectieprocedure. Artikel 8.</p>	<p>Selectie. Artikel 7.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Commissie hoeft niet iedereen voor een gesprek uit te nodigen (lid 2)

<p>1. De selectiecommissie start haar werkzaamheden voor de opstelling van de advieslijst met het sturen van een brief aan alle personen die op de groslijst staan. De brief bevat informatie over de procedure, het tijdschema, de samenstelling van de commissie, de eventueel aangewezen vertrouwenspersoon en het aanspreekpunt van de commissie.</p> <p>2. Als de selectiecommissie nadere inlichtingen wil over een persoon op de groslijst, kan zij die mondeling of schriftelijk bij de betreffende persoon inwinnen.</p> <p>3. De selectiecommissie voert gesprekken met alle kandidaten die bij hun bewilliging te kennen hebben gegeven dat graag te willen, en voorts met iedere kandidaat die zij wil spreken. Zij maakt van elk gesprek een kort verslag.</p> <p>4. De selectiecommissie kan het zittende bestuur, de fractie en de wethouder(s) om advies vragen. Ook kan ze de toekomstige lijsttrekker, indien deze al in een eerder stadium is gekozen, horen. Bij advisering door de fractie houdt de selectiecommissie rekening met kandidaten die hebben aangegeven dat zij hun kandidatuur in dit stadium nog niet bekend willen maken.</p> <p>5. De selectiecommissie kan in overleg met het verantwoordelijke bestuur besluiten zelf actief nieuwe kandidaten te werven indien zij dit nodig acht. Deze kandidaten dienen, evenals de kandidaten van de groslijst, lid te zijn van de ChristenUnie, te voldoen aan de eisen der wet en de bewilligingverklaring voor de betreffende kandidaatstellingsprocedure te hebben ondertekend.</p> <p>6. De selectiecommissie beoordeelt zo spoedig mogelijk of zij</p> <ol style="list-style-type: none"> een kandidaat geschikt acht; een kandidaat niet geschikt acht. <p>7. Een kandidaat, die niet geschikt is bevonden, wordt daarover in elk geval schriftelijk geïnformeerd, waarbij de argumenten voor die beslissing worden opgenomen.</p> <p>8. Een kandidaat die naar het oordeel van de commissie geschikt is, wordt eveneens schriftelijk geïnformeerd. De commissie heeft de mogelijkheid aan te geven of de kandidaat zich op bepaalde terreinen verder moet ontwikkelen en zo ja, op welke.</p>	<p>1. De selectiecommissie nodigt iedereen die heeft gesolliciteerd of is voorgedragen, uit voor een gesprek. Zij maakt van elk gesprek een kort verslag.</p> <p>2. In afwijking van het vorige lid, kan de selectiecommissie besluiten om een selectie te maken van personen met wie zij een gesprek voert. Dit kan alleen als de toepassing van het in het vorige lid bepaalde tot een onevenredig zware tijd- en werkbelasting voor de selectiecommissie leidt. De selectiecommissie geeft aan de personen die niet worden uitgenodigd aan of hun sollicitatie of voordracht wordt afgewezen, dan wel wordt aangehouden.</p> <p>3. De selectiecommissie kan gebruik maken van het partijbrede databestand.</p> <p>4. De selectiecommissie kan voorts gebruik maken van andere selectiemiddelen, mits die te voren bekend zijn gemaakt. Een psychologisch onderzoek of een assessment kan slechts plaatsvinden door of onder verantwoordelijkheid van een erkend psycholoog.</p> <p>5. Indien de selectiecommissie informatie bij derden wil inwinnen, stelt zij de betreffende persoon hiervan vooraf in kennis. De beoogde informatie moet direct verband houden met de kandidaatstellingsprocedure en mag geen onevenredige inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer.</p> <p>6. De selectiecommissie kan het bestuur, de eventueel zittende fractieleden en politieke bestuurders, en de beoogde lijsttrekker om advies vragen. De selectiecommissie eerbiedigt in dit gesprek de eventuele wens de betreffende persoon dat zijn deelname aan de kandidaatstellingsprocedure in dit stadium nog niet bekend wordt gemaakt.</p>	<p>Bij sommige procedures (denk met name aan die voor de Tweede Kamerverkiezingen) is het aanbod van aspirant-kandidaten zo hoog, dat het voor de selectiecommissie een wel erg zware belasting is om al deze mensen te spreken. De commissie krijgt in dit voorstel de mogelijkheid om uit het aanbod een selectie te maken met wie het in eerste instantie een gesprek wil voeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partijbrede databestand als selectiemiddel (lid 3) De informatie uit het databestand kan een nuttig middel zijn voor (het advies over) de kandidatenlijst. Om dit databestand ook echt een plek te geven in de praktijk van scouting en selectie, is het goed dat het ook hier in het Reglement wordt genoemd. • Psychologisch onderzoek of assessment door erkend psycholoog (lid 4) Soms worden psychologische onderzoeken en assessments ingezet bij selectieprocedures. Het zijn vaak belastende activiteiten en daarom moet men daar heel zorgvuldig mee omgaan. In navolging van de sollicitatiecode van de <i>Nederlandse Vereniging voor Personeelsbeleid</i>, stelt het Landelijk Bestuur voor om ook in onze kandidaatstellingsprocedure dergelijke onderzoeken door of onder verantwoordelijkheid van, een erkend psycholoog te laten plaatsvinden. • Externe informatie altijd met medeweten (nieuw lid 5, 6) Ook deze bepaling is overgenomen van de sollicitatiecode van de <i>Nederlandse Vereniging voor Personeelsbeleid</i>. De kandidaat heeft er recht op om te weten waar de selectiecommissie haar informatie over hem vandaan haalt.
--	---	---

	<p>Communicatie over het advies van de selectiecommissie. Artikel 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indien de selectiecommissie op enig moment besluit dat zij niet zal adviseren om iemand voor een plaats op de kandidatenlijst in aanmerking te laten komen, stelt zij hem hiervan gemotiveerd, schriftelijk in kennis. De selectiecommissie kan daarbij aangeven op welke terreinen hij zich naar het oordeel van de commissie zou moeten ontwikkelen. 2. Indien de selectiecommissie besluit dat zij zal adviseren om iemand voor een plaats op de kandidatenlijst in aanmerking te laten komen, stelt zij hem hiervan gemotiveerd, schriftelijk in kennis. De commissie geeft daarbij ook aan wat de geadviseerde positie is. Zij kan daarbij verder aangeven op welke terreinen de kandidaat zich naar haar oordeel zou moeten ontwikkelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkheid over communicatie De selectiecommissie voor de TK-verkiezingen van 2006 heeft het Landelijk Bestuur geadviseerd om duidelijker in het reglement op te nemen wie wanneer en hoe richting er gecommuniceerd moet worden. Het Landelijk Bestuur stelt voor om de instantie die een aanvankelijke afweging maakt en die de feitelijke selectieprocedure heeft gevoerd, in dit stadium van de procedure ook de boodschapper te laten zijn. In latere stadia worden de betrokkenen opnieuw geïnformeerd. In dit stadium moet duidelijk zijn dat het om een advies van de selectiecommissie gaat en dat het bestuur van dit advies kan afwijken.
<p>Advieslijst. Artikel 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De selectiecommissie legt een schriftelijke rapportage minimaal 10 weken voordat de besluitvormende vergadering plaatsvindt voor aan het verantwoordelijke bestuur. De rapportage bevat in ieder geval een toelichting op het gevoerde proces, de advieslijst, en de motivatie voor de geadviseerde volgorde van de kandidaten en voor een eventuele meervoudige voordracht. 2. Het verantwoordelijke bestuur stelt de advieslijst vast en bij kandidatenlijsten het beoogde aantal kandidaten op de in te dienen kandidatenlijst. Bestuursleden die op de advieslijst staan nemen geen deel aan beraadslagingen en de besluitvorming over hun eigen positie op de advieslijst. 3. Het bestuur informeert alle kandidaten eerst mondeling en uiterlijk één week voor openbaarmaking schriftelijk over hun positie op de advieslijst. Indien deze positie afwijkt van het advies van de selectiecommissie wordt dit tevens gemeld. 4. Indien een kandidaat zich voor openbaarmaking terugtrekt, kan desgewenst zijn naam worden weggelaten uit de advieslijst en de rapportage van de selectiecommissie. Een kandidaat dient dit schriftelijk te melden bij het verantwoordelijke bestuur. Een neutrale melding dat een kandidaat zich heeft teruggetrokken, volstaat dan. 	<p>Advies over kandidatenlijst. Artikel 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uiterlijk zes maanden voorafgaande aan de dag van de verkiezingen, legt de selectiecommissie een advies over de kandidatenlijst voor aan het bestuur. 2. Het advies bevat ten minste: <ol style="list-style-type: none"> a. een toelichting op het gevoerde proces, b. een geadviseerde volgorde van de kandidatenlijst en c. een motivatie daarvan. 3. De selectiecommissie kan in haar advies aangeven dat onderdelen ervan alleen ter informatie voor het bestuur zijn. 4. De selectiecommissie kan in haar advies meer personen voor een plaats op de kandidatenlijst in aanmerking laten komen dan het maximale aantal waaraan een kandidatenlijst conform de Kieswet is gebonden. 5. De inhoud van het advies is in dit stadium vertrouwelijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies niet gebonden aan getalsmatige beperking van officiële kandidatenlijst (lid 4) De kandidatenlijst in de zin van de Kieswet, is gebonden aan een maximum aantal namen. Dat aantal mag normaal gesproken niet meer bedragen dan 30. Maar dit betekent niet dat het advies ook aan dit maximum gebonden hoeft te zijn. Bij voldoende geschikte personen, is het een optie om meer mensen voor de kandidatenlijst in aanmerking te laten komen. Hierdoor heeft in eerste instantie het bestuur en in latere instantie de vergadering, meer te kiezen. Ook kunnen deze 'extra' kandidaten als 'reservekandidaten' fungeren (zie voorgesteld art. 15). Bestuur en selectiecommissie kunnen hier (vooraf) afspraken over maken. • Expliciete mogelijkheid tot 'vertrouwelijkheid' Hoewel de selectiecommissie in eerste instantie aan het Landelijk Bestuur adviseert, is dit advies ook voor de vergadering openbaar (kiesverenigingen, convent-leden of leden). Het is voorstelbaar dat niet alle relevante informatie 'naar buiten' gebracht moet worden. Deze informatie wordt door de selectiecommissie 'alleen ter informatie voor het bestuur' voorgelegd. Dat onderdeel kan daarna uit de 'openbare' versie weggelaten worden.

<p>5. Alle betrokkenen doen geen mededelingen over het advies van de selectiecommissie en de vastgestelde advieslijst tot het moment van openbaarmaking. Voor vragen wordt verwezen naar de voorzitter van het verantwoordelijke bestuur.</p>		
	<p>Voorstel voor kandidatenlijst. Artikel 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nadat het advies van de selectiecommissie aan het bestuur is voorgelegd, stelt het een voorstel voor de kandidatenlijst op. 2. Indien het bestuur het advies van de selectiecommissie in zijn geheel overneemt, kan het in de toelichting op zijn voorstel volstaan met een verwijzing naar het advies van de selectiecommissie. Indien het bestuur van het advies afwijkt, licht het dit toe. 3. Het bestuur kan in zijn voorstel meer personen voor een plaats op de kandidatenlijst in aanmerking laten komen dan het maximale aantal waaraan een kandidatenlijst conform de Kieswet is gebonden. 4. De inhoud van het voorstel voor de kandidatenlijst en van de eventuele toelichting daarop zijn in dit stadium vertrouwelijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk onderscheid advies selectiecommissie en voorstel voor kandidatenlijst door bestuur In het huidige reglement wordt onder advieslijst eerst de advieslijst van de selectiecommissie en dan de advieslijst van het bestuur bedoeld. Terwijl het twee verschillende documenten zijn. Omwille van de duidelijkheid is het goed om dat ook het reglement tot uitdrukking te laten komen. Het "advies" is van de selectiecommissie. Dit dient vervolgens als basis voor het voorstel voor de kandidatenlijst die het bestuur opstelt. Dit voorstel wordt ook echt als "voorstel" naar de vergadering stuurt. Het bestuur is vrij om van het advies van de selectiecommissie af te wijken, maar moet dit dan wel aangeven en motiveren.. • Voorstel voor kandidatenlijst niet gebonden aan getalsmatige beperking van officiële kandidatenlijst Wat voor het advies van de selectiecommissie geldt, geldt ook voor het voorstel voor de kandidatenlijst: er mogen meer namen opstaan dan ingevolde de Kieswet is toegestaan.
	<p>Communicatie over het voorstel voor de kandidatenlijst. Artikel 11.</p> <p>Uiterlijk twee weken voor de bekendmaking van het voorstel voor de kandidatenlijst aan de vergadering, stelt het bestuur alle personen die in het advies voorkwamen, van hun positie op de voorgestelde kandidatenlijst gemotiveerd in kennis. Dit dient zowel mondeling als schriftelijk te gebeuren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkheid over de communicatie In het voorgestelde art. 8 is gesteld dat de selectiecommissie de betrokkenen informeert over de geadviseerde positie. Het bestuur doet dat ten aanzien van de positie in op de voorgestelde kandidatenlijst.
	<p>Artikel 12. Terugtrekken. Indien iemand zich uiterlijk een week voor de bekendmaking van de stukken als bedoeld in art. 13, lid 1, terugtrekt, kan desgewenst zijn naam uit die stukken worden weggelaten. Het terugtrekken dient schriftelijk te gebeuren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheid tot terugtrekken blijft Het huidige reglement bevat de mogelijkheid dat mensen zich na het vernemen van de voorgestelde positie, kunnen terugtrekken en dat hun naam uit de stukken wordt gehaald. Die mogelijkheid blijft bestaan.
<p>Presentatie. Artikel 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De advieslijst en het rapport van de selectiecommissie wordt minimaal 6 weken voordat de besluitvormende vergadering plaatsvindt openbaar gemaakt door het verantwoordelijke bestuur. Indien de advieslijst afwijkt van het advies van de selectiecommissie dan wordt dit gemotiveerd. 	<p>Bekendmaking van de stukken aan de vergadering. Artikel 13.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uiterlijk vijf maanden voorafgaande aan de dag van de verkiezingen, roept het bestuur de vergadering bijeen die de kandidatenlijst vaststelt. Bij de uitnodiging is worden bekend gemaakt: <ol style="list-style-type: none"> a. het voorstel voor de kandidatenlijst met de eventuele toelichting daarop en 	<ul style="list-style-type: none"> • Bijeenroeping vijf maanden voor verkiezingen Een en ander betekent dat de vergadering op landelijk niveau uiterlijk 3,5 maand voorafgaand aan de verkiezingen plaatsvindt. Ongeveer 1,5 maand voorafgaand aan de verkiezingen (43 dagen) is de 'dag van kandidaatstelling'. Wanneer de termijnen in acht worden genomen, zit er dus minimaal 2 maanden tussen de vaststelling van de kandidatenlijst en dag van de kandidaatstelling.

<p>2. Het bestuur nodigt alle personen die op de advieslijst staan uit om de besluitvormende vergadering bij te wonen.</p> <p>3. Elke kandidaat heeft het recht zichzelf te presenteren in de besluitvormende vergadering. Het bestuur bepaalt van te voren de spreektijd. Indien kandidaten ook de mogelijkheid krijgen zich in de vergaderstukken schriftelijk te presenteren krijgt elke kandidaat hiervoor een zelfde maximum aantal woorden.</p> <p>4. De gedane voordrachten en de advieslijst kunnen in deze vergadering door de stemgerechtigden respectievelijk het verantwoordelijke bestuur en de selectiecommissie worden toegelicht.</p>	<p>b. het advies van de selectiecommissie, uitgezonderd de onderdelen waarvan de selectiecommissie heeft aangegeven dat deze alleen ter informatie voor het bestuur zijn.</p> <p>2. De bijeenroeping van de vergadering en de bekendmaking van de stukken vinden plaats conform de voor de betreffende vergadering geldende procedure.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Schrappen presentatie-bepaling Hoewel het niet verkeerd is dat kandidaten zichzelf presenteren, is het niet nodig om dit expliciet in het reglement op te nemen. Het voegt op zich weinig toe aan de informatie die de selectiecommissie en het bestuur in het advies resp. het voorstel aan de vergadering verstrekken.
<p>Kandidaatstelling. Artikel 11.</p> <p>1. Alle kandidaten van de advieslijst mogen naast hun positie op de advieslijst zich tevens kandidaat stellen voor één of meer andere posities.</p> <p>2. Een dergelijke kandidatuur kan voor landelijke en provinciale kandidaatstellingsprocedures worden gesteld tot uiterlijk twee weken voordat de besluitvormende vergadering plaatsvindt of tot tenminste vier weken na de openbaarmaking van de advieslijst waarop deze kandidatuur betrekking heeft. Voor lokale kandidaatstellingsprocedures is dit mogelijk tot aanvang van de besluitvormende vergadering.</p> <p>3. Een dergelijke kandidatuur voor besluitvormingsprocedures van het Uniecongres is slechts geldig indien zij voor aanvang van de vergadering is getekend door een stemgerechtigde afgevaardigde en indien tenminste drie andere stemgerechtigde afgevaardigden deze kandidatuur ondertekenen.</p> <p>4. Een ingediende kandidatuur is bij een verloren stemming ook van toepassing bij de stemmingen voor volgende posities op de kandidatenlijst, indien in de lokale of provinciale besluitvormende vergadering de betreffende kandidaat of in het Uniecongres tenminste vier stemgerechtigde afgevaardigden dit onmiddellijk na de verloren stemming kenbaar maken.</p>	<p>Amendementen op het voorstel voor de kandidatenlijst. Artikel 14</p> <p>Op het voorstel voor de kandidatenlijst kunnen amendementen worden ingediend, conform de voor de betreffende vergadering geldende procedure en met inachtneming van het volgende:</p> <p>a. een amendement kan slechts in behandeling worden genomen voor zover daarin wordt voorgesteld om een kandidaat die reeds op het voorstel voor de kandidatenlijst voorkomt, voor een andere positie te kandideren en</p> <p>b. een amendement kan slechts in behandeling worden genomen indien het ook door de kandidaat die het betreft, wordt ondersteund.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijke amendementen-regeling Het is gebleken dat de huidige regeling niet duidelijk is op het punt wie amendementen op de kandidatenlijst mogen indienen. <p><i>Aansluiten bij normale amendementenregeling</i> Het voorstel is om aan deze onduidelijkheid een einde te maken door het normale amendementsrecht ook voor de kandidatenlijst te laten gelden. Dit betekent op nationaal en provinciaal niveau dat een kiesvereniging een amendement kan indienen en dat de voor het betreffende niveau geldende ondersteuningseis geldt. Op kiesverenigingsniveau geldt voor de leden hetzelfde.</p> <p>Personen die op de voorgestelde kandidatenlijst voorkomen, kunnen zich op nationaal en provinciaal dus niet zélf voor een andere positie kandideren. Het <i>formele</i> initiatief moet (in de vorm van een amendement) vanuit een kiesvereniging komen. Een en ander ontnemt iemand op de voorgestelde lijst niet de mogelijkheid om een kiesvereniging te benaderen met de vraag om dit initiatief te gaan nemen.</p> <p>Bij gemeentelijke verkiezingen speelt dit overigens niet. Iemand die voorkomt op de voorgestelde, gemeentelijke kandidatenlijst, is zelf ook lid van de kiesvereniging en kan daarom zelfstandig een amendement indienen (conform de regels van de kiesvereniging).</p> <p><i>Beperking van de strekking van de amendementen</i> Er geldt wel een beperking. Wijzigingsvoorstellen mogen alleen over de volgorde van de namen gaan. De mogelijkheid van kiesverenigingen of leden om namen voor te dragen is er in een eerder stadium geweest, en de selectie heeft door middel van (o.a.) gesprekken met de selectiecommissie (of het bestuur) plaatsgevonden.</p>

<p>Stemming. Artikel 12.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De voorzitter geeft bij elke stemming aan waarover gestemd gaat worden en wie de kandidaten zijn. 2. Het in de vergadering van het besluitvormend orgaan uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid van de vergadering dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming. 3. Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht. 4. Bij kandidatenlijsten wordt er gestemd per positie, beginnend met de stemming over de lijsttrekker. Er kunnen zich de volgende mogelijkheden voordoen: <ol style="list-style-type: none"> a. Enkelvoudige kandidatuur; Hiervoor is geen stemming nodig; de kandidaat wordt door de voorzitter benoemd verklaard (voor kandidatenlijsten: voor de betreffende positie op de lijst) b. Meer kandidaten voor één positie; Er vindt voor elke positie op de lijst stemming tussen de voor die positie gestelde kandidaten plaats. Een kandidaat is verkozen indien hij de volstrekte meerderheid van stemmen heeft gehaald. Indien niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten, die bij de eerste stemming de meeste stemmen hebben gehaald. Indien niet bepaald kan worden welke twee kandidaten bij de eerste stemming de meeste stemmen hebben gehaald, dient een tussenstemming hierover uitsluitel te geven. Ingeval bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken, beslist het lot wie van beiden is gekozen. Indien de op de advieslijst voorgestelde kandidaat niet door de vergadering voor die bepaalde positie wordt gekozen, wordt deze één positie lager gezet op de advieslijst. Dit geldt ook voor de resterende kandidaten op de advieslijst. Een kandidaat die hierdoor lager op de advieslijst komt te staan, mag zich alsnog mondeling kandidaatstellen voor de oorspronkelijke geadviseerde positie. 5. De stemmingen geschieden schriftelijk bij ongetekende, gesloten stembriefjes of elektronisch. 	<p>Stemmingen over de kandidatenlijst. Artikel 15.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Over iedere positie op de kandidatenlijst wordt gestemd, tenzij voor een bepaalde positie slechts een kandidaat is. In dat geval wordt hij door de voorzitter voor de betreffende positie verkozen verklaard. 2. De stemmingen beginnen bij de hoogste positie op de lijst, gevolgd door de tweede, enzovoort. 3. Indien voor een bepaalde positie meerdere kandidaten zijn, wordt de volgende procedure in acht genomen: <ol style="list-style-type: none"> a. Een kandidaat is verkozen indien hij de volstrekte meerderheid van stemmen heeft gehaald. b. Indien niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, heeft een tweede stemming plaats. c. Heeft dan opnieuw niemand de volstrekte meerderheid verkregen, dan vinden herstemmingen plaats, totdat hetzij één persoon de volstrekte meerderheid heeft verkregen, hetzij tussen twee personen is gestemd en de stemmen staken. d. Bij herstemmingen, waaronder niet is begrepen de tweede stemming als bedoeld onder b, wordt telkens gestemd tussen de personen, op wie bij de voorafgaande stemming is gestemd, met uitzondering van de persoon, op wie bij die voorafgaande stemming het minst aantal stemmen is uitgebracht. e. Is bij die voorafgaande stemming het minst aantal stemmen op meerdere personen uitgebracht, dan wordt door loting uitgemaakt, op wie van die personen bij de nieuwe stemming geen stemmen meer kunnen worden uitgebracht. f. Wanneer bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken, beslist het lot wie van beiden is gekozen. 4. Indien een kandidaat die door middel van een amendement voor een andere positie is gekandideerd, een stemming verliest, dan is hij ook kandidaat voor de volgende posities, tenzij de kandidaat anders beslist. 5. Indien een kandidaat door een aangenomen amendement op hogere positie terechtkomt, zakken zowel de kandidaat die aanvankelijk op die positie stond als de kandidaten die op de posities stonden tot aan die van de kandidaat die op een hogere positie is terechtkomen, elk een plaats. 6. Voor het overige geldt inzake stemmingen hetgeen in de betreffende statuten en reglementen is bepaald. 7. De kandidaten die zijn verkozen op de posities die vallen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gevolgen verworpen amendement: door naar volgende ronde (nieuw lid 4) Als een amendement dat een kandidaat op een hogere positie probeert te krijgen, wordt verworpen, dan wordt het amendement ook geacht te zijn ingebracht met het oog op de daarna volgende positie. Tenzij de betreffende kandidaat aangeeft dit niet te willen. • Gevolgen aangenomen amendement: een duidelijk 'zak-systeem' (nieuw lid 5) In het huidige reglement is het zo dat een kandidaat, die door een aangenomen amendement op een lagere plaats terechtkomt, zich voor zijn oorspronkelijke positie mag kandideren (lid 4, sub b, laatste volzin). Deze mogelijkheid wordt in het voorstel geschrapt. De reden hiervoor ligt mede in de regel dat wijzigingsvoorstellen op het voorstel voor de kandidatenlijst alleen via het normale amendementensysteem ingediend kunnen worden. In dit systeem wordt dus niet zo zeer naar de absolute positie op de lijst gekeken, als wel naar de relatieve: de positie van een kandidaat ten opzichte van die van een ander. In het voorgestelde systeem blijft de geadviseerde volgorde het uitgangspunt. • Verwijzing naar 'normale' stemprocedures (lid 6) In het nieuwe Reglement Uniecongres staat de 'normale' stemprocedure voor congressen, daar kan naar verwezen worden. De meest belangrijke of bijzondere zaken blijven in het Reglement Kandidaatstelling vermeld. • Duidelijkheid over reservekandidaten (nieuw lid 7, 8) In de toelichting is eerder aangegeven dat het advies van de selectiecommissie of de voorgestelde kandidatenlijst meer namen kunnen bevatten dan het maximum ingevolge de Kieswet. Dit zorgt ervoor dat de vergadering meer keuze heeft bij de stemmingen over de kandidatenlijst. De extra namen vormen ná de stemmingen op de vergaderingen een 'reservelijst', zoals is aangegeven in het voorgestelde lid 7, 8. Deze reservelijst kan gebruikt worden indien een kandidaat op de door de vergadering vastgestelde kandidatenlijst uitvalt.
---	---	--

<p>Indien elektronisch wordt gestemd, moet een afgevaardigde een gemaakte vergissing kunnen herstellen, voordat de stemming definitief is.</p>	<p>binnen het maximum waaraan een kandidatenlijst conform de Kieswet is gebonden, zijn de kandidaten op de definitieve kandidatenlijst. Deze lijst wordt als zodanig in zijn geheel door de vergadering vastgesteld.</p> <p>8. Eventuele overige kandidaten zijn reservekandidaten, op volgorde van de verkozen posities.</p>	
<p>Indienen van kandidatenlijst en Schrapen van kandidaten van de lijst. Artikel 13.</p> <p>1. Na de stemmen heeft de besluitvormende vergadering de kandidatenlijst goedgekeurd. Binnen drie werkdagen worden alle kandidaten van de advieslijst door het verantwoordelijke bestuur schriftelijk geïnformeerd over de uitslag. Een ieder die voorkomt op de goedgekeurde kandidatenlijst wordt hierbij gevraagd binnen een termijn van uiterlijk een week schriftelijk te verklaren dat hij bereid is de toegekende positie op de lijst te aanvaarden. Vervolgens stelt het verantwoordelijke bestuur de kandidatenlijst vast. De kandidatenlijst dient uiterlijk achtentwintig dagen voorafgaande aan “de dag der kandidaatstelling” ingevolge de Kieswet te zijn vastgesteld.</p> <p>2. Het verantwoordelijke bestuur heeft tot uiterlijk eenentwintig dagen voor de “dag der kandidaatstelling” ingevolge de Kieswet de bevoegdheid kandidaten van de kandidatenlijst voor vertegenwoordigende lichamen te schrappen.</p> <p>3. Het bestuur is daartoe uitsluitend bevoegd wanneer er feiten en omstandigheden aan het licht komen, die op het moment van kiezen niet of onvoldoende bekend waren en die naar het oordeel van het bestuur:</p> <p>a. redelijkerwijs tot een aanmerkelijk andere uitslag zouden hebben geleid; b. een kandidaat dan wel de partij ernstig in diskrediet brengen.</p> <p>Van een zodanig besluit wordt de kandidaat onmiddellijk schriftelijk in kennis gesteld onder opgave van redenen.</p> <p>4. Het verantwoordelijke bestuur draagt er zorg voor dat de kandidatenlijst tijdig wordt ingediend. Zij mag kandidaten die niet tijdig de ingevolge de Kieswet voorgeschreven verklaring van instemming met de kandidaatstelling ondertekenen en met bijbehorende bescheiden inleveren en/of niet tijdig de eventuele samenwerkingsovereenkomst met een partij waarmee de ChristenUnie een ineengeschoven lijst indient ondertekent, van de kandidatenlijst verwijderen.</p>	<p>Communicatie over de positie op de kandidatenlijst en bewilling. Artikel 16.</p> <p>1. Op de eerste werkdag na de vaststelling van de kandidatenlijst, stelt het bestuur de kandidaten van hun definitieve positie op de kandidatenlijst op de hoogte, voor zover zij niet aanwezig waren bij de vergadering waarop hierover besloten is.</p> <p>2. Daarbij verzoekt het bestuur de kandidaten om in hun kandidaatstelling te bewilligen door middel van het ondertekenen van de Bewillingverklaring.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkheid over communicatie Ook na de vaststelling van de kandidatenlijst, draagt het bestuur zorg voor het informeren van de kandidaten. • Bewilling op uitnodiging van bestuur De Bewillingverklaring wordt het sluitstuk van de kandidaatstellingsprocedure. Er wordt vanuit de partij een beroep gedaan op mensen, die hun kandidatuur vervolgens kunnen bevestigen door middel van het tekenen van de bewillingsverklaring.

<p>5. Wanneer als gevolg van een besluit conform lid 2 of lid 4 of wegens overlijden, verhuizen, bedanken of andere oorzaken de kandidatenlijst onvolledig wordt, is het verantwoordelijke bestuur bevoegd de lijst door opschuiving met de kandidaten van de reservelijst aan te vullen. De lijstduwer wordt, tenzij er geen personen meer op de reservelijst staan van deze opschuiving uitgesloten.</p>	<p>Uitvallen kandidaten Artikel 17 Indien de kandidatenlijst onvolledig wordt in geval van overlijden, verhuizen of bedanken van een kandidaat, is het bestuur bevoegd om de kandidatenlijst door opschuiving aan te vullen met reservekandidaten als bedoeld in art. 15, lid 8.</p>	
	<p>Inlevering kandidatenlijst. Artikel 18. Het bestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst en de daarbij in te leveren stukken op de dag van kandidaatstelling.</p>	
<p>Niet-periodieke verkiezingen. Artikel 14.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In geval van niet-periodieke verkiezingen vindt de kandidaatstelling zoveel mogelijk met inachtneming van dit reglement plaats, waarbij het verantwoordelijke bestuur, zodra de vermoedelijke dag van kandidaatstelling bekend is, de termijnen vaststelt. De definitieve kandidatenlijst wordt in elk geval vastgesteld door het besluitvormend orgaan. 2. Het verantwoordelijke bestuur publiceert zo spoedig mogelijk de gewijzigde kandidaatstellingsprocedure. 3. Bij gemeentelijke herindeling wordt, als er sprake is van meerdere Lokale ChristenUnies en/of een Lokale ChristenUnie nog niet is opgericht, het besluitvormend orgaan gevormd door alle leden die woonachtig zijn in de nieuwe gemeente. 4. Bij tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal binnen 12 maanden na de laatstgehouden verkiezingen mag het verantwoordelijk bestuur besluiten dezelfde kandidatenlijst te hanteren als bij deze laatstgehouden verkiezingen. 5. In afwijking van het vorige lid is het Landelijk Bestuur op schriftelijk verzoek van tenminste een zodanig aantal kiesverenigingen als bevoegd is tot het uitbrengen van één/tiende gedeelte der stemmen verplicht tot het bijeenroepen van een vergadering van het Uniecongres om een nieuwe kandidatenlijst vast te stellen. 	<p>Niet-periodieke verkiezingen. Artikel 19.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In geval van niet-periodieke verkiezingen, vindt de kandidaatstelling zoveel mogelijk met inachtneming van dit reglement plaats, waarbij het bestuur, zodra de vermoedelijke dag van de verkiezingen bekend is, de termijnen vaststelt. De definitieve kandidatenlijst wordt in elk geval vastgesteld door de vergadering. 2. Het bestuur publiceert zo spoedig mogelijk de gewijzigde kandidaatstellingsprocedure. 3. Bij gemeentelijke herindeling is, als er sprake is van meerdere kiesverenigingen, de kandidaatstellingsprocedure een verantwoordelijkheid van de betreffende kiesverenigingen gezamenlijk. 4. Bij vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer binnen een jaar na de laatstgehouden verkiezingen, kan het bestuur besluiten om dezelfde kandidatenlijst te hanteren als bij deze laatstgehouden verkiezingen. 5. In afwijking van het vorige lid, is het Landelijk Bestuur op schriftelijk verzoek van tenminste een zodanig aantal kiesverenigingen als bevoegd is tot het uitbrengen van een tiende gedeelte van de stemmen die op het Uniecongres uitgebracht kunnen worden, verplicht tot het bijeenroepen van een het Uniecongres om een nieuwe kandidatenlijst vast te stellen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-periodieke verkiezingen op gemeentelijk niveau zeldzaam In tegenstelling tot het landelijke model, hebben de 'parlementen' op lokaal en provinciaal niveau (gemeenteraad en Provinciale Staten) niet de mogelijkheid om hun 'regering' (B&W en Gedeputeerde Staten) naar huis te sturen. Vervroegde verkiezingen komen dus niet voor. Enige uitzondering is wanneer er in een gemeente 'herindelingsverkiezingen' worden gehouden. Op nationaal niveau komen vervroegde, niet-periodieke verkiezingen wél voor.
<p>Bestuursverkiezingen. Artikel 15.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dit reglement is eveneens van toepassing op bestuursverkiezingen, tenzij anders bepaald. 		<ul style="list-style-type: none"> • Bestuursverkiezingen naar de verschillende 'huishoudelijke' reglementen De aard van de bestuursverkiezingen is echt anders dan die van stemmingen over de kandidatenlijst. Daarom is het

<p>2. In afwijking van de in artikel 5 lid 1 en 4 en artikel 6 lid 1 van dit reglement genoemde termijnen voor kandidaatstellingsprocedures stelt het verantwoordelijke bestuur zelf termijnen vast voor procedures voor bestuursverkiezingen en andere functies binnen de partij. Zij maakt deze termijnen bekend bij de uitnodiging voor kandidaatstelling conform artikel 4.1.</p> <p>3. Voor het selecteren van kandidaten voor bestuursverkiezingen en andere functies binnen de partij is het instellen van een selectiecommissie (artikel 6) niet verplicht. Indien er geen selectiecommissie is, worden haar werkzaamheden overgenomen door het verantwoordelijke bestuur.</p> <p>4. Bij bestuursverkiezingen wordt er gestemd per bestuurspost waarbij er over meerdere gelijkwaardige bestuursposten in één keer kan worden gestemd. Wanneer er meer kandidaten zijn voor meer gelijkwaardige bestuursposten vindt er een stemming plaats tussen alle gestelde kandidaten waarbij elke stemgerechtigde voor elke te verdelen bestuurspost zijn stem(men) uitbrengt. Stemmen mogen niet worden samengevoegd. Een kandidaat is verkozen indien hij de volstreekte meerderheid van stemmen heeft gehaald. Zijn alle te verdelen bestuurskosten dan nog niet vervuld, dan vindt een tweede stemming plaats tussen de overgebleven gestelde kandidaten. Krijgt vervolgens geen enkele kandidaat een volstreekte meerderheid dan vinden herstemmingen plaats volgens de procedure onder artikel 12 lid 4 sub b. Krijgen meer kandidaten een volstreekte meerderheid dan er te verdelen bestuursposten zijn, dan is het aantal stemmen per kandidaat bepalend. Ingeval de stemmen staken, beslist het lot.</p> <p>5. Het bestuur stelt voor elke vacature een voordracht van zo mogelijk twee kandidaten op, deze wordt bij de oproep voor de vergadering meegedeeld.</p> <p>6. Indien het aantal bestuursleden beneden het voorgeschreven minimum is gedaald en er onvoldoende voordrachten zijn, is het besluitvormend orgaan bevoegd tijdens de vergadering in de vacatures te voorzien.</p>		<p>voorstel om in het Reglemente Uniecongres, het Reglement Provinciale Unies en het model-huishoudelijk reglement voor de kiesverenigingen een artikel op te nemen voor de bestuursverkiezingen.</p>
	<p>Artikel 20. Vertrouwenskwesaties. Personen kunnen een eventuele klacht over het functioneren van de selectiecommissie, het bestuur of de vergadering, melden bij de persoon die daartoe ingevolge de regeling inzake vertrouwens- en integriteitskwesaties is aangewezen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eén meldpunt voor integriteits- en vertrouwenszaken Het is goed wanneer mensen, wanneer zij een klacht hebben, deze klacht kunnen melden bij een instantie die hier zorgvuldig en serieus mee omgaat. Het Landelijk Bestuur wil hiervoor één (coördinerende) instantie/ persoon instellen. Deze persoon/ instantie speelt bijvoorbeeld ook een rol in de Gedragscode voor

		<p>ChristenUnie-politici en kan ook bij kandidaatstellingsprocedures worden benaderd. Het voordeel is dat alle kiesverenigingen van deze expertise gebruik kunnen maken en zo niet ieder voor zich over een vertrouwenspersoon moeten nadenken.</p> <p>Het Landelijk Bestuur zal op het voorjaarscongres in 2008 met een voorstel voor de regeling komen.</p>
	<p>Artikel 21. Hardheidsclausule. Indien de toepassing van een of meerdere onderdelen van dit reglement zodanig uitwerkt dat het de ChristenUnie schaadt of beperkt, of op een andere manier tot onwenselijke of onredelijke uitkomsten leidt, dit ter beoordeling van het bestuur, dan kan het bestuur besluiten om van het betreffende onderdeel af te wijken. Het stelt de vergadering zo snel mogelijk van een dergelijke beslissing in kennis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibiliteit inbouwen Naast 'onvoorziene gevallen', kunnen er gevallen zijn die wel in het reglement 'voorzien' zijn, maar die omwille van redelijkheid toch anders aangepakt moeten worden. Het bestuur krijgt daarom de mogelijkheid om in bijzondere gevallen van het reglement af te wijken.
<p>Onvoorziene gevallen. Artikel 16. In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het besluitvormende orgaan.</p>	<p>Artikel 22. Onvoorziene gevallen. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur. Het stelt de vergadering zo snel mogelijk van een dergelijke beslissing in kennis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibeler regelen Het is niet handig wanneer de ledenvergadering moet beslissen in onvoorziene gevallen. Vaak is een snelle, adequate reactie nodig.
<p>Wijziging. Artikel 17. Dit reglement kan door het Uniecongres bij meerderheid van stemmen worden gewijzigd.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Schrappen Dit artikel kan geschrapt worden; het is overbodig.
<p><i>Aldus besproken en vastgesteld door het Uniecongres op 13 november 2004.</i></p>		

Globaal overzicht tijdpad kandidaatstellingsprocedure (voorbeeld gemeenteraadsverkiezingen 2010)

Artikel	Actie	Wie	Uiterste termijn	Voorbeeld
Art. 2 en 3	Bestuur is permanent bezig met scouting van kandidaten voor verkiezingen	Bestuur	Permanent	Nu
Art. 4 lid 1	Bestuur besluit om al dan niet aan de verkiezingen mee te doen	Bestuur	14 maanden voor de verkiezingen	1 januari 2009
Art. 4 lid 2	Bestuur roept ledenvergadering bijeen, doet voorstellen	Bestuur	13 maanden voor de verkiezingen	1 februari 2009
Art. 4 lid 2	Ledenvergadering , stemt over voorstellen bestuur	Bestuur en ledenvergadering	12 maanden voor de verkiezingen	1 maart 2009
Art. 6 lid 1	Selectiecommissie start werving, mensen kunnen solliciteren, er kunnen voordrachten worden gedaan	Selectiecommissie	10,5 maanden voor de verkiezingen	15 april 2009
Art. 6 lid 4	Einde werving- en selectieperiode		9 maanden voor de verkiezingen	1 juni 2009
Art. 7 lid 1	Selectiecommissie start selectie	Selectiecommissie	9 maanden voor de verkiezingen	1 juni 2009
Art. 9	Selectiecommissie communiceert met kandidaten over het advies	Selectiecommissie		
Art. 10 lid 1	Selectiecommissie presenteert advies en toelichting aan het bestuur	Selectiecommissie	6 maanden voor de verkiezingen	1 september 2009
Art. 11 lid 1	Bestuur bespreekt advies selectiecommissie en stelt een voorstel voor de kandidatenlijst en eventuele extra toelichting op	Bestuur	5,5 maanden voor de verkiezingen	15 september 2009
Art. 12	Bestuur communiceert met kandidaten over plaats op voorgestelde kandidatenlijst	Bestuur	5,5 maanden voor de verkiezingen	15 september 2009
Art. 14	Bestuur roept ledenvergadering bijeen en zendt daarvoor het voorstel voor de kandidatenlijst toe.	Bestuur	5 maanden voor de verkiezingen	1 oktober 2009
Art. 15	Kiesverenigingen (op kv-niveau de leden) kunnen amendementen op het voorstel voor de kandidatenlijst indienen, conform de voor dat niveau geldende regels	Leden		
Art. 16	Ledenvergadering	Ledenvergadering	3,5 maanden voor de verkiezingen	15 november 2009
Art. 17	Bestuur communiceert met kandidaten over hun plaats op de kandidatenlijst	Bestuur	3,5 maanden voor de verkiezingen	15 november 2009
Art. 19	Bestuur verzamelt de ingevolge de Kieswet bij de inlevering verplichte documenten	Bestuur	2,5 maanden voor de verkiezingen	15 december 2009
Art. 19	Bestuur verzorgt de officiële kandidaatstelling op de "dag der kandidaatstelling"	Bestuur	+/- 1,5 maand voor de verkiezingen (43 ^e dag)	19 januari 2010
	Verkiezingen			3 maart 2010

7.5 Voorstel Bestuursverkiezingen

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Voorstel Bestuursverkiezingen

Inleiding

De bestuursverkiezingen worden nu in het Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen geregeld. Hoewel er overeenkomsten te vinden zijn in de manier waarop voordrachten en kandidatenlijsten tot stand komen, betreft het twee verschillende procedures. Kandidaatstellingsprocedures staan echt in het teken van de algemene verkiezingen, terwijl bestuursverkiezingen een interne partijaangelegenheid zijn.

Knelpunt 1: Bestuursverkiezingen zijn anders

Daar komt nog het volgende bij. Het reglement is helemaal geënt op de voorbereidingen voor de algemene verkiezingen met *lijsten*. Deze typische procedure wordt eigenlijk in zijn geheel van toepassing verklaard op de bestuursverkiezingen, waar niet zozeer sprake is van lijsten als van 'voordrachten'.

Knelpunt 2: Onduidelijk voordrachtsysteem

De huidige procedure voor bestuursverkiezingen laat het in het ongewisse hoeveel kandidaten het bestuur moet voordragen. "Zo mogelijk twee kandidaten per vacature". Dit betekent dat dit ook meer of minder mogen zijn. Daarbij valt te denken aan constructies van zes voordrachten voor vier vacatures. Vaak is het zo dat zelfs dat te veel gevraagd is en dat de praktijk neerkomt op een enkelvoudige voordracht (zeker bij kiesverenigingen). Daarnaast is het 'lijstensysteem' ook van toepassing op de voordrachten. Hoe dit zich tot de voordrachten verhoudt is echter niet helemaal duidelijk.

Knelpunt 3: Bestuur kiest bestuur?

Het huidige reglement heeft al dan niet bewust bewerkstelligt dat de verschillende vergaderingen geen kandidaten voor een stemming kunnen voordragen *buiten het bestuur (of selectiecommissie) om*. Dat kan een bewuste keuze zijn, maar het betekent wel invloed van de vergadering op de samenstelling haar eigen bestuur buiten spel gezet kan worden. Het huidige systeem brengt immers met zich mee dat iedere suggestie of voordracht vanuit de leden langs het bestuur of de selectiecommissie dient te gaan. Bij de kandidaatstellingsprocedure voor de algemene verkiezingen speelt dit probleem niet, of in ieder geval veel minder. Daarvoor worden immers complete lijsten voorgesteld, die de vergadering nog (ingrijpend) kan wijzigen. Voor de bestuursverkiezingen geldt dat niet.

Oplossingsrichting

- *Bestuursverkiezingen uit het Reglement Kandidaatstelling*
Een eerste stap is om de kandidaatstellingsprocedure en de procedure voor bestuursverkiezingen los te koppelen, door de bestuursverkiezingen uit het Reglement Kandidaatstelling te halen. Vervolgens kan in de diverse 'huishoudelijke reglementen' een artikel worden opgenomen dat de bestuursverkiezingen regelt. In dat artikel kan voor een aantal belangrijke zaken naar het Reglement Kandidaatstelling worden verwezen (denk aan werving en de selectie van de kandidaten en de manier waarop het bestuur en/ of selectiecommissie met de kandidaten communiceren). Het Reglement Kandidaatstelling en Verkiezingen gaat dan alleen nog over de voorbereidingen op de algemene verkiezingen.
- *Systeem van voordracht en tegenkandidatuur*
Een systeem van 'voordracht en tegenkandidatuur' doet enerzijds recht aan de omstandigheid dat het doorgaan moeilijk is om aan kandidaten te komen. Het voorkomt dat er lang naar dubbeltallen gezocht hoeft te worden. Anderzijds geeft de mogelijkheid van tegenkandidatuur de vergadering een middel om niet klakkeloos de zoektocht en voordracht van het bestuur te hoeven

volgen. Formeel blijft de vergadering de mogelijkheid houden om zelf een kandidaat te stellen.

De keuze voor een dubbele voordracht bij de landelijke voorzitter is gelegen in het feit dat de hij het enige bestuurslid is dat echt (statutair) in functie wordt benoemd. De overige bestuursleden worden (formeel) als algemeen bestuurslid benoemd. Dit is zowel in de huidige als in de herziene statuten geregeld. Voor de voorzitter geldt kennelijk dat hij vanwege specifieke 'voorzitterskwaliteiten' wordt benoemd. Daarom is het goed dat er voor de voorzittersbenoeming een keuze is. Uitzondering op deze regel is de situatie dat de zittende voorzitter herkiesbaar is. In dat geval kan het Landelijk Bestuur, als het hem ook daadwerkelijk wil voordragen, met een enkelvoudige voordracht volstaan. Het in dat geval koortsachtig zoeken naar een tweede persoon, is niet echt geloofwaardig.

Voorstel 7.5

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om per 17 november 2007:

1. de bestuursverkiezingen uit het Reglement Kandidaatstelling te halen en
2. over te gaan op een eenduidig systeem van voordrachten door het bestuur, waarbij
3. de kiesverenigingen (op landelijk en provinciaal niveau) en de leden (op kiesvereniging niveau) het recht hebben om tegenkandidaturen voor verkiezingen in te dienen,
4. een en ander conform de volgende tekst (naarbij aantekenend dat het Reglement Provinciale Unie en het model-reglement Lokale ChristenUnie op een volgend congres nog herzien worden):

7.5.1 Reglement Uniecongres

Bestuursverkiezingen.

Artikel 14a.

1. Voor de benoeming van bestuursleden stelt het Landelijk Bestuur per vacature een enkelvoudige voordracht op en legt deze voordracht voor aan het Uniecongres.
2. Betreft het de vacature van voorzitter, dan stelt het Landelijk Bestuur een tweevoudige voordracht op, tenzij de zittende voorzitter herkiesbaar is en het Landelijk Bestuur hem voor herbenoeming wil voordragen. In dat geval volstaat een enkelvoudige voordracht van die strekking.
3. Het Landelijk Bestuur kan een selectiecommissie instellen, die een advies inzake de voordracht opstelt. Hiervoor is geen voorafgaande toestemming van het Uniecongres nodig.
4. In de procedure voor de bestuursverkiezingen wordt ten aanzien van de volgende punten zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de kandidaatstellingsprocedure uit het Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen:
  - a. de profielschets van de kandidaten,
  - b. de selectiecommissie,
  - c. de werving van de kandidaten,
  - d. de selectie van de kandidaten en
  - e. de communicatie met de kandidaten,
  - f. de bekendmaking van de stukken,met dien verstande dat het bestuur de voor de procedure geldende termijnen vaststelt.
5. Nadat het Landelijk Bestuur een voordracht als bedoeld in de eerste twee leden heeft bekendgemaakt, kunnen kiesverenigingen gemotiveerd een tegenkandidatuur indienen. Een tegenkandidatuur behoeft de instemming van de persoon die het betreft. Op het indienen van een tegenkandidatuur is het in artikel 12 omtrent amendementen bepaalde, van overeenkomstige toepassing.
6. Bestuursleden kunnen slechts worden benoemd, wanneer zij te voren de Bewilligingverklaring hebben ondertekend.

7.5.2 Reglement Provinciale Unie

Bestuursverkiezingen.

Artikel 13a.

1. Voor de benoeming van bestuursleden stelt het Provinciale Uniebestuur per vacature een enkelvoudige voordracht op en legt deze voordracht voor aan de Provinciale Unievergadering.
2. Het Provinciale Uniebestuur kan een selectiecommissie instellen, die een advies inzake de voordracht opstelt. Hiervoor is geen voorafgaande toestemming van de Provinciale Unievergadering nodig.
3. In de procedure voor de bestuursverkiezingen wordt ten aanzien van de volgende punten zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de kandidaatstellingsprocedure uit het Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen:
  - a. de selectiecommissie,
  - b. de werving van de kandidaten,
  - c. de selectie van de kandidaten en
  - d. de communicatie met de kandidaten,
  - e. de bekendmaking van de stukken,met dien verstande dat het Provinciale Uniebestuur de voor de procedure geldende termijnen vaststelt.
4. Nadat het Provinciale Uniebestuur een voordracht als bedoeld in het eerste lid heeft bekendgemaakt, kunnen kiesverenigingen gemotiveerd een tegenkandidatuur indienen. Een tegenkandidatuur behoeft de instemming van de persoon die het betreft. Op het indienen van een tegenkandidatuur is het in artikel x omtrent amendementen bepaalde, van overeenkomstige toepassing.
5. Bestuursleden kunnen slechts worden benoemd, wanneer zij te voren de Bewilligingverklaring hebben ondertekend.

7.5.3 Model Reglement Lokale ChristenUnie

Bestuursverkiezingen.

Artikel 10a.

1. Voor de benoeming van bestuursleden stelt het bestuur per vacature een enkelvoudige voordracht op en legt deze voordracht voor aan de algemene vergadering.
2. Het bestuur kan een selectiecommissie instellen, die een advies inzake de voordracht opstelt. Hiervoor is geen voorafgaande toestemming van de algemene vergadering nodig.
3. In de procedure voor de bestuursverkiezingen wordt ten aanzien van de volgende punten zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de kandidaatstellingsprocedure uit het Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen:
  - a. de profielschets van de kandidaten,
  - b. de selectiecommissie,
  - c. de werving van de kandidaten,
  - d. de selectie van de kandidaten en
  - e. de communicatie met de kandidaten,
  - f. de bekendmaking van de stukken,met dien verstande dat het bestuur de voor de procedure geldende termijnen vaststelt.
4. Nadat het bestuur een voordracht als bedoeld in het eerste lid heeft bekendgemaakt, kunnen leden gemotiveerd een tegenkandidatuur indienen. Een tegenkandidatuur behoeft de instemming van de persoon die het betreft. Op het indienen van een tegenkandidatuur is het in artikel 19 omtrent amendementen bepaalde, van overeenkomstige toepassing.
5. Bestuursleden kunnen slechts worden benoemd, wanneer zij te voren de Bewilligingverklaring hebben ondertekend.

Voorbeeld: overzicht tijdpad bestuursverkiezingen
(voorbeeld Landelijk Bestuur)

Actie	Wie	Voorbeeldplanning
Bestuur is permanent bezig met scouting van kandidaten voor bestuursverkiezingen.	Bestuur	Nu
Bestuur inventariseert aantal vacatures en herkiesbaren.	Bestuur	
Bestuur stelt eventueel selectiecommissie in.	Bestuur	15 november 2007
Selectiecommissie start werving, mensen kunnen solliciteren, er kunnen voordrachten worden gedaan.	Selectiecommissie	1 december
Einde werving- en selectieperiode.		15 januari 2008
Selectiecommissie start selectie.	Selectiecommissie	15 januari 2008
Selectiecommissie communiceert met kandidaten over hun eventuele voordracht	Selectiecommissie	
Selectiecommissie presenteert voordracht aan het bestuur.	Selectiecommissie	1 februari 2008
Bestuur bespreekt advies selectiecommissie en stelt voordracht vast.	Bestuur	15 februari 2008
Bestuur communiceert met kandidaten over plaats op concept-kandidatenlijst	Bestuur	15 februari 2008
Bestuur roept Uniecongres bijeen en maakt de voordracht bekend.	Bestuur	1 maart 2008
Kiesverenigingen kunnen een tegenkandidatuur stellen.	Kiesverenigingen	1 april 2008
Uniecongres		15 april 2008

7.6 Herzieningsvoorstel Bewilligingverklaring

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Herzieningsvoorstel Bewilligingverklaring

Inleiding

Met zijn 26 artikelen is de huidige bewilligingverklaring behoorlijk omvangrijk. De selectiecommissie voor de Tweede Kamerverkiezingen 2006 heeft het Landelijk Bestuur daarom ook geadviseerd om hiernaar te kijken.

Knelpunten

Het knelpunt van de bewilligingverklaring is met name 'kwantitatief' van aard: de verklaring is gewoon te lang. Daarnaast is er een aantal zaken dat met de komst van de Gedragscode dubbel geregeld is en is er een aantal artikelen dat net iets te veel wil regelen.

In de toelichting per artikel staat nader aangegeven wat de reden voor eventuele wijziging is.

Advies bestuur Bestuurdersvereniging

Het herzieningsvoorstel is ter advies voorgelegd aan het bestuur van de Bestuurdersvereniging. Het bestuur kon zich goed vinden in het voorstel.

Voorstel 7.6

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om de Bewilligingverklaring te herzien en als volgt vast te stellen:

Bewilligingverklaring ChristenUnie <i>Ingaande per 13 november 2004</i>	Bewilligingverklaring <i>Ingaande per 17 november 2007</i>	Toelichting
Ondergetekende: ..... (achternaam) ..... (alle voorletters) ..... (geboortedatum) ..... (roepnaam) ..... (adres) ..... (postcode) ..... (woonplaats)		
VERKLAART: Algemeen:	Algemeen deel	
1. Ik ben lid van een bij de ChristenUnie aangesloten lokale ChristenUnie ..... en ben geen lid van een andere politieke partij;	1. Ik, ... (vermelden naam) ben lid van de ChristenUnie kiesvereniging ..... (vermelden naam kiesvereniging) en ik ben geen lid van een andere politieke partij.	
2. Ik aanvaard een kandidatuur voor	2. Door deze verklaring te ondertekenen, bewillig ik in een kandidatuur voor ..... (vermelden kandidaatstellingsprocedure).	
3. Ik onderschrijf de UnieFundering en UnieVerklaring van de ChristenUnie (zie aangehechte bijlage) en de statuten en reglementen van de partij;	3. Ik onderschrijf de Uniefundering en de Unieverklaring van de ChristenUnie.	<ul style="list-style-type: none"> • 'Statuten en reglementen' naar art. 4
4. Indien ik word verkozen, aanvaard ik de benoeming en zal ik in woord en daad naar vermogen de door de ChristenUnie voorgestane beginselen uitdragen.		<ul style="list-style-type: none"> • Wordt voldoende geregeld in de Gedragscode In art. 2 van de Gedragscode wordt een aantal 'kernwaarden' genoemd waaraan ChristenUnie-politici hun functioneren aan kunnen normeren. Ze zijn aanspreekbaar op christelijke normen en waarden, betrokken, dienstbaar, deskundig etc. Normering aan de Gedragscode is vervolgens een onderdeel geworden in de herziene Bewilliging verklaring (art. 4). Daarom kan de huidige bepaling uit de Bewilligingverklaring.
5. Ik heb zaken uit mijn verleden die mogelijk conflicteren met de uitgangspunten van de ChristenUnie bekend gemaakt;		<ul style="list-style-type: none"> • Zie bovenstaande toelichting
6. Ik ben op de hoogte van de wettelijke en de door de partij vastgestelde onverenigbaarheid van functies in vertegenwoordigende lichamen en/of partijorganen;	4. Ik ben gehouden aan de binnen de ChristenUnie geldende statuten, reglementen en voor het politieke werk relevante besluiten. Dit geldt in het bijzonder voor: a. de Gedragscode voor ChristenUnie-politici en b. de Regeling Verenigbaarheid functies,	<ul style="list-style-type: none"> • Doorwerking bewilligingverklaring naar alle besluiten binnen de partij Met het ondertekenen van de bewilligingverklaring, normeert de ondertekenaar zich nogmaals expliciet aan de regels en gebruiken binnen de partij. Om het belang van de

	waarvan ik mij van de inhoud op de hoogte heb gesteld.	<p>Gedragscode en de Regeling Verenigbaarheid functies (voorheen Notitie Verenigbaarheid functies) aan te geven, worden deze expliciet benoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stemmen zonder last Volksvertegenwoordigers stemmen 'zonder last', zo lezen we in de Grondwet. Ze hebben een zgn. 'vrij mandaat' van de kiezer. Dit betekent niet meer en niet minder dat de rechtsgeldigheid van stemmingen niet kan worden aangevochten, als bijv. een kamer- of raadslid in strijd met partijafspraken stemt. Hij heeft zijn eigen verantwoordelijkheid.
7.	Ik zal zorgen dat ik geen onverenigbare functies bekleed en zal bij twijfel al mijn functies en nevenfuncties voorleggen aan de Toetsingscommissie van de ChristenUnie;	<ul style="list-style-type: none"> • Zie bovenstaande toelichting
8.	Ik zal de bij de functie behorende verantwoordelijkheden op mij nemen en ben bereid de hele zittingsperiode aan te blijven;	<ul style="list-style-type: none"> • Wordt voldoende geregeld in de Gedragscode In art. 3 lid 1 van de Gedragscode is geregeld dat een ChristenUnie-politicus zorg draagt voor een 'goede ambtsvervulling'.
9.	Ik zal mij richten naar het vastgestelde kernprogramma van de ChristenUnie en stem in met het hierop gebaseerde verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. Eventuele bezwaren tegen onderdelen van het verkiezingsprogramma heb ik vooraf bekend gemaakt aan het partijbestuur of zal ik indien het programma nog niet is goedgekeurd door de besluitvormende ledenvergadering uiterlijk binnen een week na ontvangst van het gewijzigde programma bekend maken aan het partijbestuur.	<p>5. Ik ben gehouden om het door de ChristenUnie opgestelde kernprogramma en het daarop gebaseerde verkiezingsprogramma uit te dragen en te verdedigen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regel volstaat Bezwaren of bedenkingen tegen onderdelen van een kernprogramma of verkiezingsprogramma zullen er waarschijnlijk altijd wel zijn. Het gaat er alleen om dat de bezwaren niet uitgedragen worden. Van een kandidaat mag verwacht worden dat hij de partijstandpunten in het openbaar verdedigt. Dit neemt niet weg dat hij 'privé' een alternatieve mening kan houden. <p>Wanneer er bedenkingen zijn, is het goed dat deze worden besproken met het bestuur. Het bestuur kan een kandidaat ook naar eventuele bedenkingen vragen. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde komen bij selectie- of functioneringsgesprekken.</p> <p>In het kerkrecht wordt dit ook wel het 'recht van gravamen' genoemd. Wanneer iemand een ernstige bedenking (gravamen) heeft tegen een standpunt, draagt hij die bedenking niet openlijk uit, maar kan hij langs interne weg zijn bedenking aan het bestuur voorleggen. Deze zal de bedenking onderzoeken. Vervolgens kan het standpunt worden gewijzigd. Gebeurt dit echter niet, dan dient de indiener van het gravamen zich loyaal op te stellen.</p>
10.	Ik zal mijn zetel/functie/kandidatuur per direct ter beschikking stellen/neerleggen/intrekken wanneer ik niet langer lid ben van enige bij de ChristenUnie aangesloten	<ul style="list-style-type: none"> • Niet nodig Wanneer iemand 'gewetensbezwaard' zou zijn of raken,

	lokale ChristenUnie, of wanneer ik bovengenoemde beginselen niet langer zou onderschrijven of bovengenoemd kernprogramma en verkiezingsprogramma niet langer zou kunnen aanvaarden;		hoeft dat niet persé direct tot het einde van zijn kandidatuur of functie te leiden. De regel van (nieuw) art. 5 blijft gelden.
11.	Ik zal mij conformeren aan de besluiten van het landelijk bestuur / bestuur van de Provinciale Unie / bestuur van de lokale ChristenUnie en het Uniecongres / de Provinciale Unievergadering / de algemene vergadering van de lokale ChristenUnie (doorhalen wat niet van toepassing is);		<ul style="list-style-type: none"> • Is geregeld in nieuw art. 4 Daar worden 'statuten, reglementen en besluiten' alledrie genoemd.
Voor vertegenwoordigende functies:		Bijzonder deel voor ChristenUnie-politici	
		6. Ik zal actief deelnemen aan de gezamenlijke campagneactiviteiten. Als ik voor mijzelf campagne ga voeren, vraag ik daar eerst goedkeuring voor aan het campagne team. Ik gebruik daarbij altijd de bestaande ChristenUnie-huisstijl.	<ul style="list-style-type: none"> • Verplaatsing Dit is het enige artikel dat ziet op de campagne, de overige artikelen zien allemaal op de situatie waarin de kandidaat al verkozen is. Daarom is het duidelijker om dit artikel als eerste te noemen.
12.	Ik voldoe aan de wettelijke eisen die gesteld zijn aan het lidmaatschap van		<ul style="list-style-type: none"> • Toetsing 'incompatibiliteiten' door bestuur Het onderzoeken van eventuele omstandigheden die er voor zorgen dat een kandidaat niet aan de wettelijke eisen voor een bepaalde kandidatuur voldoet, moet niet alleen afhangen van de kandidaat zelf. Het bestuur moet nagaan welke regels (zowel wettelijke als 'partijregels') gelden en heeft daar de eerste verantwoordelijkheid in. Het mag daarin niet alleen afgaan op de verklaring van de kandidaat. Daarom kan het huidige art. 12 worden geschrapt.
13.	Ik ben niet tegelijk ook kandidaat voor een andere partij;		<ul style="list-style-type: none"> • Overbodig In de eerste vijf artikelen belooft de kandidaat al het nodige dat betrekking heeft op loyaliteit richting de ChristenUnie en waar de partij voor staat. Daarbij past zeker niet dat een kandidaat zich ook kandidaat stelt voor een andere partij. De huidige bepaling kan dan ook gezien worden als een (te) gedetailleerde uitwerking van de eerste vijf artikelen. Het is daarom overbodig. Hier komt overigens bij dat het wettelijk niet is toegestaan dat een kandidaat op meerdere kandidatenlijsten voorkomt.
14.	Indien ik word verkozen zal ik bij mijn installatie de eed afleggen;	7. Indien ik word verkozen, zal ik bij mij mijn installatie de eed afleggen.	
15.	Indien ik word verkozen zal ik mij aansluiten en zolang ik in deze functie zitting heb zal ik aangesloten blijven bij de ChristenUnie-fractie, in het verband van deze fractie regelmatig deelnemen aan het overleg over in het betreffende vertegenwoordigende orgaan aan de orde gestelde of te stellen aangelegenheden en mij, met behoud	8. Indien ik word verkozen, zal ik deel uitmaken van de ChristenUnie-fractie.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdregeel volstaat In lijn met wat in de toelichting bij (oud) art. 8 is aangegeven, geldt ook hier dat een 'goede ambtsvervulling' mag worden verwacht. Daar hoort bij dat iemand ook binnen de fractie het nodige doet. Om niet onnodig in details te vervallen kan wat daaronder precies wordt verstaan buiten het artikel worden

	van de door de Wet en goede politieke zede van mij verlangde zelfstandigheid, zoveel mogelijk gedragen naar het resultaat van bedoeld fractieoverleg;		gelaten. Binnen de fracties kunnen natuurlijk nadere afspraken worden gemaakt (al dan niet aan de hand van het model-fractiereglement van de ChristenUnie).
16.	Ik zal mijn zetel opgeven als ik toch uit de ChristenUnie-fractie stap;	9. Indien ik word verkozen en om welke reden dan ook daarna geen deel (meer) uitmaak van de ChristenUnie-fractie, of geen lid meer ben van een kiesvereniging, zal ik mijn zetel ter beschikking stellen.	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijker formuleren De huidige formulering laat een beetje in het midden wat de ondertekenaar van de bewilligingverklaring moet doen als hij uit de fractie gezet wordt (denk aan eventuele 'vervallenverklaring' in de zin van het model-fractiereglement). Daarom is 'niet meer deel uitmaken van' beter.
17.	Ik ben bereid zitting te nemen in commissies, die door het betrokken vertegenwoordigend orgaan worden ingesteld;		<ul style="list-style-type: none"> • Wordt voldoende geregeld in de Gedragscode In art. 3 lid 1 van de Gedragscode is geregeld dat een ChristenUnie-politicus zorg draagt voor een 'goede ambtsvervulling'. Daar valt lidmaatschap van commissies ook onder.
18.	Indien ik word verkozen zal ik samen met de overige leden van de ChristenUnie-fractie de leden regelmatig op de hoogte houden van ontwikkelingen en ik zal ook geregeld uitleg geven over het gevoerde beleid en ingenomen standpunten;		<ul style="list-style-type: none"> • Wordt voldoende geregeld in de Gedragscode Een tekst van gelijke strekking is nu in art. 7 van de Gedragscode opgenomen.
19.	Ik zal de andere kandidaten op de kandidatenlijst niet schaden ten gunste van mijzelf;		<ul style="list-style-type: none"> • Overbodig Het al dan niet bewust schaden van andere kandidaten kan nooit een gedraging zijn die past met hoe de ChristenUnie haar politiek wil bereiken. In art. 2 van de Gedragscode staat dat ChristenUnie-politici aanspreekbaar zijn op christelijke normen en waarden. Dat moet voldoende zijn.
20.	Ik zal actief deelnemen aan de gezamenlijke campagneactiviteiten. Als ik voor mijzelf campagne ga voeren, vraag ik daar eerst goedkeuring voor aan het campagneteam. Ik gebruik daarbij altijd de bestaande ChristenUnie-huisstijl;		<ul style="list-style-type: none"> • Verplaatsing
21.	Ik zal de ChristenUnie-boodschap uitdragen en ben mij bewust van de positie van volksvertegenwoordiger namens de ChristenUnie;		<ul style="list-style-type: none"> • Idee is al voldoende gewaarborgd De combinatie van de 'goede ambtsvervulling' (art. 3 lid 1 Gedragscode), het aanspreekbaar zijn op christelijke normen en waarden (art. 2 sub a Gedragscode) en van het 'gehouden zijn aan het kern- en verkiezingsprogramma' (nieuw art. 5 Bewilligingverklaring) is voldoende.
22.	Indien ik verkozen word ben ik verplicht om lid te worden van de Bestuurdersvereniging ChristenUnie, met nakoming van alle daaraan verbonden rechten en plichten gedurende de periode dat ik als volksvertegenwoordiger namens de ChristenUnie deze functie vervul.	10. Indien ik word verkozen, wil ik, voor de duur van de functie waarvoor ik ben verkozen, lid zijn van de Bestuurdersvereniging, met alle daaraan verbonden rechten en plichten.	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijkere formulering De tekst van de nieuwe formulering is nu zo dat als de zgn. 'opschortende voorwaarde' komt te vervallen, het volgende verklaard wordt: "Ik wil voor de duur van de functie waarvoor ik ben verkozen, lid zijn van de Bestuurdersvereniging..." Deze verklaring maakt duidelijk dat de ondertekenaar ervan

		lid wil worden en het, na acceptatie door het bestuur van de Bestuurdersvereniging, ook daadwerkelijk lid is.
23. Ik zal deelnemen aan een coachingsgesprek binnen twee maanden na de aanstelling waarin verwachtingen worden uitgesproken en afspraken worden vastgelegd met o.a. data voor functionerings- cq. coachingsgesprekken;	11. Indien ik word verkozen, ben ik bereid om regelmatig met het bestuur van de betreffende ChristenUnie-geleding gesprekken te voeren aangaande verwachtingen omtrent mijn functioneren en daarover afspraken te maken.	<ul style="list-style-type: none"> • Minder details in verhouding bestuur-fractie De huidige artikelen 23-26 bevatten vrij gedetailleerde afspraken in de verhouding tussen fractie en bestuur. Om te voorkomen dat de bewilligingverklaring verplichtingen oplegt en verwachtingen wekt die in de praktijk niet uitgevoerd worden, volstaat een algemene bepaling als voorgesteld in 10. <p>Overigens wordt in het model fractiereglement voor raads- en statenleden ook het nodige geregeld inzake communicatie en afstemming tussen bestuur en fractie (art. 22).</p>
24. Ik zal deelnemen aan een teamtraining, wanneer die georganiseerd zal worden;		
25. Ik stem er mee in dat leden van het voor deze kandidaatstellingsprocedure verantwoordelijke bestuur de fractievergaderingen kunnen bijwonen om zich een beeld te kunnen vormen over het reilen en zeilen binnen de fractie;		
26. Ik stem er mee in dat gesprekken tussen een afvaardiging van de fractie en een afvaardiging van het verantwoordelijke bestuur op regelmatige basis gehouden worden.		
<i>Aldus besproken en vastgesteld door het Uniecongres op 13 november 2004.</i>		
Naam Plaats Datum Handtekening	Naam Plaats Datum Handtekening	

7.7 Voorstel Regeling Verenigbaarheid functies

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Voorstel Regeling Verenigbaarheid functies

Inleiding

In mei 2005 heeft het bestuur de notitie Verenigbaarheid functies vastgesteld en naar de lokale en provinciale besturen gestuurd met het verzoek om deze als richtlijn toe te passen bij kandidaatstellingsprocedures. Hoewel we er vanuit konden gaan dat de notitie een breed draagvlak had, lijkt het er echter op dat verschillende besturen de notitie naast zich neerleggen of in ieder geval niet als leidend laten meewegen. Kennelijk vindt men dat er geen, of onvoldoende redenen zijn om de notitie (strikt) toe te passen.

Het Landelijk Bestuur hecht er echter aan dat de notitie partijbreed naleving krijgt. Daarom heeft het in zijn vergadering van 26 april 2007 besloten om de notitie in de vorm van een bindende landelijke regeling aan het Uniecongres ter goedkeuring voor te leggen.

Regeling

De regeling is (zeer) kort van opzet en verwijst naar de bijhorende tabel. De regeling kent ook een 'hardheidsclausule': alleen in bijzondere gevallen kan het bestuur van de regeling afwijken.

Toelichting op de regeling en motivatie van de verschillende keuzes, vindt u in de tekst na de regeling en de bijlagen.

Wijzigingen in de regeling ten opzichte van de bestaande notitie

Ten opzichte van de bestaande Notitie, zijn de volgende zaken inhoudelijk veranderd:

- a. De combinatie tussen 'lagere' politieke functies en 'hogere' bestuurlijke functies wordt niet langer als 'positieve, aan te moedigen' combinatie gezien, maar als een 'mogelijke' combinatie (zie 2.3, onder b).
- b. De combinatie van het lidmaatschap van zowel een kiesverenigingbestuur als een Provinciale Uniebestuur wordt niet langer als 'mogelijk', maar als 'af te raden' benoemd (zie 2.3, onder f).
- c. Echtgenoten en familieleden (t/m 2^e graad) in de zelfde functie, in de zelfde eenheid is niet langer hoofdzakelijk 'onverenigbaar', maar wordt een 'af te raden combinatie' (zie 2.3, onder h).
- d. Er is een relatie opgenomen met de Bewilligingverklaring en de Gedragscode voor ChristenUnie-politici (zie 2.4).

Voorstel 7.7

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om een Regeling Verenigbaarheid functies met bijlagen, ingaande 17 november 2007, als volgt vast te stellen

Regeling Verenigbaarheid functies

Artikel 1.

Toepassing.

1. Naast de wettelijke regels inzake de verenigbaarheid van politieke functies, hanteert de ChristenUnie aanvullende regels.
2. De aanvullende regels staan vermeld in de bij deze regeling behorende tabel. Deze is opgenomen als 'bijlage 1'. De wettelijke regels staan vermeld in 'bijlage 2'.

Artikel 2.

Naleving en handhaving.

Het Landelijk Bestuur, de besturen van de Provinciale Unies en de besturen van de kiesverenigingen zijn binnen hun werkgebied belast met zowel het toezicht op de naleving als de handhaving van de regeling.

Artikel 3.

Advies en melding bij afwijking.

1. Provinciale Uniebesturen en besturen van kiesverenigingen kunnen de betreffende bestuurscontactpersoon binnen het Landelijk Bestuur om advies vragen inzake de toepassing van de regeling.
2. Indien een Provinciale Uniebestuur of een bestuur van een kiesvereniging afwijkt van de Regeling Verenigbaarheid functies, maakt het daarvan melding bij de betreffende bestuurscontactpersoon binnen het Landelijk Bestuur.

Artikel 5.

Hardheidsclausule.

Indien de toepassing van een of meerdere onderdelen van deze regeling zodanig uitwerkt dat het de ChristenUnie schaadt of beperkt, of op een andere manier tot onwenselijke of onredelijke uitkomsten leidt, dit ter beoordeling van het betreffende bestuur, dan kan het bestuur besluiten om van het betreffende onderdeel af te wijken. Het bestuur stelt de vergadering zo snel mogelijk van een dergelijke beslissing in kennis.

Bijlage 1: Partijregels verenigbaarheid van functies																																					
	1. KVbl	2. GRslid	3. GRlid	4. FRAsL	5. Rgrif.	6. Gens.	7. Weth.	8. Burg.	9. PUBL	10. PSslid	11. PSlid	12. FRAsP	13. Sgrif.	14. ProS.	15. lid GS	16. CvdK	17. LBlid	18. TKlid	19. EKlid	20. EPlid	21. Sc b. kv	22. Sc GR	23. Sc b.PU	24. Sc PS	25. Sc b. LB	26. Sc TK	27. Sc EK	28. Sc EP	29. Wrkn.	30. Wrkf.	31. Min	32. Sis	33. RvS	34. Fam.			
1. Bestuurslid kiesvereniging																																					
2. Gemeenteraad schaduwfractie (niet in cie.)	A																																				
3. Gemeenteraadslid	O	Nvt																																			
4. Fractieassistent lokaal (betaald)	O	M	A																																		
5. Raadsgriffier	O	O	J	O																																	
6. Gemeentesecretaris	O	O	J	O	J																																
7. Wethouder	O	O	J	O	J	J																															
8. Burgemeester	O	O	J	O	J	J	J																														
9. Bestuurslid Prov. Unie	A	M	M	A	M	M	M	M																													
10. Lid schaduwfractie Prov. Staten (niet in cie.)	M	M	M	M	M	M	M	M	A																												
11. Prov. Statenlid	O	M	O	M	O	O	O	O	O	Nvt																											
12. Fractieassistent provinciaal (betaald)	M	M	M	M	M	A	M	M	O	M	A																										
13. Griffier van de Staten	M	M	J	M	O	O	J	J	O	O	J	O																									
14. Provinciesecretaris	M	M	J	M	O	O	J	J	O	O	J	O	J																								
15. Lid Gedeputeerde Staten	O	A	J	A	O	O	J	J	O	O	J	O	J	J																							
16. Commissaris vd Koningin	O	A	J	A	O	O	J	J	O	O	J	O	J	J	J																						
17. Bestuurslid Landelijk Bestuur	O	M	M	A	M	M	M	M	O	M	M	A	M	M	M	M																					
18. Lid Tweede Kamer	O	M	O	O	O	O	O	O	O	M	O	O	O	O	O	J	O																				
19. Lid Eerste Kamer	O	M	M	M	M	M	M	M	O	M	M	M	M	M	M	J	O	J																			
20. Lid Eurofractie	O	M	O	O	O	O	O	O	O	M	O	O	O	O	O	J	O	O	O																		
21. Sel.cie. bestuursleden kiesverenigingen	M	M	O	M	M	A	O	A	A	M	M	M	M	M	M	M	A	M	M	M																	
22. Sel.cie. gemeenteraadsliden	M	P	A	O	P	P	P	O	M	P	P	P	P	P	P	P	M	P	P	P	M																
23. Sel.cie. bestuursleden Provinciale Unie	P	M	M	M	M	M	M	M	M	M	O	M	M	M	O	A	A	M	M	M	M	M															
24. Sel.cie. statenleden	P	P	P	P	P	P	P	P	M	P	A	O	P	P	P	O	M	P	P	P	M	M	M														
25. Sel.cie. bestuursleden Landelijk Bestuur	P	M	M	M	M	M	M	M	P	M	M	M	M	M	M	M	M	O	O	O	M	M	M	M													
26. Sel.cie. Tweede Kamerleden	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	M	A	P	P	M	M	M	M	M												
27. Sel.cie. Eerste Kamerleden	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	M	P	A	P	M	M	M	M	M	M											
28. Sel.cie. Eurofractieleden	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	M	P	P	A	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
29. Medewerker Partijbureau	A	P	P	M	M	M	M	M	A	P	P	M	M	M	M	M	O	A	A	A	A	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
30. Medewerker EK/TK/Euro/kv/Prov. fractieondersteuning	M	P	P	M	M	M	M	M	M	P	P	M	M	M	M	M	O	A	A	A	A	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
31. Minister	O	O	J	O	O	O	J	J	O	O	J	O	O	O	J	J	O	J	J	J	J	A	A	A	A	A	A	M	M	M	O	O					
32. Staatssecretaris	O	O	J	O	O	O	J	J	O	O	J	O	O	O	J	J	O	J	J	J	A	A	A	A	A	M	M	M	O	O	J						
33. lid Raad van State	M	O	J	O	J	J	J	J	M	O	J	O	J	J	J	J	M	J	J	J	M	A	M	A	M	A	A	A	A	O	O	J	J				
34. Echtgenoten en familie (t/m 2e graad), zelfde functie, zelfde eenheid	A	M	A	M	Nvt.	Nvt.	A	Nvt.	A	M	A	M	Nvt.	A	A	Nvt.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	M	M	A	A	A	A	A	

P = positieve combinatie - aan te moedigen
M = mogelijke combinatie
A = af te raden combinatie
O = onverenigbare combinatie
J = juridisch onmogelijke combinatie
Nvt = niet van toepassing - onmogelijke combinatie

De waarderingen gelden voor de betreffende combinaties en kunnen niet onderling met elkaar vergeleken worden (dat de ene combinatie positiever zou zijn dan de andere).

Bijlage 2: Wettelijke regels verenigbaarheid van functies

Het lidmaatschap van een volksvertegenwoordiging is volgens de wet niet verenigbaar met bepaalde beroepen of maatschappelijke functies. Gemeenteraadsleden mogen bijvoorbeeld niet in hun gemeente gemeenteamtenaar zijn. Daarnaast zijn er ook regels m.b.t. zakelijke betrekkingen van een volksvertegenwoordiger. Deze regels zijn bedoeld om belangenverstremming te voorkomen en worden incompatibiliteiten genoemd. Een overzicht is terug te vinden in onderstaande tabellen.

Naast sommige functies zijn ook bepaalde handelingen verboden voor raads/statenleden, wethouders en gedeputeerden (Art. 15 en 41c/40c Gemeentewet/Provinciewet). Hierbij gaat het vooral om zakelijke betrekkingen tussen de gemeente/provincie en het raads/statenlid. Vooral voor raads/statenleden met een eigen bedrijf in een kleinere gemeente kan dit grote financiële consequenties hebben.

Een lid van de **Staten-Generaal** kan slechts lid zijn van één van beide kamers.
Een in Nederland gekozen lid van het **Europees Parlement** en een lid van de Staten-Generaal kan niet tevens zijn (Art. 57 Grondwet, Art 1-4 Wet incompatibiliteiten Staten-Generaal en Europees Parlement):

- a. minister; *
- b. staatssecretaris; *
- c. lid van de Raad van State;
- d. lid van de Algemene Rekenkamer;
- e. Nationale ombudsman;
- f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;
- g. lid van of (plaatsvervangend) procureur-generaal of advocaat-generaal bij de Hoge Raad.
- h. lid van de Raad van bestuur of de Raad van advies van de Centrale organisatie werk en inkomen, het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of de Sociale verzekeringsbank, genoemd in de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen; **
- i. lid van de commissie van toezicht, bedoeld in artikel 64 van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002. **
- j. commissaris van de Koning; **
- k. militaire ambtenaar in werkelijke dienst; **
- l. ambtenaar bij de Raad van State, de Algemene Rekenkamer of het bureau van de Nationale ombudsman of iemand die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam is bij deze instanties; **
- m. ambtenaar bij een ministerie, alsmede de daaronder ressorterende instellingen, diensten en bedrijven of iemand die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam is bij deze instanties; **

* Niettemin kan een minister of staatssecretaris, die zijn ambt ter beschikking heeft gesteld, dit ambt verenigen met het lidmaatschap van de Staten-Generaal, totdat omtrent die beschikbaarstelling is beslist (Art. 57.3 Grondwet)

** Iemand die een ambt bekleedt als bedoeld onder h t/m m en die is toegelaten tot het lidmaatschap van de Tweede Kamer of het Europees Parlement krijgt eervol ontslag of wordt op verzoek tijdelijk ontheven van de waarneming van zijn ambt (Art 3.6 Wet incompatibiliteiten Staten-Generaal en Europees Parlement). Iemand die deze ambten bekleedt en is toegelaten tot het lidmaatschap van de Eerste Kamer wordt van rechtswege op non-activiteit gesteld. De bezoldiging wordt daarbij ingehouden. In plaats daarvan wordt door betrokkene een non-activiteitswedde genoten ten bedrage van de helft van het laatste door hem in zijn ambt genoten bezoldiging.

<p>Een raadslid is niet tevens (art. 13 Gemeentewet):</p> <ul style="list-style-type: none"> a. minister; b. staatssecretaris; c. lid van de Raad van State; d. lid van de Algemene Rekenkamer; e. Nationale ombudsman; f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman; g. commissaris van de Koning; h. gedeputeerde; i. secretaris van de provincie; j. griffier van de provincie; k. burgemeester; l. wethouder; *** n. lid van de rekenkamer; o. lid van een deelraad; p. lid van het dagelijks bestuur van een deelgemeente; q. ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt. Een raadslid mag echter wel ambtenaar van de burgerlijke stand zijn. Een raadslid mag ook uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verrichten, of werkzaam zijn voor een school voor openbaar onderwijs. **** <p>Een wethouder of burgemeester is niet tevens (art. 36b/68 Gemeentewet)</p> <p>Zie boven (muv l/k en voor burgemeester laatste volzin van q) +</p> <ul style="list-style-type: none"> r. lid van de rekenkamer van de provincie waarin de gemeente waar hij wethouder is, is gelegen; s. lid van de raad van een gemeente; *** t. ambtenaar, door of vanwege het Rijk of de provincie aangesteld, tot wiens taak behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de gemeente; u. functionaris die krachtens de wet of een algemene maatregel van bestuur het gemeentebestuur van advies dient. 	<p>Een statenlid is niet tevens (art. 13 Provinciewet)</p> <ul style="list-style-type: none"> a. minister; b. staatssecretaris; c. lid van de Raad van State; d. lid van de Algemene Rekenkamer; e. Nationale ombudsman; f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman; g. commissaris van de Koning; h. gedeputeerde; *** i. lid van de rekenkamer; j. ambtenaar, door of vanwege het provinciebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt. Een statenlid mag echter wel vrijwilliger zijn of ander persoon die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht. <p>Een gedeputeerde of Commissaris van de Koning is niet tevens (art. 35c/67 Provinciewet)</p> <p>Zie boven (muv h/g en voor commissaris laatste volzin van j) +</p> <ul style="list-style-type: none"> k. lid van de provinciale staten; *** l. lid van de raad van een gemeente; m. burgemeester; n. wethouder; o. lid van een deelraad; p. lid van het dagelijks bestuur van een deelgemeente; q. lid van de rekenkamer van een in de betrokken provincie gelegen gemeente; r. ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur van een in de provincie gelegen gemeente aangesteld of daaraan ondergeschikt; s. voorzitter van of lid van het bestuur van of ambtenaar in dienst van een in de provincie gelegen waterschap; t. ambtenaar in dienst van een bij gemeenschappelijke regeling ingesteld lichaam waarvan een orgaan aan toezicht van gedeputeerde staten is onderworpen; u. ambtenaar, door of vanwege het Rijk aangesteld, tot wiens taak behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de provincie; v. functionaris, krachtens wet of algemene maatregel van bestuur geroepen om het provinciebestuur van advies te dienen.
---	--

*** Een lid van de raad/staten kan tevens wethouder/gedeputeerde zijn van de gemeente/provincie waar hij lid van de raad/staten is gedurende het tijdvak dat aanvangt op de dag van de stemming voor de verkiezing van de leden van de raad/staten en eindigt op het tijdstip waarop de wethouders/gedeputeerden ingevolge art. 42/41, eerste lid, aftreden, of gedurende het tijdvak dat aanvangt op het tijdstip van zijn benoeming tot wethouder/gedeputeerde en eindigt op het tijdstip waarop de goedkeuring van de geloofsbrief van zijn opvolger als lid van de raad/staten onherroepelijk is geworden of waarop het centraal stembureau heeft beslist dat geen opvolger kan worden benoemd. Hij wordt geacht ontslag te nemen als lid van de raad/staten met ingang van het tijdstip waarop hij zijn benoeming tot wethouder/gedeputeerde aanvaardt.

**** Onderwijspersoneel is uitgezonderd, omdat anders ongelijkheid zou bestaan tussen onderwijs aan openbare scholen die vanwege hun ambtenarenstatus geen raadslid zouden kunnen worden, en onderwijzers aan bijzondere scholen voor wie die mogelijkheid wel bestaat.

Toelichting op de Regeling Verenigbaarheid functies

1. Inleiding

Regelmatig doen zich problemen voor bij het vinden van geschikte kandidaten voor de invulling van vacante bestuurlijke en politieke functies. De schaarste aan geschikte kandidaten is één van de belangrijkste factoren die een cumulatie van functies in de hand werken. Sommige personen gaan 'grossieren' in functies. Dit kan vervolgens leiden tot het optreden van een 'dubbele pettenprobleem' omdat een persoon die meerdere functies bekleedt in een situatie van dreigende belangenverstrengeling terecht kan komen. Ook kan het voorkomen dat het tijdsbeslag van de verschillende functies elkaar zodanig overlapt, dat geen volledige inzet voor alle functies meer mogelijk is. Overigens kan dit laatste zich ook voordoen in combinatie met functies die iemand buiten de ChristenUnie bekleedt.

De cumulatie van functies is door de betrokkenen vaak niet gezocht. Er is een beroep op hen gedaan, omdat er geen andere (geschikte) kandidaten beschikbaar waren. Helaas komt het ook voor, dat er niet naar geschikte nieuwe kandidaten is gezocht, omdat iemand die al een functie heeft (en die functie waarschijnlijk ook goed vervult) zich opwerpt voor een tweede functie.

In meerdere opzichten zijn dubbelfuncties voor de ChristenUnie echter ongewenst:

1. Kennis en ervaring worden niet optimaal in de partij gespreid; dit is niet in overeenstemming met het streven naar een actieve basis.
2. Valt iemand onverwacht uit, dan is de schade daarvan des te groter.
3. Cumulatie van functies leidt niet zelden tot overbelasting, met schade voor gezondheid en inzet van betrokkene, wat ook zijn weerslag heeft op de ChristenUnie (dat dit ook zijn weerslag heeft voor gezin, vrienden, kerk e.d. is primair de eigen verantwoordelijkheid van de persoon in kwestie).
4. Voor de persoon in kwestie en voor kerk en samenleving is het beter als mensen van de ChristenUnie niet door de partij worden opgeslokt, maar ook in kerk en samenleving actief zijn.
5. Er kunnen oneigenlijke/onzuivere elementen gaan meespelen, als mensen financieel afhankelijk geworden zijn van een cumulatie van (politieke) functies die niet als 'full-time' bedoeld zijn.
6. Er kan belangenverstrengeling (of een botsing van belangen) optreden als men in verschillende organen een besluit moet nemen over hetzelfde onderwerp, maar vanuit een andere verantwoordelijkheid.

2. Analyse

2.1 Gewenste verenigbaarheid

Het is goed om op te merken dat in een aantal gevallen een cumulatie van functies juist gewenst of functioneel kan worden genoemd. Zo kán het als positief worden ervaren als een aantal LB-leden ook zelf een politieke functie bekleedt, bijv. als gemeenteraadslid of statenlid of burgemeester. Het Landelijk Bestuur krijgt daarmee meer voeling met de praktijk van de politiek die de ChristenUnie voorstaat. Het moet natuurlijk wel zó te combineren zijn dat er nooit een dubbele-pet-probleem kan ontstaan én dat de beide functies naar behoren vervuld kunnen worden.

2.2 Ongewenste verenigbaarheid

Toch is het duidelijk dat een aantal functies niet bij dezelfde persoon thuishoren. Een aantal combinaties zijn bij wet verboden (zie bijlage 2). Bij de discussie over de dualisering is nog aandacht gegeven aan de vraag of de regels op dit punt verscherping behoeven en die vraag is negatief beantwoord. Juist de dualisering (met duidelijker scheiding van bestuur en volksvertegenwoordiging) zou aanleiding kunnen zijn minder zwaar te tillen aan sommige combinaties. Duidelijke afspraken/richtlijnen zijn dan wel nodig/gewenst.

Een politieke partij kan uit een oogpunt van zelfregulering verder gaan dan de wet. Er zijn twee sporen om dat te bereiken:

1. Kiesverenigingen en Provinciale Unie's aanmoedigen om actiever te werven (*talent scouting*) en het aanleggen van talentenbanken om zoveel mogelijk kandidaten voor vacante functies in beeld te krijgen. Dit spoor kan via het opbouwwerk verder ontwikkeld worden. Het is de bedoeling dat er in het kader van *permanente scouting* een partijbreed databestand komt, dat dit kan ondersteunen.
2. Onwenselijke combinaties tegengaan door reglementaire bepalingen (statuten, reglementen, verklaringen, gedragscodes) of een ontmoedigingsbeleid.

2.3 Mogelijke en onmogelijke combinaties

Hieronder volgt een overzicht van wat de ChristenUnie mogelijke en onmogelijke combinaties van functies vindt voor zover ze niet al volgens de wet zijn uitgesloten. Een compleet overzicht staat in de tabel in de bijlage. Steunfractieleden die zijn benoemd als commissielid in een gemeente of provincie vervullen een politiek ambt en worden hetzelfde behandeld als gekozen gemeenteraadsleden respectievelijk statenleden.

a. Combinatie van politieke en bestuurlijke functie op hetzelfde niveau

Dit is een onverenigbare combinatie. Besturen dragen een verantwoordelijkheid in kandidaatstellingsprocedures en monitoren hiervoor o.a. het functioneren van fracties tussen de verkiezingen. Besturen en fractie hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid welke niet te combineren zijn. Een regelmatig voorkomende, maar toch af te raden combinatie is het lidmaatschap van een steunfractie (niet-commissielid) met een bestuursfunctie op hetzelfde niveau. Bestuursleden hebben doorgaans al toegang tot de fractievergadering. Een lidmaatschap van de steunfractie is hiervoor niet nodig. Door het dualisme maken naast burgemeesters en commissarissen van de Koningin nu ook wethouders en gedeputeerden niet meer deel uit van hun fractie. Zij kunnen uiteraard wel uitgenodigd worden fractievergaderingen bij te wonen, maar een formeel lidmaatschap van de steunfractie is onverenigbaar met hun functie aangezien de fractie wordt geacht hen te controleren. Een gemeentesecretaris en een provinciesecretaris kunnen om dezelfde reden niet werken voor een fractie omdat ze in dienst zijn van het gemeentelijke respectievelijk het provinciale bestuur.

Onverenigbare combinaties zijn:

- Wethouder / Burgemeester / Gemeentesecretaris / Raadsgriffier – (Schaduw)fractielid Gemeenteraad
- Gemeenteraadslid / Wethouder / Burgemeester / Raadsgriffier / Gemeentesecretaris – Bestuurslid kiesvereniging
- Lid Gedeputeerde Staten / Commissaris van de Koningin / Provinciesecretaris / Griffier van de Staten – (Schaduw)fractielid Provinciale Staten
- Provinciaal Statenlid / Lid Gedeputeerde Staten / Commissaris van de Koningin / Griffier van de Staten / Provinciesecretaris – Bestuurslid Provinciale Unie
- Lid Tweede Kamer / Lid Eerste Kamer / Lid Eurofractie – Bestuurslid Landelijk Bestuur ChristenUnie
- Minister / Staatssecretaris – Bestuurslid Landelijk Bestuur ChristenUnie
- Gemeentesecretaris / Raadsgriffier – Fractieassistent lokaal (betaald)
- Provinciesecretaris / Griffier van de Staten – Fractieassistent provinciaal (betaald)

b. Combinatie van 'lagere' politieke functie en 'hogere' bestuurlijke functie.

Hoewel het nuttig kan zijn dat 'lagere' politieke ervaring kan worden ingebracht in een 'hogere' bestuurlijke functie, zitten er ook minpunten aan. Het kan immers voorkomen dat een hoger bestuur een lager bestuur op zijn handelen moet aanspreken. Dat kan dan te maken hebben met een persoon die op dat lagere niveau een politieke functie bekleedt. Zo kan zich een dubbele-petten-probleem voordoen. Zeker in de constructie dat er raadsleden in een Provinciale Uniebestuur zitten, is dit goed voor te stellen.

Het is goed dat een bestuur echt los staat van het politieke bedrijf, zodat het vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, op zijn eigen wijze situaties kan bekijken en beoordelen. Daarom is het af te raden om een bestuur te hebben dat voor een substantieel deel uit lagere politieke functionarissen bestaat. Besturen doen er goed aan om bestaande situaties waarin dat toch het geval is, af te bouwen.

c. Combinatie van 'hogere' politieke functie en 'lagere' bestuurlijke functie.

Deze combinatie is onverenigbaar aangezien de lage bestuurlijke functies toezicht houden op de hogere politieke functies en/of een rol spelen in selectieprocedures van de betreffende kandidatenlijsten.

Onverenigbare combinaties zijn:

- Provinciaal Statenlid / Lid Gedeputeerde Staten / Commissaris van de Koningin – Bestuurslid kiesvereniging
- Lid Tweede Kamer / Lid Eerste Kamer / Lid Eurofractie / Minister / Staatssecretaris – Bestuurslid kiesvereniging of Provinciale Unie

d. Combinatie van 'hogere' politieke functie en 'lage' politieke functie

Gezien de zwaarte van de functie van Tweede Kamerlid en Europarlementslid is een combinatie met een raads/statenlidmaatschap, en voor een Europarlementslid ook het Eerste Kamer lidmaatschap niet toegestaan. De functie van Eerste Kamerlid laat een combinatie met een raads/statenlidmaatschap qua tijdsbeslag wel toe. Ook belangenverstrengeling zal bij deze combinatie hoogstwaarschijnlijk niet voorkomen.

Een minister of staatssecretaris mag op geen enkele wijze betrokken zijn bij de provinciale of gemeentepolitiek. In de praktijk zal dit i.v.m. tijdsbesteding overigens ook niet voorkomen.

Onverenigbare combinaties zijn:

- Lid Tweede Kamer / Lid Eerste Kamer / Minister / Staatssecretaris - Lid Eurofractie
- Lid Tweede Kamer / Lid Eurofractie – Lid Gemeenteraad / Lid Provinciale Staten / Wethouder / Burgemeester / Commissaris van de Koningin / Lid Gedeputeerde Staten / Griffier van de Staten / Raadsgriffier / Gemeentesecretaris / Provinciesecretaris / Fractieassistent lokaal (betaald) / Fractieassistent provinciaal (betaald)
- Minister / Staatssecretaris / lid Raad van State – Schaduwfractielid Gemeenteraad / Raadsgriffier / Fractieassistent lokaal (betaald) / Schaduwfractielid Provinciale Staten / Statengriffier / Fractieassistent provinciaal (betaald)

e. Combinatie van meerdere 'lage' politieke functies (provinciaal en gemeentelijk)

Gezien de mogelijke belangenverstremming en de niet-bedoelde financiële afhankelijkheid is een dergelijke combinatie onwenselijk. Dus geen combinatie van een gemeenteraadslid en provinciaal statenlid meer. Een combinatie van statenlid en schaduwfractielid van de gemeenteraad (geen commissielid) of gemeenteraadslid en schaduwfractielid van de Provinciale Staten (geen commissielid) blijft wel mogelijk.

Onverenigbare combinaties zijn:

- Provinciaal Statenlid – Gemeenteraadslid / Wethouder / Burgemeester
- Raadsgriffier / Gemeentesecretaris – Provinciaal Statenlid / Griffier van de Staten / Provinciesecretaris / Lid Gedeputeerde Staten / Commissaris van de Koningin
- Provinciesecretaris - Gemeenteraadslid

f. Combinatie van meerdere bestuurlijke functies

Ook hier kan zich een belangenverstremming voordoen. Een LB-lid kan (gezien de structuur van de partij en de verantwoordelijkheden van het Uniecongres) zeker niet tegelijk lokaal of provinciaal bestuurslid zijn. Criterium is belangenverstremming. Het moet niet voorkomen, dat een bestuurslid in de ene functie over zichzelf in de andere functie beslist.

Een bestuurslid van een kiesvereniging kan in zo'n situatie terechtkomen wanneer hij tevens lid wordt van een Provinciale Uniebestuur (of andersom). Toch voert het te ver om deze combinatie als 'onverenigbaar' te bestempelen. Daarbij speelt het een rol dat veel leden van Provinciale Uniebesturen nu ook al tegelijk lid van een kiesverenigingsbestuur zijn. Andere redenen zijn de aard van de samenwerking binnen de Provinciale Unie en de taken van het Provinciale Uniebestuur (met name coördinerend en faciliterend).

Dit laat onverlet dat het niet wenselijk is dat Provinciale Uniebesturen uit 'lagere' bestuurders bestaat. De besturen die het betreffen kunnen in het zoeken naar nieuwe bestuursleden hier rekening mee houden, zodat het aantal dubbele petten wordt afgebouwd.

Mocht er sprake zijn van het botsen van belangen (of van een vermoeden daarvan), dan kan de betreffende bestuurder besluiten om in die situatie zich niet met de besluitvormingsprocedure te bemoeien. Eventueel kan een Provinciaal Uniebestuur of een kiesverenigingsbestuur advies vragen aan de bestuurscontactpersoon van het Landelijk Bestuur.

Onverenigbare combinaties zijn:

- Bestuurslid kiesvereniging – Bestuurslid Landelijk Bestuur ChristenUnie
- Bestuurslid Provinciale Unie – Bestuurslid Landelijk Bestuur ChristenUnie

Een af te raden combinatie is:

- Bestuurslid kiesvereniging – Bestuurslid Provinciale Unie

g. Medewerkers

Medewerkers van het partijbureau en van de Tweede Kamerfractie, de Eerste Kamerfractie en de Eurofractie mogen geen landelijke bestuursfuncties vervullen. Voor bureaumedewerkers geldt dit ook voor functies binnen besturen van kiesverenigingen of Provinciale Unies, om niet op één of andere manier in de schoenen van de werkgever (bestuur, convent, congres) terecht te komen. Als medewerkers voorzitter of secretaris van een lokaal bestuur zouden mogen zijn, zouden ze op kantoor te veel inside informatie opvangen en in een dubbele-petten-probleem terecht kunnen komen (vooral rond Uniecongressen). Combinatie met raadslidmaatschap of lid van Provinciale Staten is alleen maar aan te moedigen, omdat medewerkers zo

goede feeling houden met de praktijk. Daarbij geldt natuurlijk wel het eerder genoemde gevaar van overbelasting. Het is niet de bedoeling dat zowel 'werk' als 'privé' helemaal opgeslokt wordt door de ChristenUnie.

Voor betaalde fractieassistenten op lokaal en provinciaal niveau geldt dat zij geen zitting mogen hebben in besturen en politieke functies op hetzelfde niveau in hetzelfde werkgebied. Het geldt dat gemeente en provincie besturen ter beschikking stellen voor fractieondersteuning is niet bedoeld als salaris van de volksvertegenwoordigers. Het combineren met een fractieassistentschap kan bovendien tot scheve verhoudingen binnen de fractie leiden. Dit wordt dan ook sterk afgeraden.

Onverenigbare combinaties zijn:

- Bureamedewerker – Bestuurslid Landelijk Bestuur ChristenUnie / Bestuurslid Provinciale Unie / Bestuurslid kiesvereniging
- Medewerker Tweede Kamerfractie / Medewerker Eerste Kamerfractie / Medewerker Eurofractie – Bestuurslid Landelijk Bestuur ChristenUnie
- Fractieassistent provinciaal (betaald) – Bestuurslid Provinciale ChristenUnie / Lid Gedeputeerde Staten / Commissaris van de Koningin
- Fractieassistent lokaal (betaald) – Bestuurslid kiesvereniging / Wethouder / Burgemeester
- Minister / Staatssecretaris / lid Raad van State - Werknemers

h. Familie

Een goed uitgangspunt is dat men terughoudend moet zijn om familieleden (tot en met de 2^e graad) en echtgenoten/ partners in dezelfde functie in eenzelfde eenheid te laten zitten. Als het niet nodig is, dient het te worden voorkomen. Dit geldt zowel voor besturen als voor fracties. Uitzondering op dit uitgangspunt zijn het lidmaatschap van een schaduwfractie, fractieassistenten en werknemers. Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever om te beoordelen of de laatste combinaties mogelijk zijn. Voor alle gevallen waar het om andere functies gaat, maar waar door familiebanden belangenverstrengeling kan ontstaan, wordt het oordeel overgelaten aan het desbetreffende bestuur en de ledenvergadering.

i. Selectiecommissies

Er kunnen zowel selectiecommissies voor bestuurskandidaten als voor kandidatenlijsten voor verkiezingen worden ingesteld. Een selectiecommissie brengt een onafhankelijk advies uit aan het bestuur en de ledenvergadering. In principe horen hier dus geen bestuursleden in thuis omdat dit de onafhankelijkheid van de commissie ten opzichte van het bestuur zou aantasten. In ieder geval mag er geen sprake zijn van selectiecommissies die voor het merendeel bestaan uit bestuursleden. Als regel geldt daarom dat in selectiecommissies maximaal één bestuurslid zitting mag hebben.

Er mogen geen mensen in de selectiecommissie deelnemen die zelf op de betreffende kandidatenlijst willen staan, ook niet op een onverkiesbare plaats. De selectiecommissie doet immers een uitspraak over de gehele kandidatenlijst. Om ook mensen met een politieke achtergrond in een selectiecommissie te hebben kan een beroep worden gedaan op politici uit andere gremia. Bijvoorbeeld een statenlid dat in de selectiecommissie voor gemeenteraadsleden zit of een statenlid dat deelneemt aan de selectiecommissie in een andere provincie. Het is ook positief als een oud-raadslid vanuit zijn/haar ervaring deel uitmaakt van de selectiecommissie voor de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen. Het is echter af te raden voor zittende politici die bezig zijn met hun laatste periode om plaats te nemen in de selectiecommissie. Zo wordt voorkomen dat zij een te zwaar stempel drukken op de selectie van de opvolger(s). De selectiecommissie kan natuurlijk wel advies inwinnen bij hen.

Leden met een politiek ambt mogen niet in een selectiecommissie zitten dat bestuursleden selecteert van dezelfde eenheid. Zij zouden dan immers mensen selecteren die hen moeten controleren en een belangrijke rol spelen bij een mogelijke kandidaatstelling voor hun herverkiezing voor een volgende kandidatenlijst. Hetzelfde geldt voor fractieassistenten bij de selectie van kandidaten voor hun fractie voor de volgende periode. Zij kunnen de selectiecommissie adviseren, maar kunnen geen deel uitmaken van deze commissie, omdat ze dan hun eigen werkgever zouden kiezen.

Voor selectiecommissies voor kandidatenlijsten geldt tenslotte dat na een verkiezing minstens de helft van de leden vervangen moet worden. Ook hier geldt dat hier op lokaal niveau van afgeweken kan worden, maar dat dit wel sterk afgeraden wordt.

Onverenigbare combinaties zijn:

- Gemeenteraadslid / Wethouder – Selectiecommissie bestuursleden kiesverenigingen

- Provinciaal Statenlid / Lid Gedeputeerde Staten – Selectiecommissie bestuursleden Provinciale Unie
- Tweede Kamerleden / Eerste Kamerleden / Eurofractieleden - Selectiecommissie Landelijke Bestuursleden
- Fractieassistent lokaal (betaald) – Selectiecommissie Gemeenteraadsleden
- Fractieassistent provinciaal (betaald) – Selectiecommissie Statenleden

2.4 Relatie met Bewillingverklaring en Gedragscode

Het toezicht op de naleving en de handhaving van deze regeling ligt primair bij het bestuur. Daarnaast hebben individuele politici en bestuurders natuurlijk zelf ook een eigen verantwoordelijkheid. In de Bewillingverklaring geven ChristenUnie-politici en partijbestuurders aan dat zij zich gehouden weten aan de Gedragscode voor ChristenUnie-politici. In deze gedragscode staat expliciet dat ChristenUnie-politici zich houden aan de Regeling Verenigbaarheid functies. Zij zijn daarop dan ook te allen tijde aanspreekbaar.

2.5 Combinaties met andere (neven-)functies

Hoe ver moet je gaan bij het benoemen van combinaties van functies? Hoe sluitend kan een regeling zijn? Wat moet je met statenleden of raadsleden die ambtenaar (van een gemeente of het rijk) zijn? Of in dienst van of in besturen van organisaties die invloed op de politiek uitoefenen. Welke waarborgen bouw je in? In principe is elke combinatie buiten de in paragraaf 2.3 genoemde combinaties de eigen verantwoordelijkheid van de betreffende bestuurder, politicus, bestuurslid en medewerker. In voorkomende gevallen kan men voor een advies over de wenselijkheid van een combinatie terecht bij het partijbureau of bij de betreffende bestuurscontactpersoon van het Landelijk Bestuur.

7.8 Voorstel Gedragscode ChristenUnie-politici

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Voorstel Gedragscode voor ChristenUnie-politici

Inleiding

Naar aanleiding van de perikelen rondom het declaratiegedrag van de Europarlementariërs heeft het Landelijk Bestuur besloten tot het vaststellen van “een ethische en financiële gedragscode voor politieke en andere functies binnen en namens de ChristenUnie, waarop men aanspreekbaar en toetsbaar is” (actiepunt 5.1 van de Strategienota). Door middel van het aanbieden van dit voorstel, geeft het Landelijk Bestuur aan zijn voornemen gevolg.

Het Landelijk Bestuur heeft zich in het proces van totstandkoming laten adviseren door verschillende partijgeledingen, waaronder de Bestuurdersvereniging.

Strekking gedragscode

Binnen bestuurlijk Nederland bestaan er al diverse gedragscodes. Toch is niet iedere politicus of bestuurder aan dezelfde afspraken gebonden, omdat de gedragscodes nogal verschillen. Daarom is het goed om ook als partij een aantal zaken te benoemen en daarvan te zeggen: zo doen wij dat als ChristenUnie-politici, dáár zijn wij op aanspreekbaar.

In de *Gedragscode voor ChristenUnie-politici* is gekozen om eerst een aantal (christelijke) kernwaarden te benoemen (artikel 2). Deze waarden zijn mede gebaseerd op een aantal ‘kernbegrippen’ die zijn geformuleerd op een congres van de Bestuurdersvereniging in 2003. De kernwaarden omvatten min of meer het kader waarbinnen de andere artikelen passen.

Voorstel

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor de Gedragscode voor ChristenUnie-politici, ingaande 17 november 2007, als volgt vast te stellen:

Gedragcode voor ChristenUnie-politici

Artikel 1

Toepassing

1. De gedragscode geldt voor alle politieke ambtsdragers die namens de ChristenUnie actief zijn.
2. Voor zover van toepassing, geldt de gedragscode ook voor:
  - a. bestuursleden van de ChristenUnie en
  - b. personen die de Bewillingverklaring hebben ondertekend.

Artikel 2

Kernwaarden

Niet alle situaties zijn in regels te vatten. Op situaties waarin de gedragscode niet of onvoldoende voorziet, zijn de volgende kernwaarden richting gevend:

- a. **Aanspreekbaar op christelijke normen en waarden**
ChristenUnie-politici laten zich bij hun doen en laten leiden door het Woord van God. Met een open oog voor de werkelijkheid zoeken zij naar zijn wil. Dit bepaalt hun hele politieke en persoonlijke leven.
- b. **Betrokken en dienstbaar**
ChristenUnie-politici zijn betrokken op en bewogen met de samenleving. Ze weten zich in dienst van God en daarmee in dienst van de samenleving geplaatst.
- c. **Eerlijk en betrouwbaar**
ChristenUnie-politici zijn eerlijk, integer en betrouwbaar. Dit betekent dat ze, ook tot eigen schade, fouten durven te erkennen.
- d. **Open en onafhankelijk**
ChristenUnie-politici zijn toegankelijk en ze staan open voor andere meningen. Ze zijn wat dat betreft onbevagen en ze laten zich niet leiden door persoonlijke belangen. Ook zijn ze transparant over het eigen handelen en kunnen ze dat verantwoorden.
- e. **Deskundig en verantwoordelijk**
ChristenUnie-politici zijn deskundig, gedegen en bestuurlijk capabel. Zij hebben een groot verantwoordelijkheidsgevoel en zijn vanuit hun functie alleen gericht op het maatschappelijk belang.

Artikel 3

Ambtsvervulling en nevenfuncties

1. ChristenUnie-politici dragen zorg voor een goede ambtsvervulling.
2. Zij maken eventuele nevenfuncties openbaar, waarbij ze aangeven wat het tijdsbeslag is en of het een bezoldigde of een onbezoldigde nevenfunctie betreft.
3. Zij zullen geen nevenfunctie bekleden die:
  - a. zozeer verstrengeld is met hun ambt dat er regelmatig raakvlakken tussen die nevenfunctie en hun ambt voorkomen, of
  - b. zoveel tijd in beslag neemt dat een goede ambtsvervulling daardoor in gevaar komt.
4. Zij onthouden zich van deelname aan besluitvorming over zaken waarbij de belangen van de betreffende nevenfunctie en die van het publieke lichaam elkaar raken.

Artikel 4

Verenigbaarheid functies

ChristenUnie-politici houden zich inzake de combinatie van functies binnen de partij en het openbaar bestuur aan de Regeling Verenigbaarheid functies.

Artikel 5

Voorkomen van de schijn van belangenverstremgeling

1. ChristenUnie-politici voorkomen bij privaat-publieke samenwerkingsrelaties bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen. Zij zorgen ervoor dat zij ook de schijn van een dergelijke bevoordeling niet tegen krijgen.
2. Zij bemoeien zich niet met de besluitvorming over de gunning van te leveren goederen of diensten, wanneer zij via een zakelijke of persoonlijke relatie betrekkingen hebben met de aanbieder daarvan.

Artikel 6

Zorgvuldig met informatie

1. ChristenUnie-politici gaan zorgvuldig om met informatie waarover zij uit hoofde van hun functie beschikken.
2. Zij maken niet gebruik van deze informatie ten gunste van zichzelf of van hun zakelijke of persoonlijke betrekkingen.

Artikel 7

Communicatie

ChristenUnie-politici informeren geregeld de burgers, in het bijzonder de leden van de ChristenUnie en het betreffende ChristenUnie-bestuur, over de politieke ontwikkelingen, het gevoerde beleid en de ingenomen standpunten.

Artikel 8

Aannemen geschenken

ChristenUnie-politici zijn terughoudend met het aannemen van diensten en geschenken. Zij laten aangenomen diensten en geschenken altijd registreren in het daartoe bestemde register van het openbare lichaam waar zij politicus zijn.

Artikel 9

Bestuurlijke uitgaven en voorzieningen

1. ChristenUnie-politici zijn terughoudend met het doen van bestuurlijke uitgaven ten laste van het openbare lichaam waar zij politicus zijn.
2. Zij belasten het publieke lichaam waar zij politicus zijn alleen met hun bestuurlijke uitgaven als deze:
  - a. uit de functie voortvloeien en
  - b. het belang van dat lichaam dienen en
  - c. in het maatschappelijk verkeer niet als onredelijk worden beschouwd.
3. ChristenUnie-politici gebruiken publieke eigendommen of voorzieningen niet voor privé-doeleinden.

Artikel 10

Onkostenvergoedingen en declaraties

1. ChristenUnie-politici houden zich aan de voor hen geldende regels voor onkostenvergoedingen.
2. Zij zijn terughoudend met het indienen van declaraties. Ze declareren geen kosten die niet daadwerkelijk zijn gemaakt of die reeds op een andere manier worden vergoed.

Artikel 11

Verantwoording uitgaven en declaraties

ChristenUnie-politici houden zich ten allen tijde aan de voor hen van toepassing zijnde regels betreffende verantwoording van uitgaven en declaraties. Zij dragen zorg voor een dusdanig deugdelijke en transparante administratieve afhandeling van uitgaven en declaraties, dat zij die te allen tijde kunnen verantwoorden tegenover het bestuur dat verantwoordelijk is voor het niveau waarop de betreffende politicus actief is of tegenover een door dat bestuur aangewezen expert.

Artikel 12

Vertrouwens- en integriteitskwesties

1. De ChristenUnie kent een regeling die de wijze waarop met vertrouwens- en integriteitskwesties wordt omgegaan, regelt.
2. In deze regeling is aangegeven hoe ChristenUnie-politici advies kunnen krijgen over het omgaan met de Gedragscode en over andere integriteitvraagstukken.

Artikel 13

Schending gedragscode

1. Wanneer er een vermoeden bestaat dat een ChristenUnie-politicus handelt in strijd met wat in de Gedragscode is bepaald, spreekt het bestuur dat verantwoordelijk is voor het niveau waarop de betreffende politicus actief is, hem daarop aan en roept het hem daarover ter verantwoording.
2. Wanneer dit niet het gewenste resultaat oplevert, dan wel tot problemen leidt, besluit het verantwoordelijke bestuur tot het nemen van maatregelen.
3. Een dergelijk besluit wordt slechts genomen nadat het bestuur een advies heeft gevraagd als bedoeld in het vorige artikel, tweede lid.

Toelichting

Algemene gedragscodes voor politici en bestuurders

Gedragscodes zijn lang niet altijd op alle onderdelen juridisch afdwingbaar. Vaak “regelen” ze zaken die op basis van de formele wetten en regels onduidelijk blijven. Of ze scherpen de wet aan. Een gedragscode is dus echt een intentiedocument. Door een gedragscode na te leven, geeft iemand aan zich ruim aan wetten en regels te willen houden om zo zijn integriteit boven iedere twijfel te verheffen.

Momenteel zijn er op de verschillende bestuurlijke niveaus gedragscodes voor “politieke ambtsdragers” in gebruik, die integriteit zaken regelen.

- *Op gemeentelijk en provinciaal niveau*
Gemeenteraden zijn verplicht om voor zichzelf, voor de wethouders en voor de burgemeester een gedragscode op te stellen. Deze verplichting volgt uit de Gemeentewet. Op provinciaal niveau geldt een vergelijkbare verplichting. Alle gemeenten en provincies kennen dus gedragscodes voor hun bestuurders en politici.
- *Op landelijk niveau*
Op landelijk niveau geldt de verplichting tot het opstellen van een gedragscode echter niet. Wel heeft de Tweede Kamer in zijn Reglement van Orde opgenomen dat kamerleden hun buitenlandse reizen op uitnodiging van derden, geschenken met een hogere waarde dan vijftig euro en de te verwachten inkomsten uit hun nevenfuncties openbaar maken. Voor ministers en staatssecretarissen geldt deze regeling overigens niet.
- *Op Europees niveau*
De Nederlandse europarlementariërs hebben in februari 2005 een (vernieuwde) financiële gedragscode opgesteld. Zij hebben ondermeer afgesproken dat zij alleen daadwerkelijk gemaakte reiskosten zullen behouden. Ook houden de delegaties een administratie bij die ter beoordeling aan een deskundige wordt voorgelegd (zowel de administratieve verantwoording als de rapportage van de deskundige zijn openbaar). In september 2005 is het zogenaamde “Statuut van de leden van het Europees Parlement” aangenomen, dat een uniforme rechtspositie regelt voor alle Europarlementariërs. Ook zijn de ondoorzichtige ‘forfaitaire onkostenvergoedingen’ aangepast.

Vanaf 2009, wanneer het Statuut in werking treedt, geldt voor alle parlementariërs dat zij alleen daadwerkelijk gemaakte kosten kunnen declareren. De huidige Nederlandse gedragscode komt dan te vervallen.

Gedragscode voor ChristenUnie-politici

Binnen bestuurlijk Nederland bestaan er al diverse gedragscodes. Toch is niet iedere politicus of bestuurder aan dezelfde afspraken gebonden, omdat de gedragscodes nogal verschillen. Daarom is het goed om ook als partij een aantal zaken te benoemen en daarvan te zeggen: zo doen wij dat als ChristenUnie-politici, dáár zijn wij op aanspreekbaar.

- *Aansluiting bij model-gedragscode BZK, IPO en VNG*
Bij het opstellen van de gedragscode is aansluiting gezocht bij een model-gedragscode die is opgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken, het Interprovinciaal overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Omdat niet alle denkbare situaties in een code genoemd kunnen worden, is in dit model gekozen voor een set “kernwaarden” en nadere, specifieke normen.
- *Kernwaarden*
Ook in de Gedragscode voor ChristenUnie-politici is gekozen voor het noemen van een aantal kernwaarden (artikel 2). Deze waarden zijn een combinatie van de kernwaarden die in de model-gedragscode staan en een aantal ‘kernbegrippen’ die zijn geformuleerd op een congres van de Bestuurdersvereniging van onze partij (in 2003). De kernwaarden omvatten min of meer het kader waarbinnen de andere artikelen passen.
- *Aanspreekbaarheid*

De eerste kernwaarde voor ChristenUnie-politici is dat zij aanspreekbaar zijn op christelijke normen en waarden. Daarnaast staan ze open voor andere meningen en voor kritiek. Ook wanneer het gaat om het naleven van de gedragscode. Natuurlijk spreken we als leden van de ChristenUnie hier in de eerste plaats elkaar op aan. Soms is dat helaas niet voldoende. Daarom moeten we als partij hier iets mee. Een procedurevoorstel is geregeld in artikel 13 van de gedragscode.

- **Regeling vertrouwens- en integriteitskwesties**

We kunnen ons situaties voorstellen waarin een bestuur, een fractie of een individueel politicus of bestuurder de behoefte heeft om een mogelijk integriteitdilemma te bespreken met iemand buiten de eigen kring. Met iemand die in vertrouwen advies kan geven. Het is daarom goed om daartoe contactpersonen aan te stellen. De procedure wordt verder uitgewerkt in een nog op te stellen regeling.

Werking gedragscode via Bewilligingverklaring

Momenteel ondertekenen alle ChristenUnie-kandidaten voor verkiezingen de Bewilligingverklaring. Daarin bevestigen zij hun kandidatuur en beloven ze tegelijk een aantal zaken al dan niet te doen. In de (herziene) Bewilligingverklaring, verklaren ChristenUnie-politici dat zij zich gehouden weten aan de statuten, reglementen en besluiten van de ChristenUnie, waarbij deze gedragscode apart wordt genoemd.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1 – Geldigheid

De term 'politieke ambtsdragers' is een containerbegrip. Het betreft zowel politici in de vertegenwoordigende lichamen van de gemeenteraden, provinciale staten, Eerste en Tweede Kamer en Europees Parlement als voor de bestuurders op deze niveaus.

Lid 2 geeft aan dat de code ook van toepassing is op de bestuursleden op de verschillende ChristenUnie-niveaus (voor zover dat mogelijk is).

Artikel 2 - Kernwaarden

In de Gedragscode voor ChristenUnie-politici is gekozen voor het noemen van een aantal kernwaarden. Deze waarden zijn een combinatie van de kernwaarden die in de model-gedragscode van Binnenlandse Zaken, het IPO en de VNG staan en een aantal 'kernbegrippen' die zijn geformuleerd op een congres van de Bestuurdersvereniging van onze partij (in 2003). De kernwaarden omvatten min of meer het kader waarbinnen de andere artikelen passen.

Artikel 3 – Ambtsvervulling en nevenfuncties

Het vervullen van nevenfuncties door bestuurders is in zijn algemeenheid positief te waarderen. Maar een goede functievervulling en handhaving van onpartijdigheid dienen bepalend te zijn bij de beslissing of een nevenfunctie aanvaard wordt of gehandhaafd kan blijven. Twee afwegingen zijn daarbij in ieder geval van belang:

- er mag geen verstrengeling optreden tussen het ambt en de nevenfunctie en
- de nevenfunctie mag niet leiden tot een zodanig tijdsbeslag dat daardoor het functioneren als politiek ambtsdrager in het geding komt.

De vraag blijft natuurlijk wanneer een nevenfunctie dusdanig bezwarend voor het politicus-zijn wordt, dat deze nevenfunctie zich niet met het publiek ambtsdragerschap verdraagt. Als er wel eens raakvlakken zijn, kan een politicus volstaan met een onthouding aan het besluitvormingsproces (denk bijvoorbeeld aan een raadsbesluit over subsidieverstrekking aan een stichting waaraan een raadslid nauw verbonden is). Maar als deze raakvlakken regelmatig bij dezelfde nevenfunctie voorkomen, verdient het aanbeveling om de betreffende nevenfunctie op te geven.

Uit het oogpunt van transparantie is het dus goed dat onze politici open zijn over hun nevenfuncties. Niet alleen richting een selectiecommissie of een bestuur, maar ook richting de burgers.

Artikel 4 – Verenigbaarheid functies

Artikel 4 komt min of meer uit de Bewilligingverklaring 2004 (art. 6 en 7).

In diverse wettelijke regelingen (bijv. Gemeentewet en Provinciewet) wordt al vastgelegd welke functies in ieder geval onverenigbaar zijn met de betreffende politieke functie. Controle daarop vindt plaats bij de benoeming en wie als bestuurder een functie gaat vervullen die daarmee onverenigbaar is, verliest zijn ambt.

Daarnaast is er binnen de ChristenUnie een Notitie Verenigbaarheid functies (of: Regeling Verenigbaarheid functies)¹, waarin wordt gesproken over deze en andere 'onmogelijke' en 'onwenselijke' combinaties. Deze richtlijn (of: regeling) is door het Landelijk Bestuur opgesteld, na overleg in de partij en na goedkeuring door het Unieconvent (of: is op het Uniecongres van 17 november 2007 door het Uniecongres vastgesteld). In deze richtlijn (of: regeling) wordt ingegaan op de onwenselijkheid van dubbele functies:

"In meerdere opzichten zijn dubbelfuncties voor de ChristenUnie echter ongewenst:

1. Kennis en ervaring worden niet optimaal in de partij gespreid; dit is niet in overeenstemming met het streven naar een actieve basis.
2. Valt iemand onverwacht uit, dan is de schade daarvan des te groter.
3. Cumulatie van functies leidt niet zelden tot overbelasting, met schade voor gezondheid en inzet van betrokkene, wat ook zijn weerslag heeft op de ChristenUnie (dat dit ook zijn weerslag heeft voor gezin, vrienden, kerk e.d. is primair de eigen verantwoordelijkheid van de persoon in kwestie).
4. Voor de persoon in kwestie en voor kerk en samenleving is het beter als mensen van de ChristenUnie niet door de partij worden opgeslokt, maar ook in kerk en samenleving actief zijn
5. Er kunnen oneigenlijke/onzuivere elementen gaan meespelen, als mensen financieel afhankelijk geworden zijn van een cumulatie van (politieke) functies die niet als 'full-time' bedoeld zijn.
6. Er kan belangenverstremming optreden als men in verschillende organen een besluit moet nemen over hetzelfde onderwerp, maar vanuit een andere verantwoordelijkheid."

Natuurlijk blijft de nood de wet breken; als het echt onmogelijk is om de richtlijn (of: regeling) te volgen, kan daar van afgeweken worden. Maar goede ambtvervulling blijft de norm (artikel 4). Het uitoefenen van meerdere neven- en partijfuncties kan dat in gevaar brengen. Niet alleen vanwege de tijdsdruk, maar door het probleem van 'dubbele petten'. Het is denkbaar dat een verantwoordelijk bestuur een ChristenUnie-politicus hier in bepaalde situaties op wijst en een dringend beroep doet om een nevenfunctie te laten vallen.

Artikel 5 – Voorkomen van de schijn van belangenverstremming

Kerngedachte is dat politieke ambtsdragers het algemeen belang dienen en dat persoonlijk voordeel (al dan niet in een andere organisatie) nooit het oogmerk kan en mag zijn. Ze moeten hun taken onbevooroordeeld en objectief vervullen. Alleen al de schijn van een verstremming van publieke en andere (persoonlijke) belangen moet daarom worden vermeden.

Artikel 6 – Zorgvuldig met informatie

Een integer bestuurder dient zorgvuldig en correct om te gaan met informatie waarover hij uit hoofde van zijn ambt beschikt. Hij mag geen onjuiste informatie verstrekken of relevante (niet geheime) informatie achterhouden. Ook mag hij niet ten bate van zichzelf of van derden gebruik maken van informatie die hij in de uitoefening van zijn ambt heeft verkregen. Ook mag hij geen geheime informatie verstrekken.

Integriteitsrisico's met betrekking tot 'informatie' komen sneller voor, naarmate een bestuurder meerdere (politieke) functies vervult. Het is van belang dat bestuurders bij de aanvaarding van nevenfuncties zich bewust zijn van deze risico's.

Artikel 7 – Communicatie

Dit artikel komt ook uit de Bewilligingverklaring 2004 (art. 18). In lijn met transparantie en openheid, past het om deze bepaling in de gedragscode op te nemen.

Artikel 8 – Aannemen geschenken

Wanneer zij de ambtseed afleggen, beloven ChristenUnie-politici al dat zij geen giften of gunsten zullen aannemen in ruil voor een tegenprestatie. Veel openbare lichamen houden registers bij waarin

¹ Afhankelijk van het al dan niet aannemen van het voorstel Regeling Verenigbaarheid functies.

bestuurders de geschenken die zijn ontvangen, moeten registreren. Dat geldt dan vaak vanaf een bepaald bedrag, zodat 'kleine' geschenken' als een pen of een flesje wijn daar niet onder vallen. Los van die omstandigheid, geldt voor ChristenUnie-politici dat zij terughoudend zijn bij het aannemen van geschenken. Hierbij kunnen zij als uitgangspunt nemen dat een geschenk dat ze zelf niet zouden geven, ook niet zullen accepteren.

Wat voor geschenken geldt, geldt in zekere zin ook voor diensten. Daarbij kan gedacht worden aan uitnodigingen voor diners, excursies en evenementen. Deze diensten kunnen beïnvloedingsmiddelen zijn en daar gaan ChristenUnie-politici zorgvuldig mee om.

Artikel 9 – Bestuurlijke uitgaven en voorzieningen

De artikelen 9, 10 en 11 vormen min of meer één geheel. Artikel 9 geeft de algemene norm: ChristenUnie-politici zijn terughoudend met het gebruik van publieke middelen. Artikel 10 vult nader in: als zij dat doen, dan doen ze dat (ruim) volgens de regels. Artikel 11 stelt verder: als zij dat doen, houden ze het transparant en controleerbaar.

ChristenUnie-politici zijn terughoudend met het in rekening brengen van bestuurlijke uitgaven (lid 1). Zij kijken daarbij niet alleen naar de regels, maar houden ook rekening met hoe daarover in de samenleving wordt gedacht (art. 9 lid 2 sub c). Wanneer een uitgave zowel het publieke als het privé-belang van ChristenUnie-politici raakt, zullen zij geneigd zijn om deze voor hun eigen rekening te laten vallen (te denken valt aan een bestuurder die uit hoofde van zijn voorbeeldfunctie een bijdrage geeft aan een goed doel). Zij maken geen oneigenlijk gebruik van publieke middelen en voorzieningen en zij voorkomen ook de schijn daarvan (lid 3).

De grens tussen eigenlijk en oneigenlijk gebruik, is niet in algemene regels te vatten. Twee voorbeelden. Het is natuurlijk geen probleem wanneer er thuis bij de telefoon wel eens een pen van de gemeente ligt. Maar het is niet toegestaan om overheidspersoneel in te zetten voor privé-feestjes of de technische dienst voor reparaties aan het eigen huis.

Artikel 10 – Onkostenvergoedingen en declaraties

'Normale' bestuurlijke uitgaven worden veelal gedekt door onkostenregelingen. Politici krijgen naast een bezoldiging (of 'vergoeding voor hun werkzaamheden') vaak een vaste onkostenvergoeding. Van deze vergoeding voldoen politici de kosten voor representatie, vakliteratuur en telefoon- en bureaunkosten. Soms krijgen ze de mogelijkheid om, onder voorwaarden, thuis over een computer, fax of internetaansluiting te beschikken. ChristenUnie-politici houden zich aan de regels voor zulke voorzieningen.

Bij een declaratie (lid 2) is er feitelijk sprake van 'voorfinanciering': een politicus betaalt in eerste instantie een uitgave uit eigen middelen en verzoekt vervolgens om terugbetaling. In algemene zin geldt dat deze financieringswijze zo veel mogelijk voorkomen dient te worden. Het heeft de voorkeur dat kosten direct in rekening worden gebracht bij het publieke lichaam, zonder een voorfinanciering uit de privé-gelden.

In lijn met artikel 9, zijn ChristenUnie-politici terughoudend met declaraties. Ze proberen niet het onderste uit de kan te halen en ze declareren geen kosten die niet daadwerkelijk zijn gemaakt.

Artikel 11 – Verantwoording uitgaven en declaraties

In dit artikel wordt bepaald dat het systeem van uitgaven en betalingen van declaraties en facturen controleerbaar dient te zijn. Vaak zal het zo zijn dat dit ook geëist wordt door de accountant van het overheidslichaam waar men actief is. Uit controle kan dan blijken of de uitgaven terecht zijn besteed. In 2005 stuitte de accountant van de gemeente Amsterdam op het feit dat diverse fracties tienduizenden euro's onterecht hadden uitgegeven (de Amsterdamse bonnetjesaffaire). Het leidde ertoe dat die fracties het uitgegeven geld moesten terugstorten in de gemeentekas.

De verantwoordingsplicht voor uitgaven geldt niet voor de vaste, forfaitaire 'beroepskostenvergoeding' voor Kamerleden en de forfaitaire onkostenvergoeding voor raads- en statenleden. Voor europarlementariërs ligt het anders. De Nederlandse europarlementariërs hebben een eigen gedragscode opgesteld. De ChristenUnie schaart zich daar van harte achter (zie hierover ook de algemene toelichting op de Gedragscode) en steunt in het algemeen initiatieven die transparantie rond de aanwending van deze publieke gelden vergroten.

Artikel 12 – Vertrouwens- en integriteitskwesities

Integriteitvraagstukken liggen vaak uiterst gevoelig, omdat ze op personen betrekking hebben. De goede naam kan ermee gemoeid zijn. Voorzichtigheid is daarom altijd geboden. Daarom is het verstandig om een instantie te hebben, bij wie ChristenUnie-politici terecht kunnen om in vertrouwen zaken te bespreken. Hoe deze instantie (of persoon) precies functioneert, zal in een aparte, integrale 'vertrouwensregeling' geregeld worden.

Artikel 13 – Schending gedragscode

ChristenUnie-politici dienen altijd aanspreekbaar te zijn op hun gedrag. Ze staan open voor kritiek en voor correctie, ook door collega-politici. Gezamenlijk moeten ChristenUnie-politici zorgen voor een cultuur waarbinnen dit heel normaal is. Waarbij ze weten wat kan en wat niet kan. Desondanks kan het nodig zijn dat een bestuur moet ingrijpen en een politicus ter verantwoording moet roepen. Vanzelfsprekend gebeurt dit op een goede manier, waarbij hoor en wederhoor wordt toegepast. Op basis van zo'n gesprek kan het bestuur nadere maatregelen nemen.

Een besluit van het bestuur ten aanzien van (laakbaar) gedrag van een ChristenUnie-politicus is een vervelende kwestie. Het raakt niet alleen de betreffende persoon zelf, maar ook de partij. Daarom is zorgvuldigheid geboden.

8.1 Wijzigingsvoorstel Contributieregeling

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Wijzigingsvoorstel Contributieregeling

Inleiding

Vorig jaar is op het Uniecongres in september opnieuw de Contributieregeling vastgesteld. In deze regeling zijn contributietarieven (die jaarlijks kunnen wijzigen) en de regelingen uit elkaar gehaald. Zo kan het Uniecongres snel en efficiënt jaarlijks over de (aanpassing van de) tarieven stemmen en blijft de langjarige regeling hierbuiten.

Begin dit jaar attendeerde kv Barneveld het LB op een onvolkomenheid in de contributieregeling. Punt was dat de regeling het partijbureau toestond om leden te royeren; een bevoegdheid die natuurlijk alleen een bestuur van een kiesvereniging toekomt. In overleg met het bestuur van Barneveld is onderstaand wijzigingsvoorstel tot stand gekomen.

Knelpunt inzake royement bij wanbetaling

Hoewel de contributieregeling niet zo grondig wordt herzien als andere reglementen, dit omdat de Contributieregeling vorig jaar nog is herzien, is er toch aanleiding om een aanpassing door te voeren.

Het bestuur van kiesvereniging Barneveld attendeerde het Landelijk Bestuur op art. 7 lid 2, waarin staat:
Als leden twee opvolgende jaren geen contributie hebben betaald, worden zij geroyeerd als lid en wordt dit via de ledenlijst aan de kiesvereniging gemeld.

Kiesvereniging Barneveld merkte hierover terecht op dat 'het royeren van leden voorbehouden [is] aan het bestuur van de plaatselijke kiesvereniging. Dit omdat mensen lid zijn van de lokale kiesvereniging'. Naast dit juridische punt, stelt de kiesvereniging het 'niet op prijs als een andere instantie leden van onze vereniging kan royeren'.

Het Landelijk Bestuur erkent de juridische onvolkomenheid in de regeling en wil deze oplossen. In de tekst van onderstaand voorstel komt duidelijk tot uitdrukking dat alleen het bestuur van een kiesvereniging kan en mag royeren. Tegelijk maakt het duidelijk dat het bestuur wél geacht wordt dit ook daadwerkelijk te doen. Door een 'aannee' in te bouwen, kan, als het bestuur geen contact opneemt met het partijbureau, het wanbetalende lid ook daadwerkelijk uit de ledenadministratie worden gehaald. Hierdoor blijft een van de voordelen die het centrale contributie-inningsysteem met zich meebracht, namelijk het voorkomen van een vervuild ledenbestand, in stand.

Voorstel 8.1

Het Landelijk Bestuur stelt daarom voor om art. 7, lid 2, van de Contributieregeling te wijzigen, zodat het als volgt komt te luiden:

Als een lid op 30 november noch de contributie van het lopende jaar, noch de contributie van het daaraan voorafgaande jaar heeft betaald, stuurt het partijbureau het bestuur van de betreffende kiesvereniging hiervan binnen een week bericht. Het bestuur wordt geacht dat lid per 1 januari van het nieuwe jaar te hebben geroyeerd, tenzij het voor deze datum aan het partijbureau kenbaar heeft gemaakt dit niet te hebben gedaan.

8.2/ 8.3 Voorstel Contributieverhoging en Wijziging afdracht

Aan: Uniecongres
Van: Landelijk Bestuur
Datum: 17 september 2007
Betreft: Voorstel Contributieverhoging
Wijziging afdracht

Inleidend

Sinds 2004 kent de ChristenUnie centrale inning van de contributies. De contributie wordt door het Uniecongres vastgesteld en de kiesverenigingen en provinciale unies krijgen een afdracht. Sinds 2004 zijn de prijzen en salarissen met 10% gestegen. De contributie is in de afgelopen jaren niet gestegen. Door een sterke ledengroei in 2006 en de subsidieverhoging als gevolg van de zeteltoename, is het werk op het partijbureau voor de hele partij uitgebreid en geprofessionaliseerd. Kiesverenigingen hebben door ledengroei, gemiddeld, ook meer geld tot hun beschikking gekregen.

Toekomst

- Alle toekomstverwachtingen zijn natuurlijk onder het voorbehoud van Jacobus.
- De ledengroei is iets afgevlakt, maar de partij groeit nog steeds. Tegelijk is de trend zichtbaar dat steeds meer kiesverenigingen toch in de problemen komen.
- De campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen heeft diepe gaten geslagen in de reserves van de verenigingen en de groei van kiesverenigingen brengt ook meer kosten voor ledenbinding met zich mee. Met het voorstel dat nu voor ligt, krijgen de kiesverenigingen een meer dan evenredig deel van de verhoging.
- Door de bezuinigungsstrategie van het kabinet krijgen politieke partijen een subsidiekorting van 6,7% in 2010. Deze korting wordt in 2008 en 2009 gefaseerd ingevoerd. In 2010 zorgt deze korting voor een daling van de subsidie van € 40.000
- Voor de periode tot en met 2010 stijgen de salarissen met 9% ten opzichte van 2007. Dit is vastgelegd in de CAO voor rijksambtenaren. Alle andere kosten zullen ten minste stijgen met 2-2,5% per jaar.
- De partij is in een heel andere positie gekomen. De regeringsdeelname en groei in zetels (ook in raden en staten) vraagt om een steviger kader, uitgebreidere cursussen en snellere communicatieacties. Het vraagt om een betrokken bestuur en goede, professionele medewerkers.
- De verkiezingsreserve van de landelijke partij is, na drie verkiezingen, helemaal leeg. Om de verkiezingsreserve op peil te houden is ten minste € 540.000 nodig.
- Het bestuur stelt vast dat het niet nuttig is om de contributie steeds jaarlijks met een klein bedrag te verhogen. In de gekozen strategie wordt de contributie in 2008 met € 5 verhoogd. Deze verhoging is voldoende om de contributie tot 2010 vast te stellen op dit bedrag. In 2011 zijn er weer verkiezingen en ontstaat een volledig nieuwe situatie.

Andere partijen

Hoewel irrelevant is het toch interessant om de contributies van andere partijen te vergelijken. De meeste partijen hebben een contributie naar inkomen (linkse partijen) en/of leeftijd (VVD). De contributies zijn (op modaal niveau) tussen de € 20 (SP, met een andere vorm van financiering) en € 125 per jaar.

Voorstel 8.2/ 8.3

Het Landelijk Bestuur stelt aan het Uniecongres voor om in te stemmen met de contributietabel zoals hieronder voorgesteld:

Tarieven ChristenUnie per 1 januari 2008

Lidmaatschap / donateurschap		Verdeling over			
ChristenUnie		Perspectief	Partijbureau	Provinciale Unie	Lokale Unie
	Bedrag				
Hoofdlid*	€ 45,00		€ 33,50	€ 3,00	€ 8,50
Gezinslid*	€ 22,50		€ 16,75	€ 1,50	€ 4,25
Reductielid*	€ 22,50		€ 16,75	€ 1,50	€ 4,25
Combilid	€ 35,00	€ 12,50	€ 16,75	€ 1,50	€ 4,25
Donateur	Minimaal € 10,00				
Donateur met blad	Minimaal € 25,00				
Abonnement partijblad (7nrs)	€ 25,00				

* Als het lid niet voor betaling per incasso kiest, wordt een toeslag van € 1 voor betalingskosten in rekening gebracht.

Ter info de tabel zoals die nu functioneert:

Lidmaatschap / donateurschap		Verdeling over			
ChristenUnie		Perspectief	Partijbureau	Provinciale Unie	Lokale Unie
	Bedrag				
Hoofdlid	€ 40,00		€ 29,50	€ 3,00	€ 7,50
Gezinslid	€ 20,00		€ 14,75	€ 1,50	€ 3,75
Reductielid	€ 20,00		€ 14,75	€ 1,50	€ 3,75
Combilid	€ 32,50	€ 12,50	€ 14,75	€ 1,50	€ 3,75
Donateur	Minimaal € 10,00				
Donateur met blad	Minimaal € 25,00				

Informatie over huishoudelijke zaken

Aankomst

Direct bij aankomst wordt u welkom geheten. Als afgevaardigde(n) van een kiesvereniging wordt u voor de inschrijving verwezen naar de inschrijfbalies. De gasten hoeven zich niet te laten registreren voor het Uniecongres.

Presentieformulier

Het is van belang het presentieformulier dat u met de uitnodiging voor de vergadering toegestuurd hebt gekregen vooraf volledig in te (laten) vullen. U voorkomt daarmee onnodig wachten bij de ontvangstbalie. Op basis van het presentieformulier ontvangt u de stemkaarten voor het Uniecongres. Als u zich hiervoor hebt aangemeld, ontvangt u tevens een stemkaart voor het Ledencongres.

Stemkaarten Uniecongres

Het aantal stemmen per Lokale ChristenUnie wordt bepaald op basis van het aantal leden op 1 januari van het lopende jaar en staat op het presentieformulier.

Tot 76 leden: 1 stem

76-150 leden: 2 stemmen

151-225 leden: 3 stemmen

226-300 leden: 4 stemmen etc.

De Bestuurdersvereniging ChristenUnie heeft 5 en Perspectief, ChristenUnie-jongeren heeft maximaal 30 stemmen.

Stemkaarten Ledencongres

Bij aankomst ontvangen de deelnemers aan het Ledencongres een stemkaart.

Stem- en spreekrecht

Het stemrecht wordt per vereniging door één persoon uitgeoefend. Dat wil zeggen dat de stemmen niet mogen worden verdeeld of gedeeld. De overige deelnemers (leden van het Landelijk Bestuur, Provinciale Uniebesturen en de ChristenUnie-fractieleden in TK, EK en EP zijn als adviseur aanwezig) hebben alleen spreekrecht. Ook individuele leden zijn uitgenodigd voor het Uniecongres. Zij hebben geen spreekrecht, tenzij anders aangegeven in de vergaderstukken. Daarnaast zijn er uiteraard gasten, die op uitnodiging van het bestuur of vanwege persoonlijke belangstelling aanwezig zijn. Zij hebben geen spreekrecht.

Lunch

De consumpties tijdens het Uniecongres zijn voor onze rekening. Ook de lunch die wij u aanbieden is gratis. U dient zich echter hiervoor wel tijdig aan te melden. Bij de congresbundel hebt u een aanmeldingsformulier ontvangen.

Congresbundel

Alle informatie over het Uniecongres treft u in deze congresbundel aan. De congresbundel en eventuele andere vergaderstukken kunt u vinden op onze website. Kiesverenigingen ontvangen op aanvraag één exemplaar van de congresbundel, via het Landelijk Bureau. Wij verzoeken u deze bundel in handen van uw afgevaardigde te geven en na afloop weer terug te vragen voor uw archief. Mocht u meer exemplaren willen bijv. ten behoeve van geïnteresseerde individuele leden, dan kunt u die tegen onkostenvergoeding bestellen bij het Landelijk Bureau.

Voor het Ledencongres is er een separate congresbundel. Deze kunt u vinden op onze website of op aanvraag ook per post ontvangen. Uiteraard een beperkte hoeveelheid exemplaren van alle congresstukken op het congres beschikbaar bij de Helpdesk.

Website

Waar in deze bundel wordt verwezen naar "Internet" of "de website" wordt u verwezen naar www.christenunie.nl, waar u op de openingspagina een link naar het Uniecongres aantreft.

Meer informatie

Als u nog vragen hebt, dan wel meer informatie wilt over de gang van zaken tijdens het Uniecongres kunt u contact opnemen met onze medewerkers via

- email: bureau@christenunie.nl
- fax: 033 – 4226968
- tel. 033 – 4226969
- schriftelijk: Postbus 439, 3800 AK Amersfoort

Informatie over bevoegdheden en procedures

In de Statuten en het Reglement Uniecongres zijn de bevoegdheden en procedures van het vastgelegd (zie hiervoor de reglementenbundel). Onderstaand zijn de belangrijkste regels vermeld en voorzien van een toelichting. Mocht u vragen hebben, wacht dan niet tot het Uniecongres, maar leg die a.u.b. vooraf aan ons voor.

1. Het Landelijk Bestuur stelt vast, het Uniecongres keurt goed

Het Landelijk Bestuur is verantwoordelijk voor alle besluiten en documenten in de ChristenUnie. Daarom heeft het bestuur de bevoegdheid deze op te stellen. Echter, voor het verkrijgen van rechtskracht is voor een aantal in de statuten opgenomen besluiten en documenten goedkeuring van of vaststelling door het Uniecongres vereist.

2. Het Uniecongres kan voorstellen doen

Naast het Landelijk Bestuur hebben de kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging het recht om voorstellen in te dienen.

3. Het Uniecongres kan via moties uitspraken doen en het Landelijk Bestuur vragen iets te doen of na te laten

De kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging hebben het recht om moties in te dienen. Een motie is een ontwerpvoorstel van het Uniecongres. In een motie kan het Landelijk Bestuur tevens worden verzocht iets te doen of na te laten. (Een motie is dus geen amendement waardoor het Uniecongres zelf besluit een wijziging aan te brengen.)

Elke motie moet worden opgesteld volgens een standaard model. Dit model is terug te vinden in de reglementenbundel. Wij verzoeken indieners van moties om deze **digitaal** in te dienen. Op www.christenunie.nl staat hiervoor een formulier met het standaard model. U kunt ook mailen naar bestuur@christenunie.nl.

4. Het Uniecongres kan via amendementen besluiten tot een wijziging van een voorstel die vervolgens door het Landelijk Bestuur dient te worden overgenomen en verwerkt.

De kiesverenigingen, de jongerenorganisatie en de bestuurdersvereniging hebben het recht om amendementen in te dienen. Een amendement is een wijzigingsvoorstel waardoor het Uniecongres zelf besluit tot een wijziging van een voorstel, die vervolgens door het bestuur dient te worden overgenomen en verwerkt. (Anders dan een motie, die een ontwerpvoorstel is van het congres, en waarin het Landelijk Bestuur kan worden verzocht iets te doen of na te laten.)

Elk amendement moet worden opgesteld volgens een standaard model. Dit model is terug te vinden in de reglementenbundel. Wij verzoeken indieners van amendementen om deze **digitaal** in te dienen. Op www.christenunie.nl staat hiervoor een formulier met het standaard model. U kunt ook mailen naar bestuur@christenunie.nl.

5. Een voorstel, motie of amendement moet tijdig worden ingediend.

Een overzicht van de sluitingsdata voor dit congres vindt u voorin deze congresbundel. Voorstellen kunnen worden ingediend tot uiterlijk tien weken voor de datum van het Uniecongres. Moties kunnen worden ingediend tot uiterlijk twee weken voor de datum van het Uniecongres of tot tenminste vier weken na de verzending van voorstellen waarop deze moties betrekking hebben. Voor amendementen geldt een termijn van minimaal vier weken tussen de verzending van voorstellen en de uiterste datum van indiening van amendementen op deze voorstellen. Daarnaast gelden voor bijzondere situaties ook verkorte procedures en kunnen moties ook tijdens het congres worden ingediend als het zaken betreft naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen tijdens de vergadering en die niet buiten de geagendeerde punten vallen. Het bestuur zorgt er dan voor dat het voorstel/de motie/het amendement tijdig bekend wordt gemaakt en voorziet deze eventueel van een preadvies, waarin zij kan aangeven het voorstel/de motie/het amendement te willen overnemen, gewijzigd te willen overnemen of niet te willen overnemen (ontraden).

6. Een voorstel, motie of amendement wordt alleen in behandeling genomen als tenminste 3 andere stemgerechtigden dit/deze ondertekenen

Een voorstel, motie of amendement welke is ingediend kan slechts in behandeling worden genomen indien dit/deze voor aanvang van het Uniecongres is getekend door een stemgerechtigde afgevaardigde en indien tenminste drie andere stemgerechtigde afgevaardigden dit/deze ondertekenen. Als een voorstel, motie of amendement wordt ingediend dat/die direct voldoende is ondertekend, wordt deze uiteraard in behandeling genomen. Voor het verkrijgen van voldoende ondersteuning is tot een kwartier voor het aanvangstijdstip van de vergadering gelegenheid. Moties en amendementen liggen hiervoor voorafgaande aan de vergadering op een duidelijk zichtbare plaats ter inzage. Actieve werving van ondertekenaars is uiteraard aan de indieners zelf.

7. Een voorstel, motie of amendement kan tot voor de stemming door de indiener worden ingetrokken

Het door het Landelijk Bestuur gegeven preadvies of een door dit bestuur gedane toezegging kan aanleiding zijn tot het intrekken van een voorstel, motie of amendement. Dit kan uiteraard alleen de indiener doen. Dat kan voor de vergadering zijn, zodat dit wordt aangetekend op het behandelingsformulier en door het Landelijk Bestuur aan het Uniecongres bekend wordt gemaakt voor de behandeling van het betreffende agendapunt. Een indiener kan ook tijdens de behandeling het Uniecongres meedelen het voorstel, de motie of het amendement in te trekken. Dan komt deze niet in stemming.

8. Elke indiener van een in behandeling genomen voorstel, motie of amendement krijgt gelegenheid tot toelichting

Voor zover daaraan behoefte bestaat, hebben indieners van voorstellen, moties of amendementen voorafgaand aan de behandeling daarvan de mogelijkheid een korte mondelinge toelichting te geven. Het bestuur kan daar desgewenst op reageren voordat de andere sprekers het woord krijgen.

9. De sprekers krijgen het woord in de volgorde waarin zij zich vooraf hebben aangemeld

Afgevaardigden hebben het recht om het woord te voeren. De voorzitter beslist ter vergadering over het spreekrecht van sprekers op de sprekerslijst die geen afgevaardigden zijn. In beginsel geldt dat wanneer het Uniecongres niet in plenaire zitting bijeenkomt, alle aanwezigen deel kunnen nemen aan de beraadslagingen voor zover de orde van de vergadering dat toelaat. Personen die het woord willen voeren in een plenaire zitting moeten voor aanvang van het Uniecongres de sprekerslijst tekenen. Dit geldt uiteraard niet voor de sprekers die op verzoek van de voorzitter het woord voeren. De voorzitter bepaalt de spreektijd per spreker op basis van de sprekerslijst. Intekenen kan per agendapunt en per ingediende motie of amendement.

10. Voordat over goedkeuring van een voorstel wordt gestemd, komen eerst de moties en amendementen in stemming

Als het Uniecongres moties aanneemt waarvan het Uniebestuur heeft geadviseerd deze niet over te nemen, zal het Landelijk Bestuur zich eerst beraden en vervolgens het Uniecongres meedelen of zij de motie alsnog overneemt of zal uitvoeren. Nadat het bestuur duidelijkheid heeft gegeven over de wijzigingen die zij naar aanleiding van aangenomen moties heeft aangebracht in de tekst van het voorstel - en dus ook met betrekking tot punten die voor het bestuur niet aanvaardbaar zijn - legt zij het (gewijzigde) voorstel ter goedkeuring voor.

11. Bij onthouden van goedkeuring moet het Landelijk Bestuur zich beraden

Het spreekt vanzelf dat wanneer zich de situatie voordoet dat het Uniecongres geen goedkeuring verleent aan het door het Landelijk Bestuur voorgelegde voorstel zij zich daarop moet beraden. Het kan zijn dat aan een volgend (extra) Uniecongres een ander besluit wordt voorgelegd. Mocht het bestuur echter een "onaanvaardbaar" hebben uitgesproken dan ligt het in de rede dat de portefeuilles ter beschikking worden gesteld.